T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

ADLİ TIP VE ADLİ BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Danışman

Doç. Dr. Zeynep Belma Gölge

GÖNÜLLÜ GÖÇMENLERDE SUÇ MAĞDURİYETİ KORKUSU VE YORDAYICI FAKTÖRLER : İSTANBUL'DA YÜKSEKÖĞRENİM DÜZEYİNDEKİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER ÖRNEĞİ

SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

VİLDAN BAHAR ÖNEMLİ

İSTANBUL, 2021

T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

ADLİ TIP VE ADLİ BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Danışman

Doç. Dr. Zeynep Belma Gölge

GÖNÜLLÜ GÖÇMENLERDE SUÇ MAĞDURİYETİ KORKUSU VE YORDAYICI FAKTÖRLER : İSTANBUL'DA YÜKSEK ÖĞRENİM DÜZEYİNDEKİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER ÖRNEĞİ

SOSYAL BİLİMLER ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

VİLDAN BAHAR ÖNEMLİ

İSTANBUL, 2021

Özet

Suç mağduriyet korkusu, kişilerin suça veya suç ile ilişkilendirdikleri sembollere karşı verdikleri duygusal tepkiler ya da kaygı duyma hissini tanımlamaktadır. Bu çalışmanın amacı gönüllü göçmen grubuna dahil olan uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korku düzeylerinin yabancılaşma, dış gruba yönelik tutum ve gruplararası temas ile ilişkisinin incelenmesidir. Bu amaçla kartopu örnekleme yöntemiyle ulaşılan İstanbul'da yükseköğrenim gören 350 uluslararası öğrenciye demografik bilgi formu, suç korkusu ölçeği, Dean'in yabancılaşma ölçeği, dış gruplara yönelik tutum ölçeği, gruplararası temas ölçeği uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda suç mağduriyet korkusu ile yabancılaşma, dış gruba yönelik tutum arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Cinsiyete göre farklılaşma incelendiğinde kadınların erkeklere göre daha yüksek düzeyde suç korkusu yaşadığı bulunmuştur. Dolaylı mağduriyet yaşayan bireylerin yaşamayan bireylere göre yakın çevre algısının daha olumsuz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Son bir yılda suç artışı olduğunu düşünenlerin suç mağduriyet korkusu düzeyleri artış olmadığını düşünenlere göre daha yüksek çıkmıştır. Türkiye'ye gelmeden önce güvenlik ile ilgili endişesi olan bireylerin suç mağduriyet korkusu düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Suç mağduriyet korkusunu yordayan faktörlerin anlaşılması amacıyla yapılan regresyon analizinde cinsiyet, suç artışı olduğuna dair düşünce, Türkiye'ye gelmeden önce güvenlik endişesi, yabancılaşma değişkenlerinin suç mağduriyet korkusunu yordamada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın göç, suç mağduriyet korkusu ve uluslararası öğrencilerle ilgili yapılan çalışmalara katkı sunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suç Mağduriyet Korkusu, Yabancılaşma, Dış Gruba Yönelik Tutum, Gruplararası Temas, Uluslararası Öğrenciler

Abstract

Fear of crime victimization describes the emotional responses or feelings of anxiety that people have towards crime or the symbols they associate with the crime. The aim of this study is to examine the relationship between the level of fear of crime victimization and alienation, attitude towards the outgroup and intergroup contact of international students who are categorized in the voluntary immigrant group. For this purpose, demographic information form, fear of crime scale, Dean's alienation scale, attitude towards out-groups scale, intergroup contact scale were applied to 350 international students studying in Istanbul, which was reached by snowball sampling method. As a result of the study, a positive and significant relationship was found between the fear of crime victimization and alienation, and the attitude towards the outgroup. When the differentiation by gender was examined, it was found that women had a higher level of fear of crime than men. It has been concluded that individuals who experience indirect victimization have a more negative perception of the immediate environment than those who do not. Those who think that there has been an increase in crime in the last year are higher than those who think that there is no increase in crime victimization fear. It has been found that individuals who have security concerns before coming to Turkey have higher levels of fear of crime victimization. In the regression analysis carried out to understand the factors that predict the fear of crime victimization, it was concluded that gender, thought about an increase in crime, security concerns before coming to Turkey, alienation were effective in predicting the fear of crime victimization. This study aims to contribute to studies on migration, fear of criminal victimization and international students.

Anahtar Kelimeler: Migration, Fear of Crime Victimization, Alienation, Out-group Attitude, Intergroup Contact, International Students

Önsöz

İlk olarak bu çalışmanın gerçekleşmesinde eleştirel katkılarını esirgemeyen, sabırlı rehberliğiyle yol gösteren danışmanım Doç. Dr. Zeynep Belma Gölge'ye teşekkürü borç bilirim.

Yüksek lisans derslerinde birikimlerini, jürimde yer alarak da önerilerini paylaşan, başta Prof. Dr. Erdinç Öztürk'e olmak üzere, Doç. Dr. Neylan Ziyalar'a, Dr. Öğr. Üyesi Tunç Demircan'a ve Dr. Öğr. Üyesi Burcu Türk'e,

Ayrıca önerilerini benimle paylaşan ve bu çalışmayı yapmak için beni yüreklendiren Dr. Selda Tunç Subaşı'ya teşekkür ederim.

Yüksek lisansta hayatıma giren, her konuşmamızda düşünce ve duygularıma dokunan *kalıcı grubun* üyeleri Çağatay, Dila, Duygu, Emre, Gençer ve birlikte dünyayı bir bütün olarak algılamaya çalıştığımız Burcu'ya bu süreci güzel kıldıkları için teşekkür ederim.

Hiç beklenmedik anda hayatımıza giren, birbirimizi anladıkça tekrar yaşayabildiğimizi hissettiğimiz Hilal ve Emin'e,

Her daim yanımızda olan, kıymetli anılar biriktirdiğimiz Cansu ve Hüseyin'e hayatı tekrar umut edilecek bir yer olarak kıldıkları için,

Ufuk açıcı tartışmaları ve düşündürücü sorularıyla dünyaya bakışımızı genişleten Emir ve Gülcan'a,

Bunaldığımız anlarda varlıkları ile nefes almamızı sağlayan kamp arkadaşlarımız Nurbanu ve Enes'e bu süreçte her zaman yanımızda oldukları için minnettarım.

Dünyadaki en güzel şeylerden birinin kız kardeşe sahip olmak olduğunu sürekli hissettiren Ablam Sueda Ezgi ve kardeşim Nuran'a, her zaman açık görüşlü olmamı sağlayan babam Ferudun Çolak'a teşekkür ederim. Ve bu dünyayı çok erken terk etmiş olsa da her zaman varlığını derinden hissettiğim sevgili annem Habibe Çolak'ı burada da anmak isterim.

En önemlisi, diğer her şeyde olduğu gibi tez yazım sürecimde de yorulduğumda yanımda olan ve pes etmek istediğimde devam etmemi sağlayan, bu çalışmada en az benim kadar emeği olan ve bu sırada odanın diğer ucunda kendi tezini yazmak için uğraşan, dünyayı yaşanabilir kılan yol arkadaşım, canım Aziz'e ne kadar teşekkür etsem azdır.

Bu zorlu çalışmaya katılarak yaşadıkları deneyimleri paylaşan, ilgili ve umutlu gönüllü uluslararası öğrencilerin hak ettikleri yaşam koşullarına kavuşmalarını dilerim.

İçindekiler

Özet i

Önsöz iii

İçindekiler iv

Tablolar Listesi vii

Şekiller Listesi ix

Kısaltmalar x

1. Giriş ve Amaç 1

2. Genel Bilgiler 5

2.1. Göç ve Göçmenlik 5

2.1.1. Göç Türleri ve Düzeyleri 6

2.1.2. Öğrenci hareketliliği 9

2.1.3. Psikoloji, Kriminoloji ve Viktimolojide Göç 12

2.2. Göç ve Suç İlişkisi 13

2.3 Suç Mağduriyet Korkusu 15

2.3.1 Suç Mağduriyet Korkusu Teorileri ve Belirleyiciler 20

2.3.4. Suç Mağduriyet Korkusu ve Göç 24

2.4. Göç ve Suç Mağduriyet Korkusu Alanında Yapılan Çalışmalar 26

2.4.1. Göç Alanında Yapılan Çalışmalar 26

2.4.2. Suç Mağduriyet Korkusu Alanında Yapılan Çalışmalar 30

2.5. Yabancılaşma 31
2.6. Dış gruba Yönelik Tutum 33
2.7. Gruplararası temas 34
3. Gereç ve Yöntem 38
3.1. Evren ve Örneklem 38
3.2. Veri Toplama Araçları 39
3.2.1. Demografik Bilgi Formu 40
3.2.2. Suç Korkusu Ölçeği 40
3.2.3. Yabancılaşma Ölçeği 41
3.2.4. Dış Gruplara Yönelik Tutum Ölçeği 41
3.2.5. Gruplararası Temas Ölçeği 42
3.3. İşlem 43
3.3 Veri Analizi 43
4. Bulgular 46
4.1. Kişisel Bilgi Formundan Elde Edilen Bilgiler 46
4.1.1. Demografik Verilerin Betimleyici İstatistikleri 46
4.1.2. Katılımcıların Sosyal Yaşam Bilgileri 52
4.1.3 Katılımcıların Etkinlik Bilgileri 54
4.1.4 Katılımcıların Mağduriyet Durumları 55
4.1.5. Suç Oranları ve Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgiler 57
4.2. Ölçeklere İlişkin Betimleyici İstatistikler 59
4.2.1. Suç Korkusu Ölçeklerine Ait Betimsel İstatistikler 59

4.2.2. Yabancılaşma Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler 60

4.2.3. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeği ve Gruplararası Temas Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler 60

4.3. Hipotezlerin Sınanması 61

4.4. Diğer Analizler 80

4.4.1. Ölçekler ve Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon 92

4.4.2. Suç Mağduriyet Korkusu Yordayıcıları 95

5. Tartışma 98

5.1. Çalışmanın Sınırlılıkları 111

6. Sonuç ve Öneriler 112

7. Kaynaklar 115

8. Ekler 126

9. Özgeçmiş 145

Tablolar Listesi

Tablo I. Ölçeklerin Normallik Dağılımı 44

Tablo II. Katılımcıların Kategorik Demografik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 51

Tablo III. Katılımcıların Sürekli Demografik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 52

Tablo IV. Katılımcıların Sosyal Yaşam Bilgileri 53

Tablo V. Katılımcıların Etkinlik Bilgileri 54

Tablo VI. Katılımcıların Mağduriyet Durumları 56

Tablo VII. Suç Oranları ve Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgiler 58

Tablo VIII. Suç Korkusu Ölçeklerine Ait Betimsel İstatistikler 59

Tablo IX. Yabancılaşma Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler 60

Tablo X. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeği ve Gruplararası Temas Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler 61

Tablo XI. Suç Mağduriyet Korkusu ile Yabancılaşma Arasındaki Korelasyon 62

Tablo XII. Suç Mağduriyet Korkusu ile Dış Gruba Yönelik Tutum Arasındaki Korelasyon . 63

Tablo XIII. Suç Mağduriyet Korkusu ile Gruplararası Temas Arasındaki Korelasyon 65

Tablo XIV. Suç Mağduriyet Korkusunun Cinsiyete Göre Farklılaşması 66

Tablo XV. Suç Mağduriyet Korkusunun Medeni Duruma Göre Farklılaşması 67

Tablo XVI. Suç Mağduriyet Korkusunun Romantik İlişki Durumuna Göre Farklılaşması 68

Tablo XVII. Suç Mağduriyet Korkusu ve Türkiye'de Yaşanılan Süre Arasındaki Korelasyon 69

Tablo XVIII. Aile Fertlerinden Türkiye'de Yaşayan Olmasına Göre Farklılaşma 70

Tablo XIX. Arkadaşlardan Türkiye'de Yaşayan Olmasına Göre Farklılaşma 71

Tablo XX. Semtte Arkadaşın Bulunmasına Göre Farklılaşma 72

Tablo XXI. Semtte Aynı Ülkeden Gelen Kişilerin Bulunmasına Göre Farklılık 73

Tablo XXII. Doğrudan Mağduriyete Göre Farklılaşma 74

Tablo XXIII. Dolaylı Mağduriyete Göre Farklılaşma 75
Tablo XXIV. Cezai Yaptırımları Caydırıcı Görmeye Göre Farklılaşma 76
Tablo XXV. Polise Güvene Göre Farklılaşma 77
Tablo XXVI. Suç Oranlarında Artış Olduğu Düşüncesine Göre Farklılaşma 78
Tablo XXVII. Türkiye ile İlgili Güvenlik Endişesi 79
Tablo XXVIII. Yabancılaşma Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması 80
Tablo XXIX. Gruplararası Temas Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması 81
Tablo XXX. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması 81
Tablo XXXI. Birlikte Etkinliğe Katılmayı Tercih Ettikleri Kişilere Göre Farklılaşma 82
Tablo XXXII. Suç Mağduriyet Korkusunun Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması 85
Tablo XXXIII. Yabancılaşma Puanlarının Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması 86
Tablo XXXIV. Dış Gruba Yönelik Tutum ve Gruplararası Temas Puanlarının Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması 87
Tablo XXXV. Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgilerin Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması 89
Tablo XXXVI. Diğer Ölçeklerin Semtte Arkadaşın Bulunmasına Göre Farklılaşması 90
Tablo XXXVII. Diğer Ölçeklerin Semtte Aynı Ülkeden Kişi Bulunmasına Göre Farklılaşması 91
Tablo XXXVIII. Ölçekler ve Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon 94
Tablo XXXIX. Suç Korkusu Yordayıcıları 97

Şekiller Listesi

Şekil 1. Katılımcıların Geldikleri Ülkelere Göre Dağılım 47

Şekil 2. Küresel Barış Endeksine Göre Dağılımı 48

Şekil 3. Katılımcı Sayısının Küresel Barış Endeksine Göre Dağılımı 49

Kısaltmalar

BM: Birleşmiş Milletler

BMMYK: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu

OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı

YÖK: Yüksek Öğrenim Kurumu

1. Giriş ve Amaç

Göç neredeyse insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. 2020 yılı Uluslararası Göç Örgütü Dünya Göç Raporu'na (Uluslararası Göç Örgütü, 2020) göre 2019 yılında dünyada yaklaşık 272 milyon uluslararası göçmen bulunmakta ve bu sayı dünya nüfusunun yüzde 3,5'ine denk gelmektedir. İnsanlar geçmişte olduğu gibi günümüzde de genel anlamda daha iyi bir hayata sahip olmak için gönüllü olarak göç etmişler ya da siyasi olaylar, doğa olayları gibi durumlardan dolayı yerlerinden edilerek zorunlu göçe zorlanmışlardır. Gönüllü göçün büyük bir kısmını da uluslararası eğitim hareketlilikleri oluşturmaktadır. Ülkemiz de farklı ülkelerden gelen öğrencilere ev sahipliği yapmaktadır ve Yükseköğretim Kurulu 2021 yılı Mart ayı kayıtlarına göre İstanbul'daki devlet ve vakıf üniversitelerinde 45085 uluslararası öğrenci öğrenimine devam etmektedir (YÖK, 2021).

Göç, uzun yıllar boyunca kriminolojide suç oranlarını arttırıcı bir etken olarak yer almıştır. Ancak viktimoloji (mağdur bilim) çalışmalarının 1980'li yıllardan itibaren önem kazanmasıyla göçmenlerin aynı zamanda suç mağduru da olabilecekleri görülmüştür. Geniş kapsamlı kültürler arası bir çalışma olan Uluslararası Suç Mağduru Anketi (Van Dijk, Van Kesteren ve Smit, 2007) ve 1994 yılı İngiliz Suç Anketi (Hough, 1995) sonuçları, suç mağduriyet korkusunun özellikle de gelişmekte olan ülkelerde yaygın olduğunu ortaya koymuştur. Uyum süreçleri göçmenlerde çeşitli mağduriyetlerin yaşanmasını kolaylaştırabilmekte ve dahası bu süreçler suç mağduriyet korkusuna sebep olabilmektedir. Bu çalışmada bağımlı değişken olarak belirlenen suç mağduriyet korkusunu etkileyebileceği düşünülen yabancılaşma, gruplararası temas, dış gruplara yönelik tutumlar bağımsız değişkenler olarak belirlenmiştir. Katılımcıların demografik bilgileri, Türkiye'deki sosyal çevreleri, yaşadıkları dolaylı ya da doğrudan mağduriyet yaşantıları, adalet ve ceza sistemiyle

ilgili düşünceleri de çalışmanın bağımlı değişkeni olan suç mağduriyet korkusunu ve diğer bağımsız değişkenleri etkileyebilecek diğer değişkenler olarak ele alınmıştır.

Araştırmanın iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlardan ilki Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkularının yabancılaşma, dış gruba yönelik tutum ve gruplararası temas değişkenleri tarafından ne derecede yordandığının anlaşılmasıdır. Araştırmanın diğer amacı ise uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, romantik ilişki durumu, kaç yıldır Türkiye'de yaşadıkları, Türkiye'deki sosyal çevreleri, etkinliklere katılma tercihleri, doğrudan ve dolaylı mağduriyet yaşantıları, cezai yaptırımların caydırıcılığı düşüncesi, polise güven, suç düzeyinde artış düşüncesi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının araştırılmasıdır.

Suç mağduriyet korkusunu ölçmek için önceki yıllarda birçok çalışma (Akgül, 2014; Karasu, 2017; Özaşçılar ve Ziyalar, 2009) yapılmış olsa da bu çalışmayı diğer çalışmalardan ayıran en önemli nokta, Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu düzeylerinin incelenmiş olmasıdır. Bu çalışma ile alan yazında benzer bir çalışma olmamasından kaynaklanan boşluğun doldurulmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Giderek daha çok uluslararası öğrenciye ev sahipliği yapan ve bu alanda yeni politikalar oluşturulması gereken Türkiye'de bu çalışmanın yapılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür.

Mevcut çalışmada şu sorulara cevap aranacaktır:

1. Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu yabancılaşma düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
2. Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu dış gruba yönelik tutuma göre farklılaşmakta mıdır?
3. Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu gruplararası temas düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

4. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
5. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu medeni duruma ya da romantik ilişki durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
6. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusunun Türkiye’de yaşadıkları yıl ile ilişkisi var mıdır?
7. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu aile fertlerinden veya arkadaşlarından Türkiye’de yaşayan biri olup olmamasına, yaşanılan semtte arkadaş ya da aynı ülkeden gelen kişiler olup olmamasına göre farklılaşmakta mıdır?
8. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu doğrudan veya dolaylı mağduriyet yaşantısının olup olmamasına göre farklılaşmakta mıdır?
9. Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu cezai yaptırımlarla ilgili düşüncelerine, polise güvene, suç artışı ile ilgili düşüncelerine, Türkiye’ye gelmeden önceki güvenlikle ilgili endişelerine göre farklılaşmakta mıdır?

Araştırma sorularından yola çıkılarak mevcut çalışmanın hipotezleri şu şekildedir:

H1: Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin yabancılaşma düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar.

H2: Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin dış gruba yönelik olumsuz tutum düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar.

H3: Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin gruplararası temas düzeyi nicelik ve nitelik açısından arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi düşer.

H4: Kadınların, bekar veya romantik ilişkisi olmayanların suç mağduriyet korkusu düzeyi, erkeklere, evlilere veya romantik ilişkisi olanlara göre daha yüksektir.

H5: Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye'de yaşadıkları süre arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyleri azalır.

H6: Türkiye'de yaşayan aile ferdi ya da arkadaşları olan ya da bulundukları semtte arkadaşı bulunan Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu daha düşük düzeydedir.

H7: Doğrudan ya da dolaylı mağduriyet yaşayan öğrenciler, doğrudan ya da dolaylı mağduriyete maruz kalmayanlara göre daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşar.

H8: Cezai yaptırımların caydırıcı olduğunu, bir suça maruz kalma durumunda polisin yardım edeceğini, son bir yılda suç oranlarında artış olmadığını düşünen ve Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişesi bulunmayan öğrencilerin suç mağduriyet korkusu düzeyi daha düşüktür.

2. Genel Bilgiler

Bu bölümde çalışmada incelenen kavramlarla ilgili genel bilgi verilecek, alanda yapılan benzer çalışmalara değinilecektir. Bu kapsamda göç, göçmen, suç, suç mağduriyet korkusu, yabancılaşma, dış gruba yönelik tutum ve gruplararası temas kavramlarından bahseden ilgili kaynaklardan yararlanılacaktır.

2.1. Göç ve Göçmenlik

Göç, bir kişinin veya bir grup insanın uluslararası bir sınırı geçmesi veya bir devlet içinde yer değiştirmesidir. Süresi, yapısı ve nedeni ne olursa olsun insanların yer değiştirdiği nüfus hareketleridir. Buna, mültecilerin, yerinden edilmiş kişilerin, ekonomik göçmenlerin, aile birleşimi gibi farklı amaçlarla hareket eden kişilerin göçü de dâhildir (Uluslararası Göç Örgütü, 2009).

Göçmen terimi ise bir ülkeden diğerine yerleşmek amacıyla uygun bir zaman dilimi içinde hareket eden kişiye karşılık gelmektedir. (Appleyard, 1991). Birleşmiş Milletler göçmeni, sebepleri, gönüllü olup olmaması, göç yolları, düzenli veya düzensiz olması fark etmeksizin yabancı bir ülkede bir yıldan fazla ikamet eden birey olarak tanımlar. Bu tanım kapsamında, turist veya iş insanı statüsüyle daha kısa sürelerde seyahat eden kişiler göçmen olarak değerlendirilmemektedir. Ancak yaygın kullanım, tarım ürünlerinin ekimi veya hasadı için kısa sürelerde seyahat eden mevsimsel tarım işçileri gibi kısa dönemli göçmenlerin bazı türlerini de kapsar (Uluslararası Göç Örgütü, 2009). Daha farklı tanımlara bakacak olursak Faist, göçmeni bir ülkeden diğerine yerleşmek amacıyla uygun bir zaman dilimi için hareket eden kişi olarak tanımlamıştır. Yine Faist'e göre üç aydan fazla bir süreyle yurt dışında yerleşen veya kalan herkes göçmen olarak kabul edilebilir (Faist, 2003).

Göç ve göçmen kavramlarının tek bir tanımının olmamasının sebebi göçün çok katmanlı ve farklı türleri barındıran bir olgu olmasıdır. Bu kavramları daha iyi anlamak için farklı

tanımlara ve göçü kategorize etmeye ihtiyaç duyulmuştur. Göçü ve göçmenleri göç etme sebepleri, süresi, göç etme biçimleri gibi farklı ölçütlerle sınıflandırmak mümkündür.

2.1.1. Göç Türleri ve Düzeyleri

Göç kavramı uzun süre sadece işçi göçü olarak kabul edilmiş ve göçün sadece ekonomik sebeplerle yapıldığı düşünülmüşse de zamanla göç tanımı değişime uğramıştır. Gönüllü göçler ancak on dokuzuncu yüzyılın sonlarında ekonomik gelişmelerle birlikte hız kazanmıştır (Yükseker, 2018). Göçün kategorizasyonunda en geniş ayrımı zorunlu ve gönüllü göç oluştursa da bu kategorileri oluşturmada kullanılan ölçütler şunlardır: (1) alan: yerli- uluslararası, (2) zaman: geçici- daimî, (3) akışın boyutu: bireysel, grup olarak, kitlesel, (4) sebep: gönüllü-gönülsüz ya da zorunlu, (5) yasal durum: yasadışı- yasal. En temel ayrım gönüllü ve zorunlu göç arasındadır. Burada vurgu, fiziksel zorlamanın varlığı veya yokluğu üzerinedir (Faist, 2003).

Bu çalışmada özellikle göçün sebepleri üzerinden yapılan gönüllü ve zorunlu göç ayrımı dikkate alınmıştır. Bu ayrım göz önüne alındığında bu çalışmanın odak noktasını oluşturan uluslararası öğrencilerin gönüllü göçmen kategorisinde yer aldığı kabul edilebilir. Gönüllü göçmenler daha iyi şartlara (iş imkanları, birikim yapma gibi ekonomik ya da eğitim gibi kariyer odaklı sebeplerle) sahip olmak için kendi rızalarıyla yaşadıkları yerden ayrılanlar olarak, zorunlu göçmenler ise siyasi olaylar (baskı, işkence, sürgün vs.), doğal zorluklar (kuraklık, deprem vb. doğal afetler) ve benzeri durumlardan dolayı kendi rızaları dışında yaşadıkları yeri terk etmek zorunda kalanlar olarak düşünülebilir. Bu ayrımı reddedip her türlü göçün kişinin içinde yaşadığı zorlu koşullardan kurtulmak zorunda olduğu için yapıldığı ve dolayısıyla bu durumun hiçbir şekilde gönüllü göç olarak değerlendirilemeyeceği, her göçün aslında zorunlu göç olduğu fikrini savunan araştırmacılar da mevcuttur (Kivisto ve Faist, 2010).

Göçmen tanımından bahsedildiğinde birbirinin yerine kullanılan fakat aslında farklı kapsamlara sahip olan göçmen, mülteci ve sığınmacı kavramlarına da değinmek gerekir. Bu

kavramlar göçün biçimi ve kapsamından ziyade yetkili mercilerin zorunlu olarak göç eden kişileri tanımlamak için kullandığı hukuki kavramlardır. Göçmenler zorunlu sebeplerden dolayı ya da gönüllü olarak ülkelerini terk etseler de kendi ülkelerinin korumalarından yararlanma haklarını kaybetmemiş kişilerdir. Oysa mülteciler ve sığınmacılar için bu durum geçerli değildir. Sığınmacı, "*Kendi ülkesinin dışında bulunan, ırkı, dini, milliyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi görüşü nedeniyle zulüm görmekten haklı nedenlerle kaygı duyan ve ülkesinin korumasından yararlanamayan ya da yararlanmak istemeyen veya zulüm korkusu nedeniyle geri dönmek istemeyen kişi"*(Beter, 2006) şeklinde tanımlanmaktadır.

Mülteci statüsü ise *"BMMYK'nın tüzüğündeki kriterlere uyan ve Mültecilerin Hukuki Statütüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi veya Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolüne taraf olan bir ülkede bulunup bulunmaması veya bu hukuki belgeler uyarınca fark etmeksizin Yüksek Komiserlik tarafından sağlanan Birleşmiş Milletler korumasından yararlanmaya hak kazanan kişi"* şeklinde tanımlanmaktadır (Uluslararası Göç Örgütü, 2009).

Sığınmacı kavramı henüz iltica başvurusu yapmamış ya da başvurusu neticelenmemiş durumda olan kişileri kapsamaktadır. Mülteci statüsü ise devletlerin sığınma başvurusu yapan kişilerin sığınma taleplerini kabul etmesiyle kazanılır yani mültecilik statüsü ancak resmi otoritelerin tanımasıyla elde edilir. Uluslararası hukukta mülteci kavramı ilk kez BM tarafından 1951 yılında hazırlanan Cenevre Sözleşmesi'nde yer almış ve bu sözleşme Türkiye tarafından "*Avrupa dışından mülteci kabul etmemeye ilişkin*" coğrafi çekince koyularak kabul edilmiştir. Ancak koyulan bu coğrafi kısıtlama da 1967 yılında sözleşmeye eklenen bir ek protokolle kaldırılmıştır (Barkın, 2014).

Göçün kategorizasyonunda diğer bir ölçüt olan alan bakımından ise göçü yerli ve uluslararası göç şeklinde sınıflandırmak mümkündür. Yerli göç aynı ülke sınırları içinde yapılan insan hareketliliğini kapsarken uluslararası göç faklı ülkeler arasındaki insan hareketliliğini kapsamaktadır. Uluslararası göç günümüzde hiçbir zaman şu an olduğu kadar

yaygın ve sosyoekonomik olarak bu kadar önemli duruma gelmemiştir (Castles ve Miller, 1998). Uluslararası göç, hareketsiz iki sınır arasında yer değiştiren katılaşmış varlıkları içermez, değişen, süregiden hareketli değerler taşıyıcısı, etkileyen ve etkilenen insan öznelerinin seyyaliyeti ile ilgilidir (Sayın, 2019a).

Öncesinde de belirtildiği gibi göç olgusunun çok katmanlı olması bu olgunun tek bir düzeyde incelenmesini zorlaştırmaktadır. Pettigrew (2018)'in sosyal psikoloji analiz modeline göre göçün düzeylerini makro, mikro ve orta olmak üzere üç düzeyde analiz etmek mümkündür. Makro düzeyde kurumlar, örgütler, sosyal temsiller yer almaktadır. Hükümetlerin göç politikaları, yasalar, kurum ve örgütler ile ekonomik gelişmeler bu düzeydedir ve bu düzey bir bakıma göçün nesnel temelidir. Mikro düzey ise göçün öznel düzeyi olarak kabul edilebilir. Mikro düzey bireylerin kişiliğine, değer ve tutumlarına, davranışlarına odaklanır. Orta düzeyde ise odak gruplar arasındaki etkileşimdedir. Yüz yüze etkileşimi ve bireyin sosyal hayattaki pratiklerini kapsar. Bu üç düzey birbiriyle ilişki içindedir ve temelde birbirlerinden etkilendikleri kabul edilmektedir (Yalçın, 2017). Politik ve hukuki gelişmeler göçmenlerin göç öncesi ve sonrası davranışlarını şekillendirdiği gibi, mikro düzeyde yer alan bireysel tutumlar da göçmenlerin yaşadıklarını anlama konusunda önem arz eder. Orta düzey ise aslında mikro ve makro düzeylerin kesişim noktasında yer alarak göçmenin dünyaya bakışını ve uyum düzeyini etkileyecek nitelikte etkiye sahiptir (Pettigrew, 2018).

Göç olgusunu anlamamızı kolaylaştıran bir diğer yöntem ise göç sürecinin evrelere ayrılarak değerlendirilmesidir. Startup (1971)'a göre göç sürecini 3 evrede incelemek mümkündür (Startup, 1971):

A. Bulunulan sosyal ortamdan ayrılma evresi

Bu evre göç öncesi dönemi kapsar. Gitme düşüncesinin, şartlarının oluştuğu karar öncesi dönemdir. Bu evrede gönüllü ve zorunlu göç ayrımı ortaya çıkar. Kişinin kendi ülkesinde

içinde bulunduğu koşullar itici güç olarak kabul edilirken, göç etmenin düşünüldüğü ülkenin koşulları ise çekici güç olarak kabul edilebilir.

B. Yeni bir çevreye yolculuk evresi

Göçün hangi biçimde gerçekleştiğinin yer aldığı evredir. Bireysel ya da kollektif göç ayrımı bu evrede ortaya çıkar. Bu evrede göçle ilgili politik uygulamalar, karşılaşılan sorunlar göçün biçiminin şekillenmesinde önemli yer tutar.

C. Yeni bir sosyal çevrenin oluşumu veya önceki yaşantıların sosyal çevreye yerleştirilmesi.

Göç sonrası evre olarak da değerlendirilebilir. Bütünleşme ya da ayrışmanın tercih edildiği, uyum sağlanmaya çalışılan evredir. Kişi yeni dahil olduğu sosyal çevrenin bir parçası olur ya da önceden sahip olduğu sosyal çevreyi devam ettirmek için yollar aramaya çalışır.

2.1.2. Öğrenci hareketliliği

Göç türlerinde değinildiği üzere göçü zorunlu ve gönüllü göç olarak sınıflandırmak mümkündür. Gönüllü göç hareketliliğinin büyük bir kısmını öğrenci hareketliliği oluşturmaktadır. Daha iyi koşullara sahip olma, daha iyi bir eğitim alma gibi amaçlarla öğrenciler farklı ülkelere göç etmeyi tercih etmektedirler. Bir öğrencinin eğitim amacıyla bulunduğu ülkenin sınırları dışına çıkması olarak açıklanabilen uluslararası öğrenci hareketliliği, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD) tarafından küreselleşmenin bir boyutu olarak kabul edilmektedir (Han, 2015). Uluslararası öğrenciler dünya genelinde göçmen nüfusunun yaklaşık yüzde 2,1'ini oluşturmaktadır (Uluslararası Göç Örgütü, 2020).

Küreselleşmeyle birlikte farklı nitelik ve becerilere sahip insan gücüne ihtiyaç duyulması, ülkelerin ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel anlamda kendilerini geliştirme çabaları uluslararası eğitime olan ilgiyi artıran sebepler arasında yer almaktadır. Uluslararası öğrenci hareketliliği, ülkeler ve kültürler arasındaki işbirliği ve

dayanışmayı arttırmak, eğitim gördükleri ülkelerin tanıtımına katkı sağlamak ve uluslararası öğrencileri çekmek için yapılan akreditasyon ve standartları sağlama çalışmaları ile eğitimin kalitesinin yükselmesine olumlu etki yapmaktadır (Kocabıyık vd., 2019).

Uluslararası öğrencilerin gidecekleri ülkeyi seçmelerini etkileyen faktörler geleneksel bağların veya kültürel benzerliğin bulunup bulunmaması, ülkede akraba veya arkadaşlarının olması, ülkelerin yaptığı anlaşmalar ile şekillenmektedir. Bu konuda önemli olan bir diğer faktör ise yükseköğretim kurumlarının yaptıkları tanıtım faaliyetleri ve sundukları imkanlardır. Bunlara ek olarak diploma denkliği, verilen eğitimin kalitesi, ülkenin ekonomik durumu, güvenlik düzeyi ve göçmen politikaları da uluslararası öğrenci hareketliliğini etkileyen faktörlerdendir (Özoğlu vd., 2012).

Güvenlik ve suç mağduru olma endişeleri uluslararası öğrencilerin nerede okuyacaklarına karar vermede önemli faktörlerden biri haline gelmiştir. 2012 British Council anketine göre 2006-2012 yılları arasında uluslararası öğrencilerin nerede okuyacaklarını belirlemede bireysel güvenlik meselesi 17. sıradan 5. sıraya yükselmiştir (Xiong, Nyland, Fisher ve Smyrnios, 2017).

Xiong'a göre uluslararası öğrencilerin büyük çoğunluğu etnisite temelli mağduriyet yaşadıkları için etnik orijinlerinden dolayı tekrar mağdur olacaklarına dair korku hissetmektedirler. Sosyalleşme imkanları uluslararası öğrencilerin çevreyi daha güvenli hissetmelerini sağlamaktadır ancak aynı zamanda suç korkularını da arttırmaktadır. Algılanan sosyal düzensizlik uluslararası öğrencilerin güvensiz hissetmelerine ve mağdur olma korku düzeylerinin artmasına sebep olmaktadır (Xiong ve diğer., 2017). Benzer şekilde Miller'ın göçmenlerde kültürlenme düzeyi arttıkça daha çok mağduriyet yaşadıklarını söylemesi ilginçtir. Bu durum beklenilenin tam aksinedir. Göçmenler aslında bu şekilde kültürlenmenin bedelini ödemektedirler (McDonald, 2007).

Çetinkaya-Yıldız ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan çalışmada Türkiye'deki üniversitelerde okuyan uluslararası öğrencilerin psikolojik sıkıntılarının yaşam memnuniyeti, sosyal çevreye uyum, dil yeterliliği ve Türkiye'de kalma süresi gibi hem bireysel hem de sosyal faktörler tarafından yordandığı bulunmuştur (Bağcı ve Gürler, 2018).

Uluslararası öğrencilerin büyük çoğunluğu yurtta, özellikle devlet yurtlarında yaşadığı için birbirlerinden etkilendikleri varsayılarak benzer sıkıntıları yaşıyor oldukları söylenebilir. Yurtlarda kalan uluslararası öğrenciler aşırı kaygı, uykusuzluk, duygusal kararsızlık, aşırı hassasiyet gibi birtakım problemler yaşamaktadır. Benzer sıkıntılara benzer tepkiler vermeleri de uyum sağlama biçimlerinin benzer olmasına sebep olacaktır. Ancak diğer yandan benzer insanlarla aynı mekanı paylaşmak anlaşıldıklarını hissetmek, problem çözümlerinde diğerini örnek alabilmek, yalnızlık hissinin azalması gibi faydaları da beraberinde getirir. (Aliyev ve Öğülmüş, 2016).

Ortak bir göç deneyimine sahip olmak ve aynı ülkede benzer durumları yaşamak göçmenler arasındaki ilişkileri ve dayanışmayı güçlendirerek bir göçmen ağı kurmalarını sağlar. Aynı ülkeden gelen ya da benzer kültürel geçmişlere sahip olan uluslararası öğrencilerin kendi aralarında kurdukları bu ağlar güvenlik hislerini güçlendirmelerine yardımcı olur (Adıgüzel, 2016).

Kişinin uzun süredir yaşamakta olduğu yerden yeni bir yere yerleşmek üzere ayrılmasının zihin üzerinde sürekliliği bozucu bir etkisi vardır (Akhtar, 2018). Bu perspektiften bakıldığında göçün yalnızca ekonomik ve siyasi ve sonuçlarının olmadığı, kişilerin yaşamını değiştirici etkisi olduğu unutulmamalıdır. Dolayısıyla göç olgusunu farklı disiplinler açısından değerlendirmek bu olguyu anlamada yararlı olacaktır.

2.1.3. Psikoloji, Kriminoloji ve Viktimolojide Göç

Göç alanında ilk çalışmalar bir coğrafyacı olan Ravenstein tarafından 1885'te yapılmış ve The Laws of Immigration (Göç Yasaları) başlığıyla makale olarak yayımlanmıştır. Bu çalışmada göçün temel özelliklerinden bahsedilmiştir (Corbett, 2003).

Berry'nin Psychology of Immigration (Göç Psikolojisi) adlı makalesinde belirttiği gibi göç ve göçmen çalışmalarının kökeni antropoloji, demografi, ekonomi, siyaset bilimi ve sosyoloji gibi birçok disipline dayanır ancak psikoloji diğer disiplinlere göre göç alanında geri kalmış durumdadır. Ancak Berry psikolojinin etnik ve kültürlerarası alanlarda olduğu gibi bu alanda da daha aktif rol alması gerektiğini düşünmektedir. Psikolojinin alana katkı yapacağı noktaların kültürlenme ve gruplararası ilişki olduğunu söyler. İlki yani kültürlenme psikolojiye antropolojiden gelmiştir ve kültürlerarası psikolojinin temeli haline gelmiştir. İkinci olarak gruplararası ilişki ise sosyolojinin kavramıdır ve sosyal psikolojinin odak noktasını oluşturmuştur (Berry, 2001).

Göçmenlerle ilgili kriminoloji araştırmaları göçmen suçluluğuna odaklanmıştır. Mağdur olarak göçmenler ya da mağdur göçmenlerin adalete erişmesi konusu üzerinde ise çok az durulmuştur. Kendisi de bir göçmen olan Hans Von Hentig, göçmen olmayı 13 mağdur kategorisi içinde değerlendirmiştir (McDonald, 2007).

Kriminoloji suç bilimi anlamına gelirken, viktimoloji mağdur bilim anlamına gelmektedir. Viktimoloji (mağdur bilim) kavramını ilk kez 1949 yılında Amerikalı psikiyatrist Frederick Wertham kullanmıştır. Mağdur çalışmalarının yaygınlaşmasını sağlayan ise Hans Von Hentig'dir (Bahar, 2016).

Klasik viktimolojik bakış açılarında mağdur, kurban edilen, suçun oluşmasında katkısı bulunan unsur olarak görülmüştür. Adalet sistemi de mağdurları davalarda edilgen, sadece suçun tanığı olarak kabul etmişlerdir. Ancak yeni anlayışta suçun mağduru olan kimse

"survivor" yani başına gelmiş olayın üstesinden gelerek hatta daha da güçlenerek hayatına devam eden kimse olarak kabul edilmektedir. Zorunlu göçmenler de hayatta kalmış ve yerleştikleri bölgede uyum sağlamaya çalışan kişiler olarak görülebilir. Göçmenlerin yerlilerden daha fazla suç işlediğine dair doğru olmayan bir önyargı mevcuttur fakat düşünülenin aksine uyum süreci göçmenleri suç işlemekten uzak tutmaktadır. Sınır dışı edilme, adli sisteme dahil olma gibi korkular göçmenleri suç işlemekten alıkoymaktadır. Göç eden bireyler ülkelerinde yaşadıkları zorluklar dolayısıyla kırılgan hale gelmişlerdir, kırılganlık ise mağdur olmayı kolaylaştıran etkenlerdendir. Dil bilmeme, adalet sisteminin işleyişine hakim olmama, ekonomik nedenler ve en önemlisi adalet sistemine dahil oldukları takdirde sınır dışı edilme korkusu gibi sebeplerden dolayı yaşadıkları mağduriyetlerini bildirmekten kaçınmaktadırlar.

Viktimolojideki değişiklikler ve onarıcı adalet yaklaşımlarının artması da dahil olmak üzere çeşitli gelişmelerin bir sonucu olarak mağdurlar artık ceza adaleti sürecine önceki yıllarda olduğundan çok daha fazla dahil olmuş durumdadır (Shoham vd., 2010).

2.2. Göç ve Suç İlişkisi

Michael Tonry'ye göre bundan 40 yıl önce yani 80'li yıllarda göç ve suç ile ırk ve suç konuları literatürde tamamen ayrıydı. İki alanda da literatüre temel katkılar Amerika Birleşik Devletleri'nden gelmiştir. Avrupa'dan Amerika'ya ekonomik göçlerin yoğun olduğu 19. yy. ve 20. yy'ın başlarında, göçmenler genelde suç ve düzensizlik için suçlanmaya başladılar. Fakat bir dizi Ulusal Komisyon (National Commission) bu suçlamaların yersiz olduğunu ve birinci nesil göçmenlerin yerleşiklerden daha az tutuklama, suçlama ve hapisle karşılaştığını gösterdi. Çünkü çocuklarına ve kendilerine daha iyi bir hayat sağlamak için evlerini, ailelerini, dillerini bırakarak yeni bir ülkeye göç eden ilk nesil ekonomik göçmenler risk almayı seçmişlerdi. Çok çalışmak, hazlarını ertelemek ve beladan uzak durmak için yeterli nedenleri vardı. İkinci ve

üçüncü nesiller, ebeveynlerinden daha fazla suça karışmışlardı ve yerel popülasyondan ayırt edilemez şekilde asimile olmuşlardı (Tonry, 2014).

Al- Mateen (2001)'e göre mağdurlar ciddiye alınmayacakları korkusundan, polisin tepkilerinden ya da polisin etkili olamayacağı korkusundan dolayı mağduriyetlerini bildirme konusunda çekinik davranırlar. Dahası, göçmen kişiler kendi ülkelerindeki deneyimin neticesinde kollukla olumsuz ilişkilere sahip olabilir ve polise başvurma konusunda rahat hissetmeyebilirler. Dil ve iletişim engelleri gibi diğer problemler de mağduriyetlerini bildirmede isteksiz davranmalarına sebep olabilir (Hendricks vd., 2007).

Büyükşehirde ikamet etmek ve genç yaşta olmak suç türü fark etmeksizin mağdur olma konusunda en önemli risk faktörünü oluşturmaktadır. Evli olmamak ve yüksek bir gelire, yüksek bir eğitim düzeyine ve dışa dönük bir yaşam tarzına sahip olmak herhangi bir suçun mağduru olma riskini artırır. Bu nedenle, büyükşehirlerde yaşayan, evli olmayan ve dışa dönük bir yaşam tarzını sürdüren genç bireyler yüksek risk grubu içinde yer almaktadır (Kesteren ve Dijk, 2010). Dolayısıyla özellikle büyükşehirlerde yükseköğrenim gören uluslararası öğrencileri mağdur olmada yüksek risk grubu içinde kabul edebiliriz.

Bazı gruplar güç, kaynaklara erişim, mülkiyet, refah, sosyal statü veya toplumsal konum açısından avantajlı, bazı gruplar ise dezavantajlı konumdadır. Üstelik birey, grup üyeliklerinin bazılarını kendi iradesiyle seçerken, bazılarını (örneğin cinsiyet, ten rengi gibi kalıcı özellikleri değiştirmek oldukça zor olduğundan) seçme şansına sahip değildir (Yalçın, 2017).

Marjinal olarak görülen ya da görece daha güçsüz kabul edilen azınlık grupların, toplumsal sınıfların mağdur edilme olasılıkları daha yüksek olabilmektedir. Bu gruplar toplumsal olarak dışa itilmenin yanında, maruz kalınan sosyal ayrımcılığın bir sonucu olarak kişisel olarak şiddete de maruz kalabilirler (Yedikardeş, 2017). Dezavantajlı grup üyelerinin genellikle bireysel ayrımcılık algısını minimize etme yönünde bir eğilimleri vardır. Kendi

gruplarının ayrımcılığa uğradığını kabul ederken, kişisel olarak ayrımcılığa maruz kalmadıklarını ya da durumlarının oldukça iyi olduğunu düşünmektedirler (Yalçın, 2017).

2.3 Suç Mağduriyet Korkusu

Suç mağduriyet korkusu literatürü son 30 yılda hızlı bir şekilde büyümüştür. 1960'lı yıllardan beri suç mağduriyet korkusu hem akademik alanda hem de politika üretme konusunda gelişen alanlardan biri olmuştur. Literatüre temel katkılar Amerika'daki suç bilimciler ve adalet sistemi profesyonelleri tarafından yapılmış olabilir ancak dünya genelinde de suç mağduriyet korkusu ve ölçülmesiyle ilgili ciddi bir artış olmuştur. Neden bu denli devasa bir artışın meydana geldiği sorusunun cevabı suç mağduriyet korkusunun bireysel kaygının daha ötesinde derin bir şekilde konumlanan sonuçlarının fark edilmesinde yatıyor olabilir. Bu yansımalar sosyal bilimcilerin, medyacıların ve politikacıların ilgisini çekmiştir (Hale, 1996).

Genel olarak korku, algıları ve davranışları hem doğrudan (örneğin, kendini korumak için adımlar atma) hem de dolaylı (örneğin, karar vermede kullanılan bir faktör olarak) şekilde etkileyen karmaşık bir psikolojik süreçtir (Fox vd., 2009). Suç mağduriyet korkusu üzerine yapılan çalışmalar da göstermektedir ki korkunun iki kaynağı mevcuttur. İlki doğal olarak insanda doğuştan mevcut olan duygudur, tehlike durumunda insanı korumak için ortaya çıkar ve hayatta kalmayı sağlayıcı işlevi vardır. İkincisi ise sosyal olarak öğrenilen yani sonradan kazanılan korkudur. Bireyin hem doğuştan getirdiği korkularla hem de sosyal olarak öğrenme ile elde ettiği korkuyla suç mağduriyet korkusunu tanımlamak mümkün olacaktır (Yavuz, 2019). Diğer bir bakış açısına göre de gerçek korku bireyin çevresinde gözlemlediği suça dair işaretlerle ilgilidir ve bir yabancı tarafından saldırıya uğranıldığı anda ortaya çıkan korkuyu ifade eder. Gerçek korkudan farklı olarak öngörülen korku başına herhangi bir suç eyleminin gelme beklentisidir buna bir anlamda riski değerlendirme olarak da bakılabilir (Öztürk, 2015).

Suç mağduriyet korkusu genel anlamda suç ve suça dair işaretlerden korku duyma anlamına gelmektedir. Suç mağduriyet korkusu, suç korkusu, algılanan mağduriyet riski gibi

kavramların yerine de sıkça kullanılmaktadır. Literatürde de suç mağduriyet korkusunun boyutlarına ve kavramların kesişim noktalarına çokça yer verilmiştir. Özellikle suç mağduriyet korkusu alanında çalışan LaGrange ve Ferraro bu ayrımları yapmış ve bilişsel düzey ile duygusal düzeyin farklılaşabileceğinden bahsetmişlerdir. Suç mağduriyet korkusundan ve ölçümünden bahsedilirken de bu duygusal ve bilişsel boyutlara ayrı ayrı yer vermişlerdir (Ferraro ve LaGrange, 1987).

Suç mağduriyet korkusu kavramı duygu, düşünce ve inançları içerdiği için tanımlanması güçtür. Üstelik kişinin sadece kendi duygu, düşünce ve inançlarını değil, sevdiklerinin ve daha uzak olan bireylerin de duygu, düşünce ve inançlarını içermektedir. En genel haliyle bireylerin suç mağduru haline gelme korkusu olarak tanımlanmaktadır. Korkunun yanında suç mağduru olma riskiyle ilgili inançları ve olası mağduriyetin sonuçlarına dair kaygı ve düşünceleri de kapsar (Köseoğlu, 2017).

Suç mağduriyet korkusunun kavramsallaştırılmasındaki bir diğer önemli sorun "suç" teriminin genel referansıdır. Suç, şiddet içeren şahsa karşı suç, mala karşı suç, organize suç, meslek suçu, asayiş suçu, siyasi suç vb. dahil olmak üzere çok çeşitli faaliyetleri ifade eder. Genel bir suç mağduriyet korkusu göstergesine sahip olmanın bir değeri olsa da açıkça görülmelidir ki, mağdur olma korkusu, ele alınan suç türüne göre değişir. Çoğu araştırma, saldırı, soygun ve tecavüz gibi şiddet içeren şahsa karşı işlenen suçların en korkutucu suç türü olduğunu göstermektedir (Ferraro ve LaGrange, 1987).

Suçla ilgili farkındalık ve bir miktar kaygı olumludur. Kişilerin mağduriyete karşı önlem almaları mantıklıdır. Fakat alınan aşırı önlemler zararlı alabilir. Suç mağduriyet korkusunun kişilerde izole olmaya ve incinebilirliğe sebep olan ters etkileri olabilir. Bu durum iyi oluş halinde önemli derecede azalmaya sebep olabilir (Hale, 1996).

Korkunun deneyimlenmesi, kimi zaman potansiyel tehlikenin bir uyarısı olarak yararlı olsa da asıl sorun bu korkunun insanların günlük yaşamlarında ne kadar yaygın ve kronik olduğudur. Örneğin, çoğu insan, genellikle kaçındıkları ortam ve durumlarla yüz yüze gelmek zorunda olduğunda doğal olarak suç mağduru olmaya dair korku duyacaktır. Ancak, kişinin günlük yaşamında evi veya sosyal yaşam alanı tehlikeliyse veya suç açısından tehlikeli olarak algılanıyorsa, korku kişinin zihninde belirgin hale gelebilir ve hayatını çeşitli şekillerde sınırlayabilir (Ferraro ve LaGrange, 1992).

Korku, suç oranlarıyla beraber artış gösterse de suç oranları düşüş gösterdiğinde aynı oranda korku düzeyi düşüş göstermemektedir (Gaziarifoğlu, 2009). Bu durum aslında suç mağduriyet korkusunun suç olgusundan daha uzun süreli ve kalıcı sonuçları olduğunu gösterir.

Suç ve korku birbiriyle alakalı problemlerdir ama her zaman birlikte düşünülemez. Bunu anlamak için çalışmaların sunduğu çeşitli paradokslar mevcuttur. Bunlardan ilki olan korku mağduriyet paradoksu suçtan korkan bireylerin, mağdur olduklarını bildirenlerden çok daha fazla olduğunu ifade etmektedir. Diğer bir paradoks da daha az mağdur olan ya da daha mağdur olma ihtimali daha düşük olan bireylerin daha fazla suç mağduriyet korkusu belirtmeleridir. Sonuç olarak suç mağduru olanlar tekrar mağdur olmaktan korksalar da, mağdur olmayan bireylerin suç mağduriyet korkusu düzeyi çok daha fazladır (Skogan ve Maxfield, 1981).

Literatürde suç mağduriyet korkusu ve suç mağduriyeti kaygısı arasındaki ilk ayrım Furstenberg tarafından yapılmıştır (Furstenberg, 1971). Algılanan mağduriyet riski, suç mağduru olmanın bilişsel yönüne vurgu yaparken, somut delillere dayanır. Mağduriyet korkusu ise bilişsel bir açıklama olmasına gerek kalmadan suça dair korku duymayı tanımlar. Algılanan risk, gerçek mağduriyetten daha güçlü bir korku yordayıcısıdır. Bu durumda şöyle bir paradoks ortaya çıkar: suç oranının düşük olduğu yerlerde yaşayan insanlar bir suçun mağduru olma

ihtimallerinin daha az olduğunu bilmelerine rağmen, bu kişiler aslında mağdur olmaktan daha çok korkarlar (Chadee, 2016).

Çok sayıda çalışmada yaşlıların ve kadınların daha az suç mağduru olmalarına rağmen daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu sergilerken, daha fazla mağduriyet deneyimleyen grupların (genç, erkek) daha düşük düzeyde suç mağduriyet korkusu sergiledikleri bulunmuştur. (Supancic, 1987; Xiong ve diğer., 2017).

Bu konuda diğer bir görüş de şu şekildedir:

> The British Crime Survey tarafından 2001-2002 yılları arasında gerçekleştirilen suç mağduriyet korkusu araştırmasında, düzensizliğin daha çok görüldüğü bölgelerde suç mağduriyet korkusunun daha yüksek olduğu görülmüştür. Şehrin iç kısımlarındaki bölgelerde veya sosyal konutlarda yaşayanların zarar görebileceklerine daha fazla inandıkları ortaya çıkmıştır. Fiziksel düzensizliğin fazla olduğu bu bölgelerde, bireyler her an suç mağduru olabileceklerine inanmaktadırlar. Benzer şekilde, sosyo-ekonomik durumu daha zayıf olan gruplar ve Afro Amerikalıların sosyal açıdan kendilerini daha hassas gördükleri için suç mağduriyet korkusunu daha fazla yaşadığı belirtilmiştir. Dolaylı mağduriyet aynı zamanda diğer bireylerin mağduriyet hikâyelerini duymakla da ilişkilidir. Sosyal etkileşimin yüksek olduğu bölgelerde, diğerlerinin mağduriyetini öğrenmek de bir o kadar fazla olmakta, bu da suç mağduriyet korkusunu etkilemektedir (Köseoğlu, 2017).

Benzer şekilde Sundeen kültürel gruplara ve aktivitelere katılmanın suç mağduriyet korkusunu arttırdığını bulmuştur çünkü suçla ilgili fıkraların, ankedotların anlatılabileceği bu tür sosyal etkinlikler güvensiz olma hissini de arttırabilir. (Xiong vd., 2017)

Kişiler mağdur olma riskini azaltmak için birtakım önlemler almayı gerekli bulmaktadır. Suç riskine karşı alınan bireysel davranış önlemlerini DuBow ve arkadaşları kaçınma, koruyucu davranışlar, kendini garantiye alma, iletişimsel davranış ve katılımcı davranış olarak belirlemiştir. Kaçınma, suçun ortaya çıkabileceği yerlerden veya zaman diliminden uzaklaşarak mağduriyet riskinin azaltılması; koruyucu davranışlar, evden ayrılırken ışığı açık bırakma, kilit takma gibi yaşanılan yeri korumaya yönelik davranışlar; kendini garantiye alma, yanında nakit taşımayarak olası mağduriyeti önleme; iletişimsel davranış, başkalarıyla suçla ilgili duygu ve düşünceleri paylaşma; katılımcı davranış ise diğerleriyle birlikte suçun önlenmesine dair katılımda bulunma davranışları anlamına gelmektedir (DuBow vd., 1979). Alınan bu bireysel önlemler kimi zaman kişinin etkinliklere katılmasının kısıtlanması gibi tedbirlerle hayatını kısıtlamakta hatta bazen eve alarm taktırmak gibi tedbirlerle de mali yük haline gelebilmektedir.

Suçla ilgili alınan önlemler öncelikli olarak toplumda suç oranlarının azalmasına ve suçu engellemeye yönelik olmuştur, bu stratejiler akademisyenlerin ve güvenlik güçlerinin suçun uzun süreli etkilerini göz ardı etmelerine sebep olmuştur. Suçu yaratan eylem gerçekleşip bitmiş olsa da sebep olduğu olumsuz etki uzun süre devam eder ve bu etkiler hem suçun mağdurunun hem de diğerlerinin endişe duymalarına, kaygılanmalarına yani diğer bir deyişle suç mağduriyet korkusunun devam etmesine ve yeniden üretilmesine sebep olur (Çardak, 2012).

Korktuğumuz şey aslında korkunun ta kendisi söylemi pek de doğru değildir. Korkuya sebep olan politikaların bu yüzden göz ardı edilmemesi büyük önem taşımaktadır. Suç mağduriyet korkusu kişiler için sadece önceki mağduriyetlerle paralel ilerlemez, çevre ve ev içi yaşantılardan da yakından etkilenir. Bu durumda yaşanılan yerin şartlarına göre bireylerin suç mağduriyet korkusu düzeyleri de etkilenmektedir. Kişiler yaşadıkları semtlerde olası

mağduriyet durumunda destek bulabileceklerini düşündüklerinde suç mağduriyet korkusunu daha az hissetme eğilimi göstermektedirler (Skogan ve Maxfield, 1981).

2.3.1 Suç Mağduriyet Korkusu Teorileri ve Belirleyiciler

Bu bölümde öncelikli olarak suç mağduriyet korkusunun oluşum nedenlerini açıklayan bireysel ve toplumsal belirleyicilerden bahsedilecek ve suç mağduriyet korkusunu açıklamak için başvurulan teorilere değinilecektir.

Suç mağduriyet korkusunun nedenlerini açıklamada bireysel ve toplumsal nedenlerden bahsedilmiştir. Bireysel olanlar doğrudan ve dolaylı mağduriyet yaşantıları ile incinebilirlik kavramlarını kapsar. Toplumsal olanlar ise çevrenin düzensizliği, sosyal bağlar ve sosyal bütünleşme üzerine odaklanır.

2.3.1.1. Bireysel Belirleyiciler

Bireysel faktörleri incinebilirlik ve mağduriyet şeklinde iki kategoride incelemek mümkündür.

Skogan ve Maxfield (1981) suçun sebebini açıklarken savunmasızlık (incinebilirlik) teriminden yararlanmıştır. Savunmasızlığın bireysel olarak fiziksel ve sosyal olmak üzere iki boyutundan bahsedilebilir. Fiziksel savunmasızlık saldırıya karşı koymakta güçsüzlük ve saldırı durumunda fiziksel travmayla sonuçlanma ihtimalinin yüksek olması anlamına gelir. Savunmasızlığın ikinci boyutu olan sosyal savunmasızlık ise kişilerin sahip olduğu kimlikten, ekonomik ve sosyal durumlarından dolayı daha fazla mağduriyete açık olmaları anlamına gelmektedir. Sosyal savunmasızlığı dahil olunan grubun karşılaştığı gerçek riskler ve bunlarla baş etme biçimlerine bakarak anlayabiliriz. Göçmenler de sahip oldukları kimlikten ve ait oldukları gruptan dolayı mağduriyet konusunda yerlilere oranla sosyal olarak daha savunmasız durumdadırlar.

İncinebilirlik kategorisinde özellikle üstünde durulan değişkenler yaş, cinsiyet ve sosyoekonomik durum olmuştur. Suçla ilgili endişenin önemli bir boyutunu cinsiyet değişkeni oluşturmaktadır. Collins (2017) tarafından yapılan çalışmada kadınların yüzde 45'i, erkeklerin yüzde 34'ü suç mağduru olmaktan dolayı son derece endişeli olduklarını belirtmişlerdir (Collins, 2007).

Cinsel saldırı suçları dışında erkeklerin mağdur olma oranı kadınlara göre daha yüksektir ancak birçok çalışmada kadınların suç mağduriyet korkusu seviyelerinin erkeklerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Erkeklerin mağduriyet riski daha yüksekken kadınların mağduriyet korkularının daha yüksek olması durumuna korku mağduriyet paradoksu denmektedir (Karakaya, 2015).

Suç mağduriyet korkusu kadınlar için daha büyük bir sorun teşkil etmekle beraber göçmen kadınlar için durum çok daha zorludur. Kültürden kültüre kadınların sosyal kabulü değişiklik göstermektedir ve bu yüzden göçmen kadınlar gittikleri ülkelerde kendilerini daha güvensiz hissetme durumuyla karşı karşıya kalmaktadır (Keller ve Brennan, 2007).

Yaşlılarda suç mağduriyet korkusunu ölçmeye yönelik yapılan çalışmalar yaşlılarda diğer yaş gruplarına oranla suç mağduriyet korkusu oranının daha fazla olduğunu göstermiştir. Gençlerin suç mağduru olma riski daha yüksek olsa da yaşlıların mağduriyet bildirme oranları daha yüksektir. Yaşlılar mağduriyet riskini önlemek için daha fazla koruyucu önleme başvurmakta ve toplumdan daha fazla izole olmaktadırlar (Ferraro ve LaGrange, 1988; LaGrange ve Ferraro, 1987). Ancak bu çalışmada hedeflenen örneklemin yaşlarının birbirine yakın olduğu kabul edildiğinden yaş değişkeninin önemli bir etkisi olmayacağı kabul edilmektedir.

Bireylerin sosyoekonomik statüsü, bir toplumda azınlık gruba dahil olmak gibi durumlar suç mağduriyet korkusunu artıran bir diğer faktör olarak değerlendirilebilir (Gökulu, 2011). Örneğin Birleşik Krallık'ta yapılan bir çalışmaya göre göçmen azınlıkların göçmen olmayanlara göre daha fazla suç mağduriyet korkusu yaşadıkları bulunmuştur (Collins, 2007).

Genel kanı gelir düzeyi düşük kişilerin daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadıkları yönündedir. Bireylerin ekonomik seviyeleri yükseldikçe kendilerini daha güvende hissedecekleri koşulları sağlamalarına yaramaktadır (Çardak, 2012).

Mağduriyet modeline göre suç mağduriyet korkusu önceki mağduriyet yaşantılarının bir sonucudur. Ancak bireylerin suç mağduriyet korkusu hissetmek için bizzat mağduriyet yaşamaları gerekmemektedir. Bireyler yakın çevrelerinde ya da medya aracılığıyla haberdar oldukları mağduriyetleri de içselleştirerek suç mağduriyet korkusu geliştirebilir. Kişinin kendisi dışındaki kişilerin mağduriyetlerinden etkilenmesi dolaylı mağduriyet kavramı ile açıklanmaktadır (Yedikardeş, 2017).

Korku-mağduriyet paradoksu (Snell, 2001) dolaylı mağduriyet modelinin ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur ve suç mağduriyet korkusunun gerçek deneyimden ziyade öznel deneyimlerin (arkadaşlardan, komşulardan, polisten ya da medyadan mağdurla ilgili bir şeyler duymak, bilmek ya da gözlemlemek gibi) bir sonucu olduğunu göstermiştir. Dolaylı mağduriyet perspektifi, suç mağduriyet korkusunun suçtan niye daha yaygın bir sorun olarak görüldüğünü açıklar. Doğrudan mağduriyetin aksine, dolaylı mağduriyet kişilere mağdur olma riskini yaşattığı için daha çok suç mağduriyet korkusuna sebep olur (Xiong vd., 2017).

2.3.1.2 Toplumsal Belirleyiciler

Suç mağduriyet korkusu özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaygın olarak görülen bir sorundur (Çoklar ve Solak, 2017). Suç mağduriyet korkusu daha çok büyük şehirlerin problemi olarak görülebilir. Küçük yerlerde yerleşimcilerin yüzde 30'u geceleri etrafta dolaşmaktan

korkarken bu oran şehirlerde yüzde 60'ı bulmaktadır (Skogan ve Maxfield, 1981). Hale, bunun temel nedenini kentlerin demografik özellikleri ile açıklamaktadır. Ona göre, kentlerdeki nüfus yoğunluğu ve heterojen yapı sosyal bağların zayıflamasına, bireylerin yalnızlaşmasına ve sosyallikten uzak bir yaşam sürmelerine yol açmaktadır. Her an yabancılarla karşılaşma ihtimali içerisinde yaşayan kişiler, kentin sosyal çeşitliliği içerisinde sosyal belirsizliklerle mücadele etmek zorundadır (Hale, 1996).

LaGrange toplumsal düzensizlik (the community concern model) modelinde komşuluk ilişkilerinin bozulduğunu ve komşularıyla ilişkilerinin kötü olduğunu düşünen kişilerin daha çok suç mağduriyet korkusu yaşadığını vurgulamaktadır. Bunun yanında ahlaki değerlerde bozulma olduğunu düşünenler, toplumun değer yargılarında değişim olduğunu düşünenleri de bu gruba dahil etmektedir. Bireyler günlük yaşantılarında şahit oldukları sosyal yozlaşma belirtileri arasında komşuluk ilişkilerini sorgulamaya başlamakta ve kendilerini suça karşı savunmasız hissederek daha yoğun kaygı hissetmektedirler (LaGrange vd., 1987).

Toplum özellikleri üzerine yapılan araştırmalar, sosyal bütünleşme ve mahalle düzensizliğinin suç mağduriyet korkusunu öngörmek için önemli olduğunu göstermiştir (Cohen-Louck, 2019)

Düzensizlik teorisi, suçla ilişkili işaretler, geleneksel olarak kabul edilen norm ve değerlerin erozyona uğradığı topluluk standartlarının düşük seviyeli ihlallerine atıfta bulunarak, medeniyetsizlik veya düzensizlik olarak adlandırılmaktadır (Xiong vd., 2017).

Fiziksel ve sosyal düzensizlik yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusuyla ilişkilidir. Birikmiş çöpler, duvarlarda bulunan grafitiler, terk edilmiş binalar, kırık camlar, kırık sokak lambaları, dilencilik, içki içilmesi, fuhuş, partiler, uyuşturucu ticareti gibi durumlar çevrenin düzensizliğini gösteren göstergelerdendir. Bir düzensizlik teorisi olan kırık cam teorisi, kırıldığı halde onarılmamış bir pencere camının dahi toplumsal düzensizliğin bir işareti olarak

algılandığını ve ‘kimse umursamaz’ biçimindeki bakış açısının daha büyük suçlara yol açtığını önermektedir. Bu teoriye göre korkuya sebep olan gerçek şiddet suçları ve suçlular değil çevrede sosyal düzensizliğe sebep olan kişiler ve sosyal düzensizliği işaret eden sembollerdir. Philip Zimbardo tarafından 1969’da bu teoriyi test etmek için hasar görmüş bir araba terk edilmiş vaziyette sokakta bırakılmıştır ve sadece 10 dakika sonra insanlar gelip arabanın diğer parçalarını çalmakta bir mahzur görmemişlerdir. Kırık camlar teorisi fiziksel çevrenin düzensiz olduğunda çevre sakinlerinin suç işlemeyi daha kolay gördüklerini göstermektedir (Wilson ve Kelling, 1982).

Fiziksel düzensizlik (incivilities) terk edilmiş binalar, biriken çöpler, yanmış vitrinler, bozuk arabalar gibi fiziksel çevrede görünen bozuklukları işaret eder ve semt sakinlerinin, polisin ya da otoritenin burayı umursamadığını, burayı korumak istemediklerini ya da koruyamadıklarını gösterir. Sosyal düzensizlik ise, yıkıcı sosyal davranışlar ve açık alanda sarhoşluk, kabadayılık ve denetimsiz gençlik, dilenciler, uyuşturucu kullanıcıları, düşüncesiz komşular ve düzensiz insanları içeren endişelerle ilgilidir. Sosyal bozukluk, ilişkili ve öngörülemeyen durumlara bağlı olarak sosyal düzensizlik ve tehditlerin bir bileşeni olarak görülmektedir ve davranışları farklı veya yabancı olarak kabul edilen çeşitli alt kültür gruplarının varlığını sembolize etmektedir. Fiziksel bozuklukla karşılaştırıldığında sosyal bozukluğun suç mağduriyet korkusunu belirlemede daha büyük bir payı olduğu söylenebilir (Xiong vd., 2017).

2.3.4. Suç Mağduriyet Korkusu ve Göç

Göçmenlerde suç mağduriyet korkusu üzerine yapılan çalışmalar, göçmen azınlıkların yerlilerden daha fazla suç mağduru olmaktan korkma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte araştırmalar, diğer etnik ve ırksal azınlıklar gibi, göçmenlerin sadece azınlık statüleri nedeniyle değil, aynı zamanda ikamet ettikleri ve çalıştıkları topluluklarda suç

davranışlarına daha sık maruz kaldıkları için daha savunmasız hissettiklerini göstermektedir (Cohen-Louck, 2019).

Avustralya'da yapılan bir mağduriyet araştırmasının sonuçları, genel suç oranları göz önüne alındığında, göçmenlerin suç mağduru olma ihtimalinin göçmen olmayanlardan daha fazla olmadığını ortaya koymuştur. Dahası, göçmenlerin göçmen olmayanlara göre saldırıya uğrama veya suç mağduru olma olasılıklarının daha düşük olduğu belirtilmiştir. Ancak çalışmanın dikkat çeken yönü göçmenlerin mağdur olma olasılıkları daha düşük olsa da suç mağduriyet korkularının daha yüksek olduğunun bulunmasıdır (Johnson, 2005).

İsveç'te Martens tarafından 2001 yılında yapılan bir çalışmada göçmenlerin yerlilerden daha fazla suç mağduriyet korkusuna sahip oldukları bulunmuştur. Suç oranları dikkate alındığında da göçmenlerin İsveçlilere göre daha yüksek mağduriyet düzeyine sahip oldukları görülmüştür. Hem göçmen hem de yerli gruplar arasında ortak olan nokta ise mağduriyet bildirenlerin genç, bekar, paylaşımlı evde ve kent merkezinde yaşayan bireylerden oluşmasıdır (Andreescu, 2013).

Kanada'daki göçmenler yerlilere nispeten daha az suç mağduru olsalar ve hatta yaşadıkları semtte sosyal olarak düzensizlik olmadığını ifade etseler dahi, Kanada doğumlulardan daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadıkları bulunmuştur. Örneğin Kanada'da yaşayan göçmenler gece dışarda yürürken ya da toplu taşıma kullanırken ve gece evlerindeyken Kanada doğumlulara göre daha güvensiz hissettiklerini belirtmişlerdir (Perreault, 2008).

Bazı araştırmacılar (Perreault, 2008; Skogan ve Maxfield, 1981) etnik/ ırksal azınlık gruplarına mensup kişilerin, yerli nüfusun çoğunluğundan daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusuna sahip olma eğiliminde oldukları sonucuna varmıştır, ancak bir kişinin ırkı veya etnik

kökeninin bir kişinin güvenlik algıları üzerinde önemli bir etkiye sahip olmadığını iddia etmektedirler. Fransa'da ve İngiltere'de göçmenler ve yerlilerin suç mağduriyet korku düzeylerinin karşılaştırıldığı bir çalışma sonuçlarında da her iki ülkede de göçmenler yerlilere göre daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu bildirmektedirler. İngiltere'deki sonuçlardan farklı olarak Fransa'da göçmenlerdeki suç mağduriyet korkusu düzeyi daha yüksek bulunmuş olsa da gruplar arası bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur (Andreescu, 2015).

Washington'da yaşayan Ganalı göçmenler örneklemiyle yapılan çalışmadan elde edilen bulgulara göre suç mağduriyet korkusunun açıklanmasında meslekten sonra en önemli değişkenin sosyal etkinliklere katılım olduğu görülmüştür. Yaşanılan bölgedeki komşuları tehlikeli olarak algılamanın ise en az etkili değişken olduğu saptanmıştır (Ackah, 1992).

2.4. Göç ve Suç Mağduriyet Korkusu Alanında Yapılan Çalışmalar

Bu bölümde ayrı başlıklar altında göç ve suç mağduriyet korkusu alanında yapılan çalışmalardan örneklere yer verilecektir.

2.4.1. Göç Alanında Yapılan Çalışmalar

Göç alanında yapılan çalışmalar genelde göçmenlerin göçe bağlı travmaları, uyum süreçleri ve göç ettikleri ülkede yaşadıkları sorunlara odaklanmıştır. (Eken, 2018; Kubbani, 2019). Göçmenler üzerine yapılan bu çalışmalar arasında örneklemini uluslararası öğrencilerin oluşturduğu çok sayıda çalışma mevcuttur (Aliyev ve Öğülmüş, 2016; Demirhan, 2017; Güçlü, 1996; Kocabıyık vd., 2019; Şanlı ve Poyraz, 2018). Bunun yanında yerli halkın göçmenlere karşı tutumlarıyla ilgili çalışmalar da mevcut olup (S. Bağcı ve Gürler, 2018; Gülüm, 2019). çok az sayıda çalışmada da göçmenlerin yerlilere karşı tutumları konu olarak işlenmiştir (Küçükşen, 2020; Yayak, 2015)

Türkiye'den yurtdışına göç etmiş bireylerin psikososyal yaşantıları ve göçe bağlı psikolojik destek ihtiyaçlarının incelendiği bir çalışmada göç sonucu yaşanan olumlu ve olumsuz deneyimlerin uyum sürecini etkilediği ve göçmenlerin bu süreçte ihtiyaç duydukları psikolojik destek için kendi anadillerinde uzman arayışı içinde oldukları bulunmuştur ancak çok az kişi bu desteğe ulaşma imkanına sahiptir. Bu yüzden göçmenler uyum süreçlerinde aynı ülkeden geldikleri kişilerle sosyal olarak temas sağlayarak yaşadıkları zorlukları aşmaya çalışmaktadırlar (Eken, 2018).

Kendisi de Suriye'den Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan Kubbani (2018) tarafından yapılan çalışmada Türkiye'de yaşayan geçici koruma statüsündeki Suriyeliler göç travmasına ilişkin olarak göçün ardından yabancılık duygusu, yalnızlık duygusu, boşluk duygusu, özlem duygusu, köksüzlük, kırgınlık, suçluluk, kuşkuculuk, değersizlik gibi duyguları deneyimlemişler ve değer yargılarının, dillerinin aşağılanması ile karşı karşıya kalmışlardır. Bunun yanında tüm dünyada olduğu gibi başta sağlık ve barınma olmak üzere çeşitli alanlarda sorunlar yaşamaktadırlar. Göç sırasında ise dil ve iletişim sorunlarıyla karşılaşan göçmenler bunun yanında göçün getirdiği sosyal statü kaybı, kültürel farklılıklar gibi sorunlarla da baş etmek zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir (Kubbani, 2019).

Aliyev ve Öğülmüş (2016) tarafından farklı kültürlerden gelen bireylerin eğitim ortamlarında kültürlenme düzeylerinin incelendiği çalışmada öğrencilerin Türkiye'de yaşadıkları süre uzadıkça uyum düzeylerinin arttığı görülmüştür. Kafkasya'dan gelen öğrenciler Avrupa ve Ortadoğu'dan gelen öğrencilere göre bütünleşme stratejisini daha yüksek oranda tercih etmektedirler. Bunun sebebinin Türkiye kültürünü daha fazla tanımaları ve benimsemeleriyle ilgili olduğu söylenebilir. Ancak kültürlenme stratejilerinin zaman içinde ve yaşantılara bağlı olarak değişiklik gösterebileceği unutulmamalıdır (Aliyev ve Öğülmüş, 2016).

Uluslararası öğrencilerin siyasal açıdan değerlendirildiği Demirhan (2017) tarafından yapılan çalışmada öncelikle yabancı uyruklu ve uluslararası öğrenci kavramları netleştirilmekte

ardından öğrencilerin Türkiye'deki genel durumlarıyla ilgili bilgi verilmektedir. Önceki çalışmalarda uluslararası öğrencilerin ekonomik, akademik ve sosyal sorunlarının tespiti ve çözümüne odaklanıldığından bu çalışmanın odak noktası olarak siyasal sorunların da uluslararası öğrencileri etkileyen bir unsur olduğu söylenmiştir. Bu sorunlar ayrımcılık, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı kapsamında ele alınmıştır. Ayrıca uluslararası terörün artışıyla uluslararası öğrencilerin yaşayacağı siyasal sorunların da artma eğiliminde olduğuna değinilmiştir (Demirhan, 2017).

Pittsburg Üniversitesi'nde lisansüstü düzeyinde öğrenim gören uluslararası öğrenciler cinsiyetleri, medeni durumları, yaşları, coğrafi bölgeleri, Amerika'da kalma süreleri, akademik düzeyleri, dil yeterlikleri ve mali destek kaynakları bakımından değerlendirilmiş ve özellikle dil, maddi kaynaklarla ilgili sorunlarının yanında yalnızlık ve yabancılık hissi gibi sosyal ve öğretim üyeleri tarafından desteklenmemek gibi akademik alanda da ciddi sorunlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Güçlü, 1996).

Uluslararası öğrencilerin en önemli sorunlarının akademik başarısızlık ardından ise üniversitelerin uluslararası öğrencilere sunduğu hizmetlerin yetersizliği olarak belirtildiği Trakya Üniversitesinde yapılan çalışmada öğrencilerin sorunları nedenleriyle birlikte anlaşılmaya çalışılmıştır. Akademik sorunların yanında öğrenciler aileden uzak olma, ayrımcılığa maruz kalma, dile hakim olamama ve sosyal ortamlara katılamama ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir (Kocabıyık vd., 2019).

Uluslararası öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin hangi faktörler tarafından yordandığının anlaşılması amacıyla yapılan bir diğer çalışma öğrencilerin kendi ülkelerinden arkadaş sayıları arttıkça yalnızlık düzeylerinin düştüğünü göstermektedir. Kendilerine yönelik tutumları değerlendirme biçimlerinin de yalnızlık duygusunu etkilediği ve yerel halkla kaynaşma imkanı bulamayan öğrencilerin daha yüksek düzeyde yalnızlık hissettiği bulunmuştur (Şanlı ve Poyraz, 2018).

Örneklemini Sakarya Üniversitesi'nde öğrenim gören 300 uluslararası öğrencinin oluşturduğu sosyal dışlanma konulu tez çalışmasında uluslararası öğrencilerin gelinen ülkeye göre sosyal dışlanma düzeylerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyetlere göre bir farklılığın bulunmadığı çalışmada, öğrencilerin Türkiye'de geçirdikleri süreye göre sosyal dışlanma düzeylerinin artış gösterdiği bulunmuştur (Han, 2015).

Gülüm (2019) tarafından yapılan çalışmada İstanbul ve Hatay'daki katılımcılardan oluşan örneklem örneğinde kişilerin genel önyargı düzeyleri ve önyargının beslendiği faktörler ile Suriyeli göçmenlere yönelik spesifik önyargı düzeyleri ve bu gruba yönelik önyargıyı besleyen spesifik koşullar açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmada Hatay örnekleminin Suriyelilere karşı önyargı düzeylerinin İstanbul örneklemine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur ve bu farklılığın sebebinin Hatay örneklemindeki katılımcıların Suriyelilerle daha fazla temasta bulunmalarından kaynaklanabileceği belirtilmiştir (Gülüm, 2019).

Türkiye'deki uluslararası öğrencilere karşı tutum ve davranışsal eğilimlerin incelendiği bir çalışmanın örneklemini 151 Türk öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya göre ulusal kimlikle özdeşleşmenin olumlu tutumlar ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Bunun sebebinin uluslararası öğrencilerin nüfuslarının az olmasından dolayı Türk öğrenciler tarafından tehdit oluşturmayan ve daha az rekabet hissedilen bir grup olmalarından kaynaklı olduğu savunulmaktadır (S. Bağcı ve Gürler, 2018).

Konya ilinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin yerlilere karşı önyargıları ve sosyal ilişki düzeylerinin araştırıldığı çalışmada "uluslararası öğrencilerin kendilerine karşı ön yargılı davranıldığını düşündükleri, öğrencilerin arkadaşlık ilişkileri, sosyal iletişim düzeyleri ile rehberlik ve danışmanlık alabilecekleri mekanizmaların yeterli düzeyde olmadığı" sonucuna ulaşılmıştır (Küçükşen, 2020).

Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli göçmenlerin algıladıkları ayrımcılık ile kimlik algılarının nefret suçları bağlamında incelendiği Yayak (2015) tarafından yapılan çalışmada kadınların erkeklerden daha fazla ayrımcılık deneyimi bildirdiği ancak erkeklerin kadınlardan daha fazla mağduriyet yaşadığı bulunmuştur. Bununla birlikte göçmenlerin kimlik tanımlamaları ve maruz kaldıkları ayrımcılık arasında bir ilişki olmadığı ancak Türklerin yaşadıkları ayrımcılık ve nefret suçuna maruz kalmalarını doğrudan Türk olmakla ilişkili gördükleri anlaşılmıştır (Yayak, 2015).

2.4.2. Suç Mağduriyet Korkusu Alanında Yapılan Çalışmalar

Türkiye'de üniversite düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin suç mağduriyet korkusu ile ilgili yapılan çalışmada mağduriyet korkusu ile algılanan mağduriyet riskinin farklı olduğu görülmüştür. Çalışma sonuçlarına göre önceki mağduriyetlerin mağduriyet korkusunu etkilemediği bulunmuştur. Cinsiyetin ise yapılan diğer çalışmalarla benzer şekilde suç mağduriyet korkusunu belirlemede etkili olduğu ve kadınların erkeklerden daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadığı bulunmuştur (Özaşçılar ve Ziyalar, 2009).

Literatürdeki çalışmalar, cinsiyet, önceki deneyimler, yaş ve risk altında hissetmenin suç mağduriyet korkusunun belirleyicisi olduğunu göstermiştir. Yapılan bir çalışmada Indo-Trinidadiansların suç mağduriyet korkusunun Afro-Tranidadianslar ve karışık olanlardan daha yüksek çıktığı bulunmuştur. Etnisite ve mağdur olma riski arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bunun yanı sıra tüm etnik gruplar içinde kadınların suç mağduriyet korkusu daha yüksek bulunmuştur (Chadee, 2016).

Cohen-Louck tarafından yapılan çalışmada İsrail'e Etiyopya ve Sovyet Rusya'dan göç edenler arasında karşılaştırma yapılmıştır. Bu grupların Yahudi olmalarına ve uzun süredir bu ülkede bulunmalarına rağmen çeşitli zorluklar yaşadıkları ve ayrımcılığa maruz kaldıklarından bahsedilmiştir. Gruplar arasında suç mağduriyet korkusu yaşama düzeyleri bakımından anlamlı bir fark bulunamamıştır (Cohen-Louck, 2019).

Karakuş'un İstanbul'da yaklaşık 1800 kişi üzerinde yürüttüğü çalışmasında yer alan araştırma sonuçlarına göre, dayanışma, güven, yardımlaşma, polisin etkinliği gibi sosyal kontrol mekanizmaları arttıkça suç mağduriyet korkusu anlamlı bir şekilde azalmaktadır (Karakuş, 2014).

Suç mağduriyet korkusu ve suç mağduriyet riskinin ayrı olarak değerlendirildiği Gaziarifoğlu (2009) tarafından yapılan çalışmada korku mağduriyet paradoksunda önerildiği şekilde erkeklerin kadınlar ve yaşlılardan daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadığı bulunmuştur. Çalışmanın dikkat çeken bir diğer bulgusu ise literatürde aralarında zayıf bir ilişki olduğu savunulan mağduriyet deneyiminin suç mağduriyet korkusu üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin olmasıdır (Gaziarifoğlu, 2009).

Suç mağduru olma açısından yüksek riskli kabul edilebilecek olan LGBTİQ örnekleminin mağduriyet riski ve suç korkusunu kimlikleri çerçevesinde nasıl yorumladıklarına dair bilgi edinmenin hedeflendiği bir diğer çalışmada katılımcıların sırasıyla en çok kendileri evdeyken birinin eve girmesi, silahlı saldırı, öldürülmek veya cinsel saldırıya uğramaktan korktukları bulunmuştur. Çalışmada diğer çalışmaların aksine cinsiyete ilişkin bir farklılık görülmemiştir. Vurgulanan bir diğer nokta ise sosyal bakımdan savunmasız kabul edilebilecek LGBTİQ bireylerin toplum tarafından kabul gören ikili cinsiyet normlarının dışında kaldıkları için bireysel olarak kendilerini savunmakta zorlandıkları ve mağduriyetlerinin böylece iki aşamalı olarak değerlendirilmesi gerektiğidir (Yedikardeş, 2017)

2.5. Yabancılaşma

Yalçın'ın yabancılaşma tanımına göre "Yabancılaşma, en genel tanımıyla toplumdan uzaklaşma duygusudur. Diğer bir ifadeyle, bireylerin birbirlerinden ya da belirli bir toplumsal ortam ya da süreçten uzaklaşmalarıdır." (Yalçın ve Dönmez, 2017). Başka bir deyişle bireyin sosyal ve kültürel katılımdan dışlanmasını veya kendini dışlamasını yansıtan huzursuzluk veya rahatsızlık hissidir. Öznenin varoluşsal doğal durumundan uzaklaşması/atılması olarak

açıklanabilir (Sayın, 2019b). Yabancılaşma, insana ait olanın kendisine ait olmaktan çıkması ve ona karşı kullanılması durumudur (Sayın, 2019a).

Yabancılaşma kavramını ilk kullanan G. W. Friedrich Hegel'dir. Yabancılaşma kavramının yaygınlaşmasını sağlayan Marx ise yabancılaşmayı toplumsal dünyanın nedeni değil sonucu olarak görmektedir (Yalçın ve Dönmez, 2017).

Aynı yazar tarafından dahi farklı tanımları yapılan yabancılaşma kavramını daha iyi anlamak için Seeman beş alt başlıktan oluşan tanımlamasıyla bu karmaşayı açıklığa kavuşturmuştur. Bu alt başlıklar güçsüzlük, anlamsızlık, normsuzluk, izolasyon ve kendinden uzaklaşma olarak belirtilebilir (Seeman, 1959).

Ülkelerine duydukları hasret duygusuyla göçmenler aidiyet boşluğu yaşamakta ve bu durumda aşılması kolay olmayan "yabancılaşmaya doğru" bir geçiş söz konusu olabilmektedir. Bu durumda göç olgusu bağlamında hissedilen hasretlik duygusu yabancılaşmanın farklı bir yüzü olarak kabul edilebilir (Akıncı vd., 2015). Göçmenlerle ilgili en büyük problemlerden biri de aidiyet hissinin eksikliğidir. Kendilerini bulundukları topluma ya da ayrıldıkları topluma ait hissetmezler. Genelde farklılıklarından dolayı ikinci sınıf vatandaş olarak görüldüklerini düşünürler (Erbaş, 2008). Göçmenler göçle geldikleri yerlerde farklı duygular geliştirirler. Yabancılık duygusuna göre tüm göçmenler, göç ettikleri ülkenin yabancısıdır (Büyükdağ vd., 2019).

İngiltere'de yaşayan Türklerin yabancılaşma düzeylerinin değerlendirildiği çalışmaya göre kadın ve erkekler çevre oluşturmakta farklı roller üstlenmekte ve kadınlar ülkeye uyumu sağlama ve çevre oluşturmada erkeklere göre çok daha etkin rol oynamaktadırlar. Bunun yanında kadınların ve erkeklerin yeni çevrelerindeki yerlilere karşı tutumlarının benzer olduğundan bahsedilmiştir. Bir diğer önemli bulgu ise kişilerin mülteci ya da sığınmacı olmaları yani geri gönderilme ihtimallerine göre yabancılaşma düzeylerinin farklı olduğundan kalıcı

olarak yerleşeceklerin uyum sağlamak için daha çok çaba gösterdikleri ve buna yönelik hazırlıklara daha çok önem verdikleri bulunmuştur. Temelli olarak yerleşmek için hazırlık yapanlar ise sosyodemografik ve kültürel bariyerleri aşamayarak geldikleri ülkelerdekine benzer bir toplulukla yaşayacakları yerleri tercih ederler ve böylelikle yabancılaşma yaşamaktan kurtulmaya, kendilerini yeni geldikleri ülkeye ait hissetmeye çalışırlar (Erbaş, 2008).

Beyaz öğrencilerin çoğunlukta olduğu ve diğer ırklardan öğrencilerin azınlık olarak kabul edildiği Kaliforniya Üniversitesi'nde azınlık ve beyaz öğrencilerin yabancılaşma düzeylerinin karşılaştırıldığı bir çalışmada azınlık öğrencilerin sosyokültürel yabancılaşma düzeylerinin beyaz öğrencilerden çok daha yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Bunun yanında hem beyaz öğrencilerin hem de azınlık öğrencilerin büyük çoğunluğu azınlık öğrencilerin beyaz öğrencilerden sosyokültürel açıdan daha fazla zorluk yaşadıklarını düşündüklerini belirtmişlerdir (Loo ve Rolison, 1986).

2.6. Dış gruba Yönelik Tutum

Geçtiğimiz yarım yüzyıldaki araştırmalar karşıt grupların üyeleri arasındaki temasın daha olumlu grup dışı tutumlarla ilişkili olduğunu göstermiştir (Allport, 1954). Dolaylı temas sayesinde daha olumlu grup dışı tutumlar geliştirmek için insanların dış grupla gerçekten temas kurması gerekmez. Dolaylı temas söz konusu olduğunda genişletilmiş ve hayali temas olarak iki şekilde dolaylı iletişim biçiminden bahsetmek mümkündür (Turner vd., 2013).

Tajfel ve Turner'ın Toplumsal Kimlik Kuramı'ndan önce Muzaffer Şerif, dış gruplara yönelik olumsuz tutumun bireysel sebeplerden değil gruplararası ilişkideki dinamiklerden kaynaklandığını belirtmiştir. Şerif'in Gerçekçi Grup Çatışması olarak isimlendirdiği bu kurama göre gruplararası çatışmaya yol açan temel neden, grupların çıkarlarının çatışmasıdır. Bu kuram bireysel olarak bir çıkar çatışması olmasa da, gruplar arasında önceden bir düşmanlık

bulunmasa da tutumların niye olumsuz olabileceğini açıklaması açısından önemlidir (Gülüm, 2019).

Ayrımcılık aslında temelde dış gruptan nefret edildiği için değil, takdir, sempati, güven gibi olumlu duygular dış gruptan esirgendiği için gelişmektedir. Irkçılık gibi olumsuz tutumların kaynağını da olumsuz düşünce ya da tutumların varlığı değil, olumlu duyguların eksikliği oluşturmaktadır (Yalçın, 2017).

Göç ve dış gruba yönelik tutum literatürü tarandığında bu alanda yapılan çalışmalarda göçmenlerin yerlilere tutumlarından ziyade yerlilerin göçmenlere karşı tutumları üzerinde durulduğu görülmektedir. Örneğin İtalya ve Türkiye'ye göç etmiş olanlara karşı sürdürülen nefret söyleminin incelendiği bir araştırmada yerlilerin dış grup olan göçmenlere yönelik tutumları incelenmiştir (Kehya, 2018). Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilere karşı tutumun incelendiği bir diğer çalışmada ise yerlilerin tutumlarının genel anlamda olumlu olduğu bunun sebebinin ise uluslararası öğrencilerin nüfusunun az olmasından kaynaklandığı belirtilmiştir. Ancak sayısal anlamda büyüklüğü giderek artan uluslararası öğrencilerin gittikçe daha fazla olumsuz tutuma maruz kalacağının beklenebileceği vurgulanmıştır (S. Bağcı ve Gürler, 2018). Bunların yanında az sayıda da olsa göçmenlerin yerlilere karşı tutumlarının incelendiği çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmalardan birinde Hollanda'da yaşayan Türk, Faslı, Pakistanlı göçmenlerin Hollandalılara karşı tutumları incelenmiş ancak bu çalışmada da özellikle göçmenlerin grup içi tutumlarının dış grup olarak kabul edilen Hollandalılarla ilişkilerini nasıl şekillendirdiğine odaklanılmıştır. (Verkuyten ve Martinovic, 2012).

2.7. Gruplararası temas

Gruplararası davranış kavramı, bireylerin birbirlerine karşı davranışlarının farklı toplumsal gruplara üye olmaları tarafından biçimlendirilmesini ifade etmektedir (Gülüm,

2019). Gruplararası temas kavramıyla iki ya da daha fazla grubun birbiri ile ilişkisi ve etkileşimi ifade edilmektedir(Güler, 2013).

Page-Gould, Mendoza-Denton ve Tropp (2008)'ın yürüttükleri deneysel bir çalışma, dış grup üyeleriyle kurulan arkadaşlıkların stres hormonlarını azalttığını, gruplararası kaygı seviyesini düşürdüğünü ve bunun sonucunda dış gruba yönelik tutumları olumlu yönde değiştirdiğini göstermiştir (Bağcı ve Çelebi, 2017).

Çalışmalar temasın gruplararası kaygıyı önemli ölçüde azalttığını göstermektedir (Sakız, 2015). Ancak sanıldığı gibi temas her zaman faydalı biçimde sonuçlanmamaktadır ve her temas önyargıyı azaltıcı görev görmemektedir. Temasın önyargıyı azaltması için koşulların kontrol edilebilir olması gereklidir. Bu yüzden gruplararası temasın faydalı olması için arkadaşlık ilişkileri yeterli değildir çünkü etnik grubun kendi alışık olduğu biçimde olmayan arkadaşlıklar karşı gruptan daha da fazla uzaklaşmalarına yol açabilir. Yani önemli olan nokta temasın niceliği değil, ne kadar nitelikli olduğudur (Güler, 2013).

Gruplararası temasın önyargıyı azaltma ve olumlu tutumlar geliştirilmesine yardımcı olması içim öncelikle grupların temas fırsatının olması gerekir ancak gruplar her zaman bu fırsatı elde edemez. Dolaylı temasla, daha olumlu grup dışı tutumlar geliştirmek için insanların dış grupla gerçekten temas kurması gerekmez (Turner vd., 2013).

Sosyal psikoloji alanında son yıllarda önyargı ve ayrımcılığı azaltmak, gruplararası ilişkileri olumlu yönde geliştirmek için birçok müdahale programı geliştirilmiştir. Ancak bu müdahalelere rağmen birçok ülkede farklı azınlık gruplarına yönelik ayrımcı yaklaşımlar halen gruplararası ilişkileri yaralamakta, gruplararası teması azaltmakta ve özellikle grup üyelerini fiziksel ve psikolojik açıdan olumsuz yönde etkilemektedir. Türkiye'de yaşayan gruplar da diğer ülkelerde olduğu gibi sıklıkla olumsuz tutum ve davranışlara maruz kalmaktadır (Bağcı ve Çelebi, 2017).

Ayrımcılık ve dışlanma göç alan birçok ülkenin başlıca sorunlarından biridir. Farklı grupların bir arada yaşadığı toplumlarda küçük gruplara karşı olumsuz tutum ve davranışlar sadece bugün değil geçmişte de görülmekteydi ve çok olağan karşılanmaktaydı. Örneğin Suriyeli sığınmacılar için devlete yük olduklarından, kiraları arttırdıklarından, Türklerin işlerini ellerinden aldıklarından, hastalık yaydıklarından, sokaklarda yaşamaya ve dilencilik yapmaya alışkın olduklarından sürekli olarak bahsedilmektedir. Bunun da ötesinde sığınmacılara sırf bu önyargılar yüzünden zaman zaman vatandaşlar tarafından şiddet de uygulanmakta ve bunu hak ettikleri düşünülmektedir (Yalçın, 2017). Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de yaşadıkları durumun temeline bakıldığında ise göçmenlerin yaşam şartlarının yerlilerden daha kötü olmasına dair bir beklenti olduğu görülmekte ve bunun aksini gösteren durumların yerliler tarafından bir tehdit olarak karşılandığı anlaşılmaktadır. Özellikle göçmenlerle temas miktarının artması durumunda ülke içinde yaşanan pek çok olumsuz gelişmenin sebebi olarak Suriyeliler görülmekte ve Suriyeliler günah keçisi ilan edilmektedirler (Gülüm, 2019).

Uluslararası öğrenciler yapılan araştırmalarda "kendilerine ön yargılı davranıldığını" düşündüklerini belirtmişlerdir. Uluslararası öğrenci çeşitliliğinin ve sayısının son yıllarda hızla artması neticesinde yerliler tarafından uluslararası öğrenciler "öteki" olarak görülmekte ve özellikle kültürel yönden tehdit olarak algılanmaktadırlar (Küçükşen, 2020). Türk devletleri dışındaki diğer devletlerden -özellikle Afrika ülkelerinden- gelen öğrenciler kültürel farklılığın kendilerine sürekli hatırlatılmasından rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında Türkiyeli öğrenciler tarafından uluslararası öğrenciler sınavsız üniversiteye girerek böylece Türkiyeli öğrencilerin yerlerini aldıkları ve kontenjanları doldurarak imkanlarını kısıtladıkları gibi suçlamalarla karşılaşmaktadırlar. Uluslararası öğrenciler maruz kaldıkları bu ön yargılar ve ayrımcı tutumları Türkiye'de yaşadıkları en büyük sıkıntılardan biri olarak değerlendirmektedirler (Demirhan, 2017).

Göçmenlerin maruz kaldıkları önyargının ortadan kaldırılması adına birçok çalışma bulunmaktadır, bu alanda çalışan en önemli isimlerden biri ise Gordon Allport'tur. Allport'un temas kuramına göre optimal koşullar altında bir araya getirilen farklı gruplardan kişiler karşılıklı önyargılarını terk edebilirler. Farklı gruplardan kişiler arasında özellikle arkadaşlık ilişkisi önyargıları azaltma konusunda etkili bulunmuştur ancak burada önemli olan kişilerin aynı şartlara sahip olmasıdır. Hatta, kişi kendisi dış gruptan herhangi biriyle gerçek anlamda temasa sahip olmasa da bir iç grup üyesinin dış gruptan biriyle temas ettiğine dair bilgiye sahip olduğunda, dış gruba karşı olumlu tutum geliştirebilmektedir. Ancak insanlar genellikle daha güvenli olduğunu düşündükleri, ortak bir geçmişe ve kültüre sahip oldukları için kendi etnik gruplarından kişilerle arkadaşlığı tercih etmektedir (Allport, 1954).

3. Gereç ve Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem grubunun özellikleri ve örneklemin nasıl seçildiği, veri toplama araçlarının tanıtımı ve psikometrik özelliklerine dair bilgiler bulunmaktadır. Söz konusu çalışmanın yapılması için İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Etik Kurulu'ndan 28/01/2020 tarih ve 59491012-604.01.02 sayılı yazısıyla onay alınmıştır.

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, hiç bir müdahalede bulunmadan, var olduğu biçimiyle ortaya koymayı amaçlar. İlişkisel tarama modeli ise, birden fazla değişken arasındaki etkileşimin varlığını ve bu etkileşimin derecesini belirlemeyi amaçlar (Büyüköztürk, 2016).

3.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul'da yükseköğrenime devam eden 45085 uluslararası öğrenci (YÖK, 2020) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini İstanbul'da çeşitli vakıf ve devlet üniversitelerinde eğitimine devam eden yükseköğrenim düzeyindeki (lisans, yüksek lisans, doktora) 350 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem sayısının belirlenmesinde Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004)'ın örneklem büyüklükleri hesaplama tablosu kullanılmıştır. Yazıcıoğlu ve Erdoğan'ın çalışmasında yer alan +- 0.05 örneklem hatası temel alındığında en az 381 kişiye ulaşılması planlanmıştır. Ancak veri toplama sürecinde ortaya çıkan ve tüm dünyada etkisini gösteren pandemi nedeniyle öğrencilere ulaşım zorlaşmış ve araştırma 350 kişi ile sonlandırılmıştır.

Bu çalışmada örneklem seçilirken örneklemede temel alınan birimlerin örneklem için seçilme olasılıklarının eşit olduğu rastgele örnekleme (Büyüköztürk vd., 2012) ve ulaşılması zor olan bir örnekleme ulaşmak için inceleme kriterine uygun bir deneğin seçilmesiyle

başlayan, denekten elde edilen bilgilerle diğer deneklerin seçildiği kartopu yöntemi (Erdoğan, 2012) kullanılmıştır. Örneklem oluşturulurken İstanbul'da bulunan devlet ve vakıf üniversitelerinin uluslararası öğrenci ofisleri ve uluslararası öğrenci dernekleri aracılığıyla katılımcılara ulaşılmıştır. Bunun yanında sosyal medya platformlarında uluslararası öğrencilerin yardımlaşma amaçlı kurduğu gruplara dahil olunarak katılımcılara bu platformlar üzerinden de ulaşılmıştır. Çalışmanın pandemi döneminde yapılmasından dolayı katılımcılara çevrimiçi platformlarda Google Formlar aracılığıyla hazırlanan soru bataryasına ulaşabilecekleri link paylaşılarak kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır.

Toplam katılımcıların %49.1'i kadın (n=172) ve %50.9'u (n=178) erkektir. YÖK (2020) verilerine bakıldığında İstanbul'da yüksek öğrenim düzeyinde öğrenime devam eden uluslararası öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı %61,38 (n=27677) erkek, %38.61 (n=17408) kadın şeklindedir. Evreni temsil edecek cinsiyet oranlarına ulaşılmak istense de pandemi döneminden dolayı öğrencilere ulaşım sağlamada zorluk yaşandığı için istenen cinsiyet oranlarına ulaşılamamıştır.

Katılımcıların yaş aralığı 17 ile 55 yaş arasında değişim göstermektedir ve katılımcıların yaş ortalaması 26.02 (ss=5.93) olarak hesaplanmıştır. Kadın katılımcıların yaş ortalaması 26.06 (ss=6.33) iken, erkek katılımcıların yaş ortalamasının 25.99 (ss=5.54) olduğu görülmüştür. Yapılan bağımsız t testi sonucuna göre yaşın cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur ($t=0.10$, $df=34$, $p>0.05$). Katılımcıların geldikleri ülkeler göz önüne alındığında 77 farklı ülkeden katılımcının çalışmaya katıldığı görülmüştür.

3.2. Veri Toplama Araçları

Örneklemi oluşturan uluslararası öğrencilerin sahip olduğu dil yeterliliklerine göre soruları cevaplayabilmeleri için tüm ölçekler İngilizce ve Türkçe dillerinde hazırlanmıştır. Katılımcılara demografik bilgi formu, suç mağduriyet korkusu ölçeği, yabancılaşma ölçeği, dış gruba yönelik tutum ölçeği, gruplararası temas ölçeği uygulanmıştır.

3.2.1. Demografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi formuyla örneklemi oluşturan uluslararası öğrencilere hangi ülkeden geldikleri, yaşları, cinsiyetleri, medeni durumları, romantik ilişki durumları, öğrenim durumları, kaç yıldır Türkiye'de yaşadıkları, ikamet ettikleri mekan tipi, gelir kaynakları, Türkiye'deki sosyal çevreleri, etkinlik tercihleri, mağduriyet deneyimleri, adalet ve güvenlik ile ilgili düşüncelerine dair sorular sorulmuştur

3.2.2. Suç Korkusu Ölçeği

Suç mağduriyet korkusu düzeyini ölçmek amacıyla Prof. Dr. Kenneth Ferraro (1995) tarafından geliştirilen ve Mine Özaşçılar (2006) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan suç korkusu ölçeği kullanılacaktır. Ölçek 65 soru ve 8 bölümden oluşmaktadır, çalışmada ölçmek istenilen değişkenler göz önüne alınarak 23 soru ve 3 bölüm kullanılmıştır. Bu bölümlerin başlıkları suç mağduriyet korkusu, güvende hissetme ve yakın çevre algısı şeklinde sıralanmıştır. Ölçeğin 10'lu likert tipi ilk 10 sorusu suç mağduriyet korkusunu ölçmektedir. Şahsa karşı işlenen suçlara yönelik mağduriyet korkusunu ölçen maddeler 1,4,5,6,7 numaralı, mala karşı işlenen suçlara yönelik mağduriyet korkusunu ölçen sorular ise 2,3,8,9,10 numaralı sorulardır. Ölçeğin 4'lü likert tipi 11.-15. numaralı soruları güven hissini değerlendirmektedir, sorulardan alınan puanın artması güvensizlik hissinin arttığı anlamına gelmektedir. Ölçeğin 3'lü likert tipi 16.-23. soruları yakın çevredeki bazı durumların sorun olarak algılanıp algılanmadığına dair yakın çevre algısını ölçmektedir. Fiziksel çevre algısını ölçen sorular 16,17,19,23 numaralı, sosyal çevre algısını ölçen sorular ise 18,20,21,22 numaralı sorulardır. Yakın çevre algısından alınan puanın artması çevredeki durumların sorun olarak algılanma düzeyinin yükseldiğini göstermektedir.

Ölçeğin mağduriyet korkusunu değerlendiren ilk 10 sorusunu kapsayan suç mağduriyet korkusu için cronbach alpha değeri .92; 11.-15. soruları kapsayan güvende hissetme için

cronbach alpha değeri .84 ve 16.-23. soruları kapsayan yakın çevre algısı için cronbach alpha değeri .77 olarak elde edilmiştir. (Özaşçılar, 2006).

3.2.3. Yabancılaşma Ölçeği

Büyük ölçüde Seeman'ın ampirik kuramından yola çıkarak Dwight G. Dean (1961) tarafından geliştirilen ve Özgen Yalçın (2017) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan yabancılaşma ölçeği, yabancılaşmanın üç farklı boyutunu ölçmektedir. Bunlar: ölçeğin 7 maddelik bir alt ölçeği olan güçsüzlük (1, 3, 9, 12, 13, 14 ve 16. maddeler), 5 maddelik diğer bir alt ölçeğini oluşturan kuralsızlık (2, 4, 6, 7, ve 10. maddeler) ve 5 maddelik son alt ölçeğini oluşturan toplumsal yalıtılmışlıktır (5, 8, 11, 15 ve 17. maddeler). Bu alt ölçekler, tek başlarına değerlendirilebildikleri gibi toplam puanları da genel bir yabancılaşma ölçümüne işaret etmektedir. Dean'in (1961) bir çalışmasında 384 katılımcı üzerinden hesaplanan test yarı test güvenirliği güçsüzlük alt ölçeği için r = .78, kuralsızlık alt ölçeği için r = .73 ve toplumsal yalıtılmışlık alt ölçeği için r = .84'ken, bu üç alt ölçeğin toplamı olan yabancılaşma ölçeğinin test yarı test güvenirliği r = .84 olarak bulunmuştur. Dean (1961), alt ölçekler arasındaki korelasyonları .01 düzeyinde anlamlı bulmuştur. Bu anlamlılık, alt boyutların genel kavramdan kopuk olmadıklarını göstermektedir. Ölçek, kesinlikle katılmıyorum ve kesinlikle katılıyorum arasında değişen 5 dereceli likert tipindedir. Ölçek maddelerine verilen olumlu yanıtlar arttıkça katılımcının yabancılaşma puanı da artmaktadır. Ölçeğin beşinci, sekizinci ve on beşinci maddeleri ters kodlanmıştır (Yalçın ve Dönmez, 2017).

3.2.4. Dış Gruplara Yönelik Tutum Ölçeği

Uluslararası öğrencilerin Türkiyelilere yönelik tutumları, dış gruba yönelik tutumları ölçen Dış Gruplara Yönelik Tutumlar Ölçeği ile belirlenmiştir. Bu ölçek, Bütünleşik Tehdit Teorisi'nin bir parçası olarak Stephan ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Katılımcıların belirli bir gruba karşı bazı duygusal ve değerlendirme tepkilerini ne düzeyde hissettiklerini

ölçmektedir (Stephan ve ark., 2000) Ölçek tek boyutludur ve 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin orijinali 10'lu Likert şeklinde olmasına karşın çalışmada 7'li Likert şeklinde kullanılmıştır. Dolayısıyla ölçekten en az 12, en çok 84 puan alınabilmektedir. Ölçekten alınan puanların yükselmesi kişinin Türkiyelilere yönelik olumsuz tutumunun arttığı anlamına gelmektedir (Gülüm, 2019) Kuramın geliştiricileri tarafından farklı gruplarla yapılan çalışmalarda ölçeğin iç tutarlılık katsayısının .87 olduğu bulunmuştur (Stephan vd., 1999).

Çalışmada kullanılmak üzere Gülüm tarafından Türkçe 'ye çevirisi yapılmış olan ölçek kullanılmıştır. Gülüm (2019) tarafından yapılan analizlere göre ölçeğin kaç faktör içerdiğini belirlerken özdeğeri 1 ve 1'den büyük faktörler alınmış ve faktörlere ilişkin yığın grafiğine de (scree plot) bakılmıştır. Açıklanan toplam değişkenliğe bakıldığında özdeğeri 1'den büyük olan 2 faktörlü bir yapı (özdeğerler; 5.297, 2.381) ortaya çıkmıştır ve bu iki faktörün toplam varyansın %63,98'ini açıkladığı görülmektedir. Birinci faktör %44,14 ve ikinci faktör %19,84'lük bir değişkenlik açıklamaktadır. Yığın grafiği incelendiğinde ise 1. faktörde eğimin daha fazla, 2. faktörde ise az olması nedeniyle ölçeğin tek faktörlü olarak kullanılabileceği düşünülmüştür. Analiz, tek faktörlü olacak şekilde yeniden uygulandığında tüm ölçek maddelerinin tek faktör altında yeterli düzeyde (faktör yükleri .39 ile .76 arasında dağılım göstermektedir) yükleme yaptığı anlaşılmıştır. Ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır

3.2.5. Gruplararası Temas Ölçeği

Gruplararası temas kavramıyla iki ya da daha fazla grubun birbiri ile ilişkisi ve etkileşimi ifade edilmektedir. Allport'ın (1954) gruplararası temas kuramı özellikle ırksal ayrım ve bütünleşme konularında çok yararlı sonuçlara sahip olmuştur. Uluslararası öğrencilerin Türkiyelilerle sosyal temas düzeylerini ölçmek için Islam ve Hewstone (1993)tarafından geliştirilen ve Gülçin Akbaş (2010) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan gruplararası temas

ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 10 maddeden oluşmaktadır ve her madde 1=asla 5=her zaman şeklinde 5'li likert tipi aralıktan oluşmaktadır. Sorulara verilen puanlar arttıkça dış grupla daha fazla temasın olduğunu göstermektedir. 5 soru temasın resmi ve gayri resmi durumlarda ne sıklıkla dış grupla temasta bulunulduğuna dair nicel yönleri, diğer 5 soru ise eşitlik, irade, samimiyet, hoşluk ve iş birliği gibi temasın nitel yönlerini ölçmektedir. Nicel yönler alt ölçeği için Cronbach's alpha değeri .83, nitel yönler alt ölçeği için de Cronbach's alpha değeri .83 olarak bulunmuştur. Temel bileşenler analizine göre ise, ölçeğin toplam varyansı %62,2 olarak saptanmıştır (Akbaş, 2010). Nicel temasın 4. sorusu genel cevaplarla tutarlı olması için ters kodlanarak kullanılmıştır.

3.3. İşlem

Uluslararası öğrencilerin dil yetkinlikleri de dikkate alınarak ölçekler ve soru formu hem Türkçe hem İngilizce olarak hazırlanmıştır. Soru bataryaları online olarak Google Formlarda hazırlanmıştır. Pandemi dönemi olması sebebiyle katılımcılara çevrimiçi ağlar üzerinden ulaşılmıştır. Online formatta katılımcıların yetkin olduğu dilleri belirtmelerinin ardından, yetkin oldukları dilde hazırlanan onam formuna yönlendirilmeleri sağlanmıştır. Onam formunu okuyup onayladıklarını belirttikleri takdirde soru bataryasına ulaşabilmişlerdir. Gönüllü onam formunda katılımcılara çalışmanın yürütücüleri, başlığı ve genel amacından bahsedilmiş olup çalışmaya katılımın tamamen gönüllü olduğu söylenmiştir. Katılımcıların çalışmaya başladıktan sonra istedikleri takdirde soruları cevaplamaktan vazgeçme haklarının olduğu belirtilmiştir. Gönüllü onam formunun sonunda katılımcıların gerek duymaları halinde ulaşabilmeleri için yürütücünün iletişim bilgileri paylaşılmıştır.

3.3 Veri Analizi

Ölçeklerden toplanan verilerin veri analizi SPSS 22.0 kullanılarak yapılmıştır. Demografik bilgi formundan alınan veriler doğrultusunda katılımcıların demografik durumlarının anlaşılması için tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır. Ölçeklerin özelliklerine göre

toplam ölçek puanları ve alt ölçek puanları hesaplanmıştır. Suç Korkusu Ölçeği, Suç Riski Ölçeği, Yabancılaşma Ölçeği, Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeği, Gruplararası Temas Ölçeği ve alt boyutlarının normal dağılıp dağılmadığını anlamak için örneklem sayısı 350 (n>30) olduğundan dolayı Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda mağduriyet korkusu (p <.05), şahsa karşı suç korkusu (p <.05), mala karşı suç korkusu (p <.05), güvende hissetme (p <.05), yakın çevre algısı (p <.05), fiziksel çevre algısı (p <.05), sosyal çevre algısı (p <.05), yabancılaşma (p <.05), güçsüzlük (p <.05), kuralsızlık (p <.05), toplumsal yalıtılmışlık (p <.05), dış gruba yönelik tutum (p <.05), temas nicelik (p <.05), temas nitelik (p <.05) sonuçlarına göre ölçek verilerinin normal dağılmadığına karar verilmiştir (Tablo I). Normal dağılıma sahip olmayan verilerin analizi için çalışmada parametrik olmayan testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo I. Ölçeklerin Normallik Dağılımı

	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	n	p
Suç Mağduriyet Korkusu	.071	350	.000
Şahsa Karşı Suç Korkusu	.094	350	.000
Mala Karşı Suç Korkusu	.065	350	.001
Güvende Hissetme	.112	350	.000
Yakın Çevre Algısı	.115	350	.000
Fiziksel Çevre Algısı	.150	350	.000
Sosyal Çevre Algısı	.134	350	.000
Toplam Yabancılaşma	.071	350	.000
Güçsüzlük	.062	350	.002

Kuralsızlık	.062	350	.002
Toplumsal Yalıtılmışlık	.090	350	.000
Dış Gruba Yönelik Tutum	.055	350	.011
Temas Nicelik	.071	350	.000
Temas Nitelik	.072	350	.000

Ölçek puanlarının demografik özelliklere göre anlamlı şekilde farklılık gösterip göstermediğinin anlaşılması için Mann Whitney-U ve Kruskal-Wallis H testleri yapılmıştır. Bağımlı değişken olan suç mağduriyet korkusu ile bağımsız değişkenleri oluşturan ölçekler ve alt ölçekler arasında ilişki olup olmadığını anlamak amacıyla korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Suç mağduriyet korkusunu yordayan değişkenlerin yordama oranlarının tespit edilebilmesi için hiyerarşik regresyon analizi kullanılmıştır.

4. Bulgular

Bulgular bölümü kişisel bilgi formundan elde edilen bilgiler, ölçeklere ilişkin betimleyici istatistikler, hipotezlerin sınanması ve diğer analizler olarak dört bölümden oluşmaktadır.

4.1. Kişisel Bilgi Formundan Elde Edilen Bilgiler

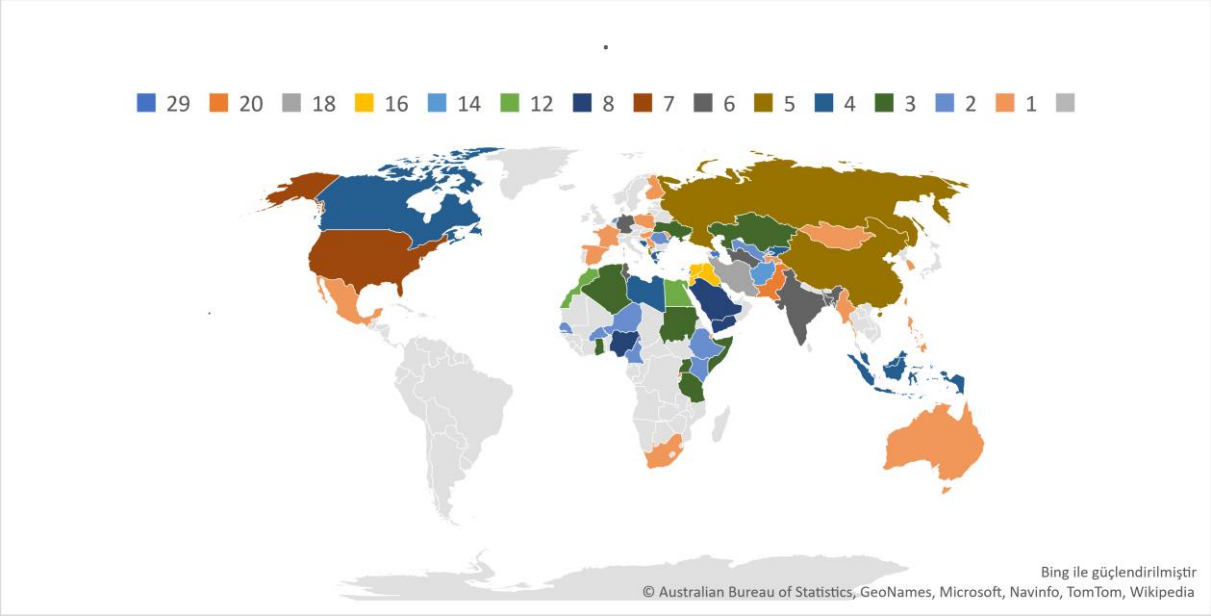
4.1.1. Demografik Verilerin Betimleyici İstatistikleri

Çalışmaya katılan toplam uluslararası öğrenci sayısı 350'dir. Çalışmada katılımcıların soruları kendi yetkin oldukları dillerde cevaplama olanağı verilmiştir. Bu sebeple dil seçenekleri Türkçe ve İngilizce olarak belirlenmiştir. Katılımcıların %30.3'ü (n=106) Türkçe, %69.7'si (n=244) İngilizce dillerinde soru bataryalarını cevaplamayı seçmiştir. Kadın katılımcıların %33.7'si (n=58) soruları Türkçe dilinde cevaplarken, %66.3'ü (n=114) soruları İngilizce dilinde cevaplamıştır. Erkek katılımcıların %27'si (n=48) soruları Türkçe dilinde cevaplarken, %73'ü (n=130) soruları İngilizce dilinde cevaplamıştır. Yapılan ki-kare testi sonucuna göre katılımcıların soruları cevaplamada seçtikleri dilin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı anlaşılmıştır (X^2:1.89, df=1, p>0.05).

Katılımcıların geldikleri ülkelerin dağılımı incelendiğinde 77 farklı ülkeden katılımcının çalışmaya dahil olduğu görülmektedir. 350 katılımcının ülkelere göre dağılımları incelendiğinde, Azerbaycan'dan 29 kişi; Pakistan'dan 20 kişi; İran'dan 18 kişi; Irak, Suriye ve Ürdün'den 16 kişi; Afganistan'dan 14 kişi; Fas ve Mısır'dan 12'şer kişi; Nijerya, Suudi Arabistan ve Yemen'den 8'er kişi; Amerika Birleşik Devletleri'nden 7 kişi; Almanya, Bangladeş, Hindistan, Tunus, Türkmenistan'dan 6'şar kişi; Arnavutluk, Çin, Rusya'dan 5'er kişi; Birleşik Arap Emirlikleri, Bosna Hersek, Endonezya, Filistin, Kanada, Kırgızistan, Libya, Lübnan, Kuzey Makedonya, Malezya, Yunanistan'dan 4'er kişi; Cezayir, Gana, Kazakistan, Kosova, Kuveyt, Somali, Sudan, Tanzanya, Uganda, Ukrayna'dan 3'er kişi; Burkina Faso, Etiyopya, Gambiya, Hollanda, Kamerun, Katar, Kenya, Kıbrıs, Nijer, Özbekistan, Romanya,

Senegal'den 2'şer kişi; Avustralya, Bahreyn, Brezilya, Bruney, Cibuti, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, İspanya, Komorlar, Macaristan, Meksika, Moğolistan, Moldova, Myanmar, Polonya, Ruanda, Sırbistan, Singapur, Tacikistan, Tayvan'dan 1'er kişi çalışmaya katılım göstermiştir.

Şekil 1. Katılımcıların Geldikleri Ülkelere Göre Dağılım

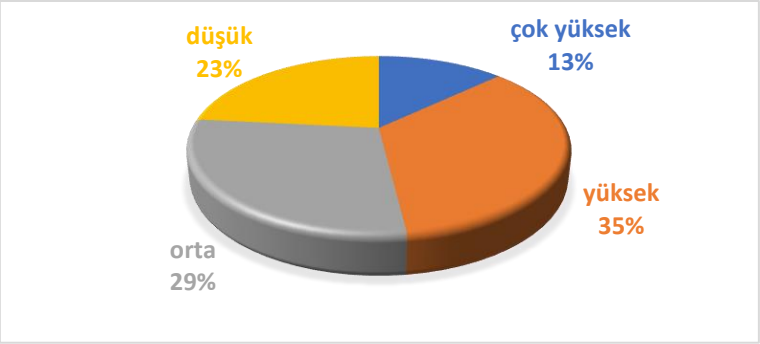

Katılımcıların geldikleri ülkeler 2020 Küresel Barış Endeksi'ne (Global Peace Index) göre gruplandırılmıştır. Uluslararası düşünce kuruluşu Ekonomi ve Barış Enstitüsü tarafından hazırlanan Küresel Barış Endeksi, 163 ülkeyi kapsayan dünyanın önde gelen küresel barış raporlarından birini oluşturmaktadır. Küresel Barış Endeksi'nde sadece savaşın varlığı veya yokluğu ölçülmez. Endeks hazırlanırken ülkelerin emniyet ve güvenlik durumları, askerileşme düzeyleri ve devam eden iç ve dış çatışma durumları değerlendirilme kapsamına alınmıştır (Institute for Economics and Peace, 2020). Endekse göre ülkeler çok yüksek, yüksek, orta, düşük düzeyde barışçıl olarak sınıflandırılmıştır, Türkiye bu endekse göre çok düşük düzeyde barışçıl ülkeler arasında kabul edilmektedir. Rapora göre çalışmada katılımcıların geldikleri ülkeler sınıflandırıldığında, 10 ülkenin çok yüksek barışçıl ülkeler sınıfına dahil olduğu

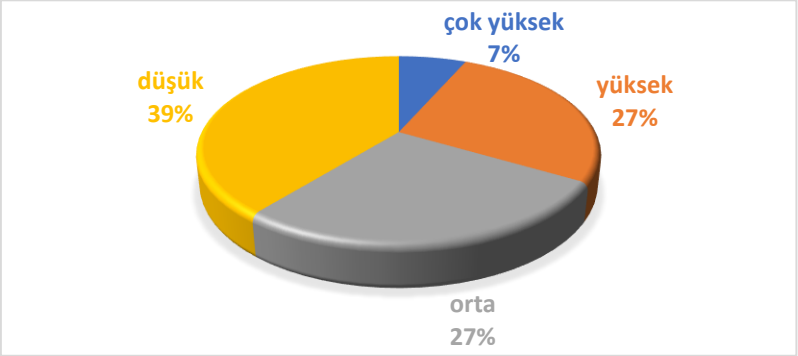
görülmüştür: Almanya, Avustralya, Bruney, Finlandiya, Hollanda, Kanada, Macaristan, Malezya, Romanya, Singapur. 27 ülke yüksek düzey barışçıl ülkeler sınıfına dahildir: Arnavutluk, Birleşik Arap Emirlikleri, Bosna, Endonezya, Fas, Fransa, Gambiya, Gana, Güney Kore, İspanya, Katar, Kazakistan, Kıbrıs, Kırgızistan, Kosova, Kuveyt, Makedonya, Moğolistan, Polonya, Ruanda, Senegal, Sırbistan, Tanzanya, Tayvan, Tunus, Ürdün, Yunanistan. Endekse göre 22 ülke orta düzeyde barışçıl ülkeler sınıfına dahildir: Amerika Birleşik Devletleri, Azerbaycan, Bahreyn, Bangladeş, Brezilya, Burkina Faso, Cezayir, Cibuti, Çin, Etiyopya, Filipinler, Güney Afrika, Kenya, Meksika, Mısır, Moldova, Myanmar, Özbekistan, Suudi Arabistan, Tacikistan, Türkmenistan, Uganda. Endekse göre 77 ülkenin 18'inin ise çok düşük düzeyde barışçıl ülkeler sınıfına dahil olduğu görülmüştür: Afganistan, Filistin, Hindistan, Irak, İran, Kamerun, Komorlar, Libya, Lübnan, Nijer, Nijerya, Pakistan, Rusya, Somali, Sudan, Suriye, Ukrayna, Yemen.

Katılımcıların sayılarına göre dağılımlar incelendiğinde ise 350 katılımcının %6.6'sının (n=23) çok yüksek, %26.9'unun (n=94) yüksek, %27.4'ünün (n=96) orta, %39.1'inin (n=137) ise düşük barışçıl düzeye sahip ülkelerden geldiği görülmektedir.

Şekil 2. Küresel Barış Endeksine Göre Dağılımı

Şekil 3. Katılımcı Sayısının Küresel Barış Endeksine Göre Dağılımı

Katılımcıların öğrenim durumu değerlendirildiğinde %52.9'unun (n=185) lisans, %32.3'ünün (n=113) yüksek lisans, %14,9'unun (N=52) doktora düzeyinde öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Katılımcıların öğrenim durumu cinsiyete göre incelendiğinde kadın katılımcıların %53.5'i (n=92) lisans, %30.2'si (n=52) yüksek lisans, %16.3'ü (n=28) doktora düzeyinde öğrenim gördüğünü belirtmiştir. Erkek katılımcıların %52.2'si (n=93) lisans, %34.3'ü (n=61) yüksek lisans, %13.5'i (n=24) doktora düzeyinde öğrenim gördüğünü belirtmiştir. Yapılan ki-kare testinin sonuçlarına göre eğitim düzeyleri arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (X^2:0.92, df=2, p>0.05).

Katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde katılımcıların %49.1'inin kadın (n=172) ve %50.9'unun (n=178) erkek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların yaş aralığı 17 ile 55 yaş arasında değişim göstermektedir ve katılımcıların yaş ortalaması 26.02 (ss=5.93) olarak hesaplanmıştır. Kadın katılımcıların yaş ortalaması 26.06 (ss=6.33) iken, erkek katılımcıların yaş ortalamasının 25.99 (ss=5.54) olduğu görülmüştür. Katılımcıların yaşları göz önüne alındığında cinsiyetler arası anlamlı bir fark bulunamamıştır (t=0.10, df=34, p>0.05).

Katılımcıların medeni durumları değerlendirildiğinde %84.9'unun (n=297) bekar, %15.1'inin (n=53) ise evli oldukları görülmektedir. Katılımcıların medeni durumu cinsiyete göre incelendiğinde, kadın katılımcıların %88.4'ü (n=152) erkek katılımcıların %81.5'i

(n=145) medeni durumunu bekar olarak belirtmiştir. Kadın katılımcıların %11,6'si (n=20) evli iken erkek katılımcıların %18.5'i (n=33) evli olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların medeni durumuna bakıldığında bekar katılımcıların sayısının daha fazla olduğu görülmektedir. Yapılan ki-kare testi sonucuna göre katılımcıların medeni durumlarının cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı anlaşılmıştır (X^2:2.73, df=1, p>0.05).

Katılımcıların romantik ilişki durumu değerlendirildiğinde %39.7'sinin (n=139) romantik ilişkisinin olduğu, %60.3'ünün (n=211) ise romantik ilişkisinin olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların romantik ilişki durumu cinsiyetlere göre incelendiğinde kadın katılımcıların %43'ünün (n=74), erkek katılımcıların ise %36.5'inin (n=65) romantik ilişkisinin var olduğunu belirtmiştir. Kadın katılımcıların %57'si (n=98), erkek katılımcıların ise %63.5'i (n=113) romantik ilişkisinin olmadığını belirtmiştir. Yapılan ki-kare testi sonucuna göre katılımcıların romantik ilişki durumlarının cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı anlaşılmıştır (X^2:1.54, df=1, p>0.05).

Katılımcıların Türkiye'de bulundukları süre ortalaması 4.81 yıl (ss=5.93) olarak hesaplanmıştır. Kadın katılımcıların Türkiye'de bulundukları yıl ortalaması 4.60 yıl (ss=5.98), erkek katılımcıların ise 5.01 yıl (ss=5.89) olduğu görülmektedir. Katılımcıların Türkiye'de bulundukları süre göz önüne alındığında cinsiyetler arası anlamlı bir fark bulunamamıştır (t=-0.63, df=34, p>0.05).

Katılımcıların yaşadıkları yeri nasıl tanımladıkları incelendiğinde katılımcıların %82.3'ü (n=288) evde, %17.7'si (n=62) yurtta yaşadığını belirtmiştir. Kadın katılımcıların %80.8'i (n=139) ev, %19.2'si (n=33) ise yaşadığı yeri yurt olarak tanımlamıştır. Erkek katılımcıların %83.7'si (n=149) ev, %16.3'ü (n=29) ise yaşadığı yeri yurt olarak tanımlamıştır. Katılımcıların yaşadıkları yer türleri arasında cinsiyete göre anlamlı derecede bir farklılaşma bulunamamıştır (X^2:0.53, df=1, p>0.05).

Katılımcıların gelir kaynağı değerlendirildiğinde %27.7'sinin (n=97) burs, %47.7'sinin (n=167) aile, %24.6'sının (n=86) ise gelir kaynağını iş olarak belirttiği görülmektedir. Kadın katılımcıların %32.6'sı (n=56) burs, %49.4'ü (n=85) aile, %18'i iş kaynaklı gelirleri olduğunu belirtmiştir. erkek katılımcıların %23'ü (n=41) burs, %46.1'i (n=82) aile, %30.9'u (n=55) ise gelir kaynağının iş kaynaklı olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların gelir kaynağının cinsiyete göre anlamlı şekilde birbirinden farklılaştığı tespit edilmiştir (X^2:8.97, df=2, $p<0.05$).

Tablo II. Katılımcıların Kategorik Demografik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Dil						
Türkçe	58	33.7	48	27	106	30.3
İngilizce	114	66.3	130	73	244	69.7
Toplam	172	100	178	100	350	100
Öğrenim Durumu						
Lisans	92	53.5	93	52.2	185	52.9
Yüksek Lisans	52	30.2	61	34.3	113	32.3
Doktora	28	16.3	24	13.5	52	14.9
Toplam	172	100	178	100	350	100
Medeni Durum						
Bekar	152	88.4	145	81.5	297	84.9
Evli	20	11.6	33	18.5	53	15.1
Toplam	172	100	178	100	350	100
Romantik İlişki						

Var	74	43	65	36.5	139	39.7
Yok	98	57	111	63.5	211	60.3
Toplam	172	100	178	100	350	100
Yaşanılan Yer						
Ev	139	80.8	149	83.7	288	82.3
Yurt	33	19.2	29	16.3	62	17.7
Toplam	172	100	178	100	350	100
Gelir kaynağı						
Burs	56	32.6	41	23	97	27.7
Aile	85	49.4	82	46.1	167	47.7
İş	31	18	55	30.9	86	24.6
Toplam	172	100	178	100	350	100

Tablo III. Katılımcıların Sürekli Demografik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Kadın			Erkek			Toplam		
	n	μ	ss	n	μ	ss	n	μ	ss
Yaş	172	26.06	6.33	178	25.99	5.54	350	26.02	5.93
Türkiye'de yaşanılan süre	172	4.60	5.98	178	5.01	5.89	350	4.81	5.93

4.1.2. Katılımcıların Sosyal Yaşam Bilgileri

Katılımcıların %34'ü (n=119) Türkiye'de yaşayan aile ferdi olduğunu, %81.7'si (n=286) Türkiye'de yaşayan arkadaşı olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların Türkiye'de aile fertlerinden (X^2:2.88, df=1, p>0.05) ve arkadaşlarından (X^2:0.96, df=1, p>0.05). yaşayan birisinin olmasının cinsiyete göre anlamlı düzeyde bir farklılaşmadığı bulunmuştur

Katılımcıların yaşadıkları semtteki sosyal yaşamlarının anlaşılması amacıyla "Bulunduğunuz semtte arkadaşlarınız var mı?" ve "Bulunduğunuz semtte sizinle aynı ülkeden gelen kişiler var mı?" soruları sorulmuştur. Katılımcıların %64.3'ü (n=225) bulunduğu semtte arkadaşı olduğunu belirtirken, %56.9'u (n=199) bulunduğu semtte kendi ülkesinden gelen kişilerin olduğunu belirtmiştir. Bulunduğu semtte arkadaşının olmasının (X^2:0.00, df=1, p>0.05) ve bulunduğu semtte aynı ülkeden gelen kişilerin olmasının (X^2:2.83, df=1, p>0.05) cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulunmuştur.

Tablo IV. Katılımcıların Sosyal Yaşam Bilgileri

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Aile fertleri						
Evet	66	38.4	53	29.8	119	34
Hayır	106	61.6	125	70.2	231	66
Toplam	172	100	178	100	350	100
Arkadaş						
Evet	137	79.7	149	83.7	286	81.7
Hayır	35	20.3	29	16.3	64	18.3
Toplam	172	100	178	100	350	100
Semtte Arkadaş						
Evet	111	64.5	114	64	225	64.3
Hayır	61	35.5	64	36	125	35.7
Toplam	172	100	178	100	350	100
Aynı Ülkeden Gelen						

Evet	90	52.3	109	61.2	199	56.9
Hayır	82	47.7	69	38.8	151	43.1
Toplam	172	100	178	100	350	100

4.1.3 Katılımcıların Etkinlik Bilgileri

Etkinliklere genelde hangi zaman diliminde katılıyorsunuz sorusuna katılımcıların %14.6'sı (n=51) gece, %32.6'sı (n=114) gündüz, %52.9'u (n=185) ise fark etmez şeklinde cevap vermişlerdir. Etkinliklere katılma zaman diliminin cinsiyete göre dağılımı değerlendirildiğinde kadınların %10.5'inin (n=18) gece, %39'unun (n=67) gündüz, %50.6'sının ise zaman dilimi fark etmeksizin etkinliklere katıldığı bulunmuştur. Erkeklerin %18.5'i (n=33) gece, %26.4'ünün (n=47) gündüz, %55.1'inin (n=98) zaman fark etmeksizin etkinliklere katıldığı bulunmuştur. Etkinliklere katılma zaman diliminin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı bulunmuştur (X^2:8.47, df=2, $p<0.05$).

Etkinliklere genelde kimlerle katılıyorsunuz sorusuna katılımcıların %12'si (n=42) kendi ülkemden kişilerle, %8.6'sı (n=30) Türkiyelilerle, %17.4'ü (n=61) farklı ülkeden kişilerle, %62'si (n=217) ise fark etmez cevabını vermiştir. Katılımcıların etkinliklere katıldıkları kişilerin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2:0.80, df=3, $p>0.05$).

Tablo V. Katılımcıların Etkinlik Bilgileri

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Etkinlik Zaman Dilimi						
Gece	18	10.5	33	18.5	51	14.6
Gündüz	67	39	47	26.4	114	32.6

Fark Etmez	87	50.6	98	55.1	185	52.9
Toplam	172	100	178	100	350	100
Etkinliklere Katıldıkları Kişiler						
Kendi ülkesinden	22	12.8	20	11.2	42	12
Türkiyeliler	15	8.7	15	8.4	30	8.6
Farklı ülkeden kişiler	27	15.7	34	19.1	61	17.4
Fark etmez	108	62.8	109	61.2	217	62
Toplam	172	100	178	100	350	100

4.1.4 Katılımcıların Mağduriyet Durumları

Katılımcılara "Daha önce hiç suç mağduru oldunuz mu?" sorusu yöneltilerek doğrudan mağduriyet yaşantıları, "Daha önce hiç aile fertlerinizden ya da arkadaşlarınızdan suç mağduru olan oldu mu?" sorusu yöneltilerek dolaylı mağduriyet yaşantılarıyla ilgili bilgi edinilmiştir.

Katılımcıların %26.9'u (n=94) doğrudan mağduriyet yaşadığını belirtirken, %73.1'i (n=256) doğrudan mağduriyet yaşamadığını belirtmiştir. Kadın katılımcıların %29.1'i (n=50) doğrudan mağduriyet yaşadığını belirtirken, erkek katılımcıların ise %24.7'si (n=44) doğrudan mağduriyet yaşadığını belirtmiştir. Katılımcıların doğrudan mağduriyet yaşantılarının cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2:0.84, df=1, p>0.05). Doğrudan mağduriyet yaşadığını belirten 94 katılımcı arasından "Lütfen mağduru olduğunuz suçu tanımlayınız." sorusunu yanıtlayan 89 kişinin soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde 29 kişinin hırsızlık suçunun, 18 kişinin cinsel suçların, 14 kişinin hakaret ve ayrımcılık suçunun, 11 kişinin yaralama gibi şiddet suçlarının, 10 kişinin dolandırıcılık suçunun, 5 kişinin kötü muamele suçunun, 2 kişinin ise hürriyetten yoksun bırakma suçunun mağduru olduğu görülmüştür.

Katılımcıların %36.6'sı (n=128) dolaylı mağduriyet yaşadığını belirtirken, %63.4'ü (n=222) dolaylı mağduriyet yaşamadığını belirtmiştir. Kadın katılımcıların %34.3'ü (n=59) dolaylı mağduriyet yaşadığını belirtirken, erkek katılımcıların ise %38.8'i (n=69) dolaylı mağduriyet yaşadığını belirtmiştir. Katılımcıların dolaylı mağduriyet yaşantılarının cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2: 0.75, df=1, p>0.05). Dolaylı mağduriyet yaşadığını belirten 128 katılımcı arasından "Lütfen mağduru olduğunuz suçu tanımlayınız." sorusunu yanıtlayan 64 kişinin soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde 36 kişinin hırsızlık suçunun, 10 kişinin cinsel suçların, 7 kişinin yaralama gibi fiziksel şiddet suçlarının, 4 kişinin dolandırıcılık suçunun, 3 kişinin hakaret ve ayrımcılık suçunun, 2 kişinin kötü muamele suçunun, 2 kişinin ise hürriyetten yoksun bırakma suçunun dolaylı olarak mağduru olduğu görülmüştür.

Tablo VI. Katılımcıların Mağduriyet Durumları

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Doğrudan Mağduriyet						
Evet	50	29.1	44	24.7	94	26.9
Hayır	122	70.9	134	75.3	256	73.1
Toplam	172	100	178	100	350	100
Dolaylı Mağduriyet						
Evet	59	34.3	69	38.8	128	36.6
Hayır	113	65.7	109	61.2	222	63.4
Toplam	172	100	178	100	350	100

4.1.5. Suç Oranları ve Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgiler

Katılımcılara "Cezai yaptırımların caydırıcı olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusu sorulmuş ve cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %61.1'i (n=214) cezai yaptırımların caydırıcı olmadığını düşündüklerini belirtmiştir. Verilen cevaplar cinsiyete göre değerlendirildiğinde anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2: 0.38, df=1, p>0.05).

Polise güveni ölçmek için katılımcılara "Bir suça maruz kaldığınızda polisin size yardımcı olacağını düşünüyor musunuz?" sorusu sorulmuş ve cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %50.9'u (n=178) bir suça maruz kaldıklarında polisin yardımcı olacağını düşündüklerini belirtmiştir. Verilen cevaplar cinsiyete göre değerlendirildiğinde anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2: 0.13, df=1, p>0.05).

Suç artışıyla ilgili düşüncelerini öğrenmek için katılımcılara "Son bir yılda suç oranlarında artış olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusu sorulmuş ve cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %56.6'sı (n=198) suç oranlarında artış olduğunu düşündüklerini belirtmiştir. Verilen cevaplar cinsiyete göre değerlendirildiğinde anlamlı olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (X^2: 0.63, df=1, p>0.05). Son bir yılda suç oranlarında artış olduğunu düşünen 198 kişinin "Hangi suç türlerinde artış olduğunu düşünüyorsunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde 62 kişinin hırsızlık suçunda, 37 kişinin kadına yönelik şiddet suçlarında, 32 kişinin cinsel suçlarda, 28 kişinin öldürme ve yaralama gibi şiddet suçlarında, 16 kişinin hakaret ve ayrımcılıkla ilgili suçlarda, 4 kişinin hürriyetten yoksun bırakma suçunda, 2 kişinin ise uyuşturucu ticareti suçunda artış olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Güvenlikle ilgili endişelerini öğrenmek amacıyla katılımcılara "Gelmeden önce Türkiye'deki güvenlikle ilgili endişeleriniz var mıydı?" sorusu sorulmuş ve cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların %36'sının (n=126) gelmeden önce güvenlikle ilgili endişelerinin olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre dağılıma bakıldığında ise, kadınların

%43,6'sı (n=75), erkeklerin %28,7'si Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişeleri olduğunu belirtmiştir. Yapılan ki-kare testi sonuçlarına göre cinsiyetler arası anlamlı bir farklılık olduğu (X^2:7,852, df=1, p<0,05) ve kadınların erkeklere göre Türkiye'deki güvenlikle ilgili daha fazla endişelerinin olduğu tespit edilmiştir.

Tablo VII. Suç Oranları ve Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgiler

	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Cezai yaptırım						
Evet	64	37.2	72	40.4	136	38.9
Hayır	108	62.8	106	59.6	214	61.1
Toplam	172	100	178	100	350	100
Polise Güven						
Evet	88	51.2	90	50.6	178	50.9
Hayır	84	48.8	88	49.4	172	49.1
Toplam	172	100	178	100	350	100
Suç Artışı						
Evet	101	58.7	97	54.5	198	56.6
Hayır	71	41.3	81	45.5	152	43.4
Toplam	172	100	178	100	350	100
Güvenlik Endişesi						
Evet	75	43.6	51	28.7	126	36
Hayır	97	56.4	127	71.3	224	64
Toplam	172	100	178	100	350	100

4.2. Ölçeklere İlişkin Betimleyici İstatistikler

4.2.1. Suç Korkusu Ölçeklerine Ait Betimsel İstatistikler

Tabloda görüldüğü gibi örneklemin suç mağduriyet korkusu ölçeği puan ortalaması 54.40 (ss:24.71)'tır (Tablo VII). Alt ölçeklerden şahsa karşı suçlardan duyulan korku ortalaması 27.17 (ss:13.42), mala karşı suçlardan duyulan korku ortalaması 27.22 (ss:12,46)'dir. Suç mağduriyet korkusu ölçeğinden alınan düşük puanlar düşük düzeyde korkuyu, yüksek puanlar ise yüksek korkuyu göstermektedir. Ölçeğin toplamından alınacak minimum puan 10, maksimum puan ise 100'dür.

Güvende hissetme ölçeğinde örneklemin puan ortalaması 10.44 (ss:4.12)'tür. Güvende hissetme alt ölçeğinden alınan düşük puanlar bireyin güvende hissettiğini göstermektedir, alınan puan arttıkça bireyin güvensiz hissetme düzeyi artmaktadır. Alt ölçekten alınacak minimum puan 5, maksimum puan ise 20'dir.

Yakın çevre algısı alt ölçeği puan ortalaması 14.71 (ss:4.57)'dir. Alt ölçeklerden fiziksel çevre algısı puan ortalaması 6.93 (ss:2.22) iken, sosyal çevre algısı ortalaması 7.78 (ss:2.66)'dir. Ölçekten alınan puanın artması çevredeki durumların sorun olarak görüldüğüne işaret etmektedir. Ölçeğin toplamından alınacak minimum puan 8, maksimum puan ise 20'dir.

Tablo VIII. Suç Korkusu Ölçeklerine Ait Betimsel İstatistikler

	n	**μ**	**ss**
Suç Mağduriyet Korkusu	350	54.40	27.71
Şahsa Karşı Suç Korkusu	350	27.17	13.42
Mala Karşı Suç Korkusu	350	27.22	12.46
Güvende Hissetme	350	10.44	4.12
Yakın Çevre Algısı	350	14.71	4.57
Fiziksel Çevre Algısı	350	6.93	2.22

Sosyal Çevre Algısı	350	7.78	2.66

4.2.2. Yabancılaşma Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

Örneklemin yabancılaşma puan ortalaması 54.47 (ss:10.12)'dir. Alt ölçeklerden güçsüzlük puan ortalaması 22.88 (ss:5.79), kuralsızlık puan ortalaması 17.19 (ss:4.02), toplumsal yalıtılmışlık puan ortalaması 17.20 (ss:3.26)'dir (Tablo VIII). Ölçekten alınabilecek minimum puan 17, maksimum puan ise 119'dur. Ölçekten alınan puanın yükselmesi yabancılaşma düzeyinin arttığını göstermektedir.

Tablo IX. Yabancılaşma Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

	n	**μ**	**ss**
Yabancılaşma Ölçeği	350	54.44	10.12
Güçsüzlük Alt Ölçeği	350	22.88	5.79
Kuralsızlık Alt Ölçeği	350	17.19	4.02
Toplumsal Yalıtılmışlık Alt Ölçeği	350	17.20	3.26

4.2.3. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeği ve Gruplararası Temas Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

Dış gruba yönelik tutum puanı ortalaması 40.26 (ss:12.07)'dır. Ölçekten alınabilecek minimum puan 12, maksimum puan ise 84'tür (Tablo IX). Ölçekten alınan puan arttıkça dış grupla olan tutum olumsuz olarak artış göstermektedir.

Gruplararası temasın nicelik puanı ortalaması 15.19 (ss:5.28), nitelik puan ortalaması ise 16.92 (ss:3.87)'dir. Her iki ölçekten de alınacak minimum puan 5, maksimum puan ise 25'tir. Ölçeklerden alınan puanların yükselmesi temasın niceliği ve niteliğinin olumlu olarak arttığı anlamına gelmektedir.

Tablo X. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeği ve Gruplararası Temas Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

	n	μ	ss
Dış Gruba Yönelik Tutum	350	40.26	12.07
Gruplararası Temas			
Temas Nicelik	350	15.19	5.28
Temas Nitelik	350	16.92	3.87

4.3. Hipotezlerin Sınanması

Hipotez 1: "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin yabancılaşma düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar." yönündeki hipotezi test etmek için Spearman korelasyon analizi yapılmıştır.

Suç mağduriyet korkusu ile yabancılaşma (r=.278, p<.01), güçsüzlük (r=.308, p<.01), kuralsızlık (r=.238, p<.01) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.206, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon tespit edilmiştir. Şahsa karşı suç korkusu ile yabancılaşma (r=.242, p<.01), güçsüzlük (r=.272, p<.01), kuralsızlık (r=.208, p<.01) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.209, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon, mala karşı suç korkusu ile yabancılaşma (r=.297, p<.01), güçsüzlük (r=.343, p<.01), kuralsızlık (r=.239, p<.01) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.184, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği belirlenmiştir.

Güvende hissetme alt ölçeği ile yabancılaşma (r=.170, p<.01), güçsüzlük (r=.166, p<.01) ve kuralsızlık (r=.205, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon belirlenirken, toplumsal yalıtılmışlık (r=.120, p<.05) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği belirlenmiştir.

Yakın çevre algısı ile yabancılaşma (r=.166, p<.01), güçsüzlük (r=.123, p<.05), kuralsızlık (r=.204, p<.01), arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği bulunmuştur. Toplumsal yalıtılmışlık (r=.88, p>.05) arasında ise istatistiksel olarak anlamlı korelasyon belirlenmemiştir. Fiziksel çevre algısı ile yabancılaşma (r=.145, p<.01), ve kuralsızlık (r=.162, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon tespit edilirken, güçsüzlük (r=.090, p>.05) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.-002, p>.05) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı anlaşılmıştır. Sosyal çevre algısı ile yabancılaşma (r=.163, p<.01), güçsüzlük (r=.137, p<.05), kuralsızlık (r=.213, p<.01) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.145, p<.05) arasında ise zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre suç mağduriyet korkusu ile yabancılaşma arasında pozitif korelasyon belirlenmiş ve "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin yabancılaşma düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar." yönündeki birinci hipotez doğrulanmıştır.

Tablo XI. Suç Mağduriyet Korkusu ile Yabancılaşma Arasındaki Korelasyon

	Yabancılaşma	Güçsüzlük	Kuralsızlık	Toplumsal yalıtılmışlık
Suç Mağduriyet Korkusu	,278**	,318**	,232**	,206**
Şahsa Karşı Suç Korkusu	,242**	,272**	,208**	,209**
Mala Karşı Suç Korkusu	,297**	,343**	,239**	,184**
Güvende Hissetme	,170**	,166**	,205**	,120*
Yakın Çevre Algısı	,166**	,123*	,204**	,088
Fiziksel Çevre Algısı	,145**	,090	,162**	-,002
Sosyal Çevre Algısı	,163**	,137*	,213**	,145**

**p<.01 *p<.05

Hipotez 2: "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin dış gruba yönelik olumsuz tutum düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar." yönündeki hipotezi test etmek için Spearman korelasyon analizi yapılmıştır.

Suç mağduriyet korkusu toplam puanı ile dış gruba yönelik tutum (r=.096, p>.05) ve şahsa karşı suç korkusu ile dış gruba yönelik tutum (r=.079, p>.05) arasında istatistiksel anlamlı düzeyde bir ilişki bulunamamıştır. Mala karşı suç korkusu ile dış gruba yönelik tutum (r=.109, p<.05) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı düzeyde korelasyon bulunmuştur.

Güvende hissetme puanı ile dış gruba yönelik tutum (r=.147, p<.01) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon tespit edilmiştir. Yakın çevre algısı (r=.060, p>.05), fiziksel çevre algısı (r=.053, p>.05) ve sosyal çevre algısı (r=.054, p>.05) ile dış gruba yönelik tutum arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde korelasyon belirlenmemiştir.

Elde edilen sonuçlara göre suç mağduriyet korkusu ile dış gruba yönelik tutum arasında pozitif korelasyon bulunmuş ve "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin dış gruba yönelik olumsuz tutum düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar." yönündeki ikinci hipotez doğrulanmıştır.

Tablo XII. Suç Mağduriyet Korkusu ile Dış Gruba Yönelik Tutum Arasındaki Korelasyon

	Dış Gruba Yönelik Tutum
Suç Mağduriyet Korkusu	.096
Şahsa Karşı Suç Korkusu	.079
Mala Karşı Suç Korkusu	.109*
Güvende Hissetme	.147**
Yakın Çevre Algısı	.060

Fiziksel Çevre Algısı	.053
Sosyal Çevre Algısı	.054

**p<.01 *p<.05

Hipotez 3 “Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin gruplararası temas düzeyi nicelik ve nitelik açısından artıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi düşer.” yönündeki hipotezi test etmek için Spearman korelasyon analizi yapılmıştır.

Suç mağduriyet korkusu, şahsa karşı suç korkusu, mala karşı suç korkusu ve güvende hissetme ile gruplararası temas nicelik ve gruplararası temas nitelik arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon belirlenmemiştir.

Yakın çevre algısı ile gruplararası temas nicelik ($r=.120$, $p<.05$) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon belirlenirken, gruplararası temas nitelik ($r=.042$, $p>.05$) arasında anlamlı bir korelasyon belirlenmemiştir. Fiziksel çevre algısı ile gruplararası temas nicelik ($r=.124$, $p<.05$) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon bulunurken, gruplararası temas nitelik ($r=.034$, $p>.05$) arasında anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır. Sosyal çevre algısı ile gruplararası temas nicelik ($r=.109$, $p<.05$) arasında da zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon tespit edilirken, gruplararası temas nitelik ($r=.052$, $p>.05$) arasında anlamlı bir korelasyon tespit edilmemiştir.

Tüm bu sonuçlara göre suç mağduriyeti korkusu ile gruplararası temas arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamış ve “Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin gruplararası temas düzeyi nicelik ve nitelik açısından artıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi düşer.” yönündeki üçüncü hipotez doğrulanmamıştır.

Tablo XIII. Suç Mağduriyet Korkusu ile Gruplararası Temas Arasındaki Korelasyon

	Gruplararası Temas Nicelik	Gruplararası Temas Nitelik
Suç Mağduriyet Korkusu	-.037	-.064
Şahsa Karşı Suç Korkusu	-.032	-.069
Mala Karşı Suç Korkusu	-.033	-.055
Güvende Hissetme	.002	-.017
Yakın Çevre Algısı	.120*	.042
Fiziksel Çevre Algısı	.124*	.034
Sosyal Çevre Algısı	.109*	.052

**p<.01 *p<.05

Hipotez 4 "Kadınların, bekar veya romantik ilişkisi olmayanların suç mağduriyet korkusu düzeyi, erkeklere, evlilere veya romantik ilişkisi olanlara göre daha yüksektir." Yönündeki hipotezi test etmek amacıyla Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda tabloda verilen bilgilere göre suç mağduriyet korkusu puanı (U=11231,00, p=0,00), şahsa karşı suç korkusu puanı (U=10501,00, p=0,00), mala karşı suç korkusu puanı (U=12481,00, p=0,00) cinsiyete göre anlamlı derecede farklılık göstermektedir. Tabloda verilen bilgilere göre güvende hissetme puanı (U=13196.50, p=.03) cinsiyete göre anlamlı derecede farklılık göstermektedir. Kadınların suç mağduriyet korkusu ile mala ve şahsa karşı suç puanı, güvende hissetme puanı erkeklere göre daha yüksek bulunmuştur. Yakın Çevre Algısı puanları ise cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmamaktadır (Tablo XIV).

Katılımcıların ölçeklerden elde ettikleri puanların medeni duruma göre anlamlı şekilde birbirinden farklılaşıp farklılaşmadığının tespit edilmesi amacıyla uygulanan Mann-Whitney U

testi sonucunda suç mağduriyet korkusu ve alt boyutlarının medeni duruma göre anlamlı derecede bir farklılaşmadığı belirlenmiştir (Tablo XV).

Katılımcıların ölçeklerden elde ettikleri puanların romantik ilişki durumuna göre anlamlı şekilde birbirinden farklılaşıp farklılaşmadığının tespit edilmesi amacıyla Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Suç mağduriyet korkusu ve alt boyutlarının romantik ilişki durumuna göre anlamlı derece farklılaşmadığı bulunmuştur (Tablo XVI).

Elde edilen sonuca göre suç mağduriyet korkusu açısından cinsiyete göre anlamlı farklılık belirlenirken ilişki durumunun suç mağduriyet korkusu üzerinde etkisi olmadığı belirlenmiş ve "Kadınların, bekar veya romantik ilişkisi olmayanların suç mağduriyet korkusu düzeyi, erkeklere, evlilere veya romantik ilişkisi olanlara göre daha yüksektir. "yönündeki dördüncü hipotez kısmen doğrulanmıştır.

Tablo XIV. Suç Mağduriyet Korkusunun Cinsiyete Göre Farklılaşması

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Kadın	172	198.32	11231.00	.00
	Erkek	178	152.60		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	172	202.59	10501.50	.00
	Hayır	178	148.50		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	172	191.01	12481.00	.04
	Hayır	178	159.62		
Güvende Hissetme	Evet	172	186.83	13196.50	.03
	Hayır	178	163.64		
Yakın Çevre Algısı	Evet	172	169.44	14268.50	.31

	Hayır	178	180.34		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	172	170.72	14486.50	.43
	Hayır	178	179.12		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	172	169.94	14354.00	.35
	Hayır	178	179.86		

Tablo XV. Suç Mağduriyet Korkusunun Medeni Duruma Göre Farklılaşması

	Medeni Durum	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Bekar	297	176.95	7441.00	.52
	Evli	53	167.40		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Bekar	297	177.09	7399.00	.48
	Evli	53	166.60		
Mala Karşı Suç Korkusu	Bekar	297	176.62	7539.00	.62
	Evli	53	169.25		
Güvende Hissetme	Bekar	297	175.28	7805.00	.92
	Evli	53	176.74		
Yakın Çevre Algısı	Bekar	297	175.22	7786.00	.90
	Evli	53	177.09		
Fiziksel Çevre Algısı	Bekar	297	173.65	7322.00	.41
	Evli	53	185.85		
Sosyal Çevre Algısı	Bekar	297	176.35	7619.00	.71
	Evli	53	170.76		

Tablo XVI. Suç Mağduriyet Korkusunun Romantik İlişki Durumuna Göre Farklılaşması

	Romantik İlişki	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	139	175.74	14630.50	.97
	Hayır	211	175.34		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	139	174.30	14497.50	.85
	Hayır	211	176.29		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	139	178.06	14308.00	.70
	Hayır	211	173.81		
Güvende Hissetme	Evet	139	170.63	13988.00	.46
	Hayır	211	178.71		
Yakın Çevre Algısı	Evet	139	173.45	14379.50	.75
	Hayır	211	176.85		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	139	180.28	14000.00	.46
	Hayır	211	172.35		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	139	169.15	13781.50	.33
	Hayır	211	179.68		

Hipotez 5: "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye'de yaşadıkları süre arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyleri azalır." yönündeki hipotezi sınamak için Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır.

Suç mağduriyet korkusu ($r=.073$, $p>.05$), şahsa karşı suç korkusu ($r=.044$, $p>.05$), mala karşı suç korkusu ($r=.097$, $p>.05$) ile Türkiye'de yaşanılan süre arasında anlamlı korelasyon bulunmamıştır. Güvende hissetme ($r=.131$, $p<.05$), yakın çevre algısı ($r=.140$, $p<.01$), fiziksel

çevre algısı (r=.107, p<.01) ve sosyal çevre algısı (r=.154, p<.01) arasında ise zayıf düzeyde pozitif korelasyon bulunmuş ve hipotezimizin aksine Türkiye'de yaşanılan süre arttıkça güvensiz hissetme ve yakın çevrenin olumsuz algılanma düzeyinin arttığı görülmüştür.

Elde edilen sonuçlara göre "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye'de yaşadıkları süre arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyleri azalır." yönündeki beşinci hipotez doğrulanmamıştır.

Tablo XVII. Suç Mağduriyet Korkusu ve Türkiye'de Yaşanılan Süre Arasındaki Korelasyon

	Türkiye'de yaşadıkları süre
Suç Mağduriyet Korkusu	.073
Şahsa Karşı Suç Korkusu	.044
Mala Karşı Suç Korkusu	.097
Güvende Hissetme	.131*
Yakın Çevre Algısı	.140**
Fiziksel Çevre Algısı	.107*
Sosyal Çevre Algısı	.154**

**p<.01 *p<.05

Hipotez 6: "Türkiye'de yaşayan aile ferdi ya da arkadaşları olan ya da bulundukları semtte arkadaşı bulunan öğrencilerin suç mağduriyet korkusu daha düşük düzeydedir" yönündeki hipotezi sınamak için Mann -Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo XVIII'de yer alan analiz sonuçlarına göre, mala karşı suç korkusu puanları arasında farklılık belirlenmiş (U=12038.50, p=.05) ve Türkiye'de yaşayan aile ferdi olduğunu

belirtenlerin puanı daha yüksek bulunmuştur. Suç mağduriyeti korkusu toplam puanı ve diğer alt boyutlarında ise farklılık belirlenmemiştir.

Tablo XVIII. Aile Fertlerinden Türkiye'de Yaşayan Olmasına Göre Farklılaşma

	Aileden Yaşayan	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	119	182.51	12910.50	.35
	Hayır	231	171.89		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	119	175,19	13708.00	.96
	Hayır	231	175,66		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	119	189,84	12038.50	.05
	Hayır	231	168,11		
Güvende Hissetme	Evet	119	165,73	12581.50	.19
	Hayır	231	180,53		
Yakın Çevre Algısı	Evet	119	173,63	13521.50	.80
	Hayır	231	176,47		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	119	169,64	13047.00	.43
	Hayır	231	178,52		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	119	177,67	13486.50	.77
	Hayır	231	174,38		

Tablo XIX'da yer alan analiz sonuçlarına göre, suç mağduriyeti korkusu ve alt boyutlarında Türkiye'de yaşayan arkadaşın varlığına göre anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Tablo XIX. Arkadaşlardan Türkiye'de Yaşayan Olmasına Göre Farklılaşma

	Arkadaştan Yaşayan	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	286	172,67	8342.50	.26
	Hayır	64	188,15		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	286	173,92	8700.50	.53
	Hayır	64	182,55		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	286	171,46	7997.00	.11
	Hayır	64	193,55		
Güvende Hissetme	Evet	286	176,54	8853.50	.68
	Hayır	64	170,84		
Yakın Çevre Algısı	Evet	286	176,40	8894.50	.72
	Hayır	64	171,48		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	286	177,00	8724.00	.55
	Hayır	64	168,81		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	286	175,42	9130.50	.97
	Hayır	64	175,84		

Tablo XX'de yer alan analiz sonuçlarına göre, suç mağduriyeti korkusu ve alt boyutlarında bulunduğu semtte yaşayan arkadaşlarının varlığına göre anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Tablo XX. Semtte Arkadaşın Bulunmasına Göre Farklılaşma

	Semtte Arkadaş	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	225	169,17	12638.00	.11
	Hayır	125	186,90		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	225	169,31	12669.00	.12
	Hayır	125	186,65		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	225	169,74	12767.00	.15
	Hayır	125	185,86		
Güvende Hissetme	Evet	225	182,48	12492.00	.08
	Hayır	125	162,94		
Yakın Çevre Algısı	Evet	225	179,92	13068.00	.27
	Hayır	125	167,54		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	225	180,19	13008.00	.24
	Hayır	125	167,06		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	225	179,80	13094.50	.28
	Hayır	125	167,76		

Tablo XXI'de yer alan analiz sonuçlarına göre, güvende hissetme (U=12062.50, p=00), yakın çevre algısı puanı (U=13023.50, p= .03) ve sosyal çevre algısı puanı (U=12901.00, p=.02) katılımcıların yaşadıkları semtte aynı ülkeden kişilerin bulunmasına göre anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Güvende hissetme, yakın çevre algısı, sosyal çevre algısı puanlarının yaşadıkları semtte aynı ülkeden kişilerin bulunduğu katılımcılarda daha yüksek düzeyde çıktığı görülmektedir. Güvende hissetme puanlarının yüksek olması daha güvensiz hissetme, yakın çevre algısı ve sosyal çevre algısı puanlarının yüksek olması ise çevreyi daha olumsuz olarak

algılama anlamına gelmektedir. Ölçeğin toplam puan ve diğer alt boyutlarında ise anlamlı farklılık saptanmamıştır.

Tablo XXI. Semtte Aynı Ülkeden Gelen Kişilerin Bulunmasına Göre Farklılık

	Aynı Ülkeden	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	199	177,45	14637.00	.67
	Hayır	151	172,93		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	199	175,66	14992.50	.97
	Hayır	151	175,29		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	199	179,16	14295.50	.43
	Hayır	151	170,67		
Güvende Hissetme	Evet	199	190,38	12062.50	.00
	Hayır	151	155,88		
Yakın Çevre Algısı	Evet	199	185,56	13023.50	.03
	Hayır	151	162,25		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	199	183,39	13454.00	.09
	Hayır	151	165,10		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	199	186,17	12901.00	.02
	Hayır	151	161,44		

Elde edilen bulgulara göre "Türkiye'de yaşayan aile ferdi ya da arkadaşları olan ya da bulundukları semtte arkadaşı bulunan öğrencilerin suç mağduriyet korkusu daha düşük düzeydedir." yönündeki altıncı hipotez doğrulanmamıştır.

Hipotez 7: “Doğrudan ya da dolaylı mağduriyet yaşayan öğrenciler, doğrudan ya da dolaylı mağduriyete maruz kalmayanlara göre daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşar” yönündeki hipotezi sınamak için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo XXII’de yer alan Mann-Whitney U sonuçlarına göre suç mağduriyet korkusu ve alt boyut puanlarının, güvende hissetme puanının, yakın çevre algısı ve alt boyut puanlarının doğrudan mağduriyet yaşama ve yaşamamaya göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir.

Tablo XXII. Doğrudan Mağduriyete Göre Farklılaşma

	Doğrudan Mağduriyet	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	94	180,43	11569.00	.58
	Hayır	256	173,69		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	94	180,53	11559.50	.57
	Hayır	256	173,65		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	94	179,29	11676.00	.67
	Hayır	94	174,11		
Güvende Hissetme	Evet	94	164,85	11031.00	.23
	Hayır	256	179,41		
Yakın Çevre Algısı	Evet	94	164,64	11011.00	.22
	Hayır	256	179,49		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	94	169,81	11497.50	.52
	Hayır	256	177,59		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	94	162,94	10851.00	.15
	Hayır	256	180,11		

Tablo XXIII'te yer alan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre, suç mağduriyet korkusu ve alt boyut puanlarının, güvende hissetme puanının, fiziksel çevre algısı ve sosyal çevre algısı puanlarının bireylerin dolaylı mağduriyet yaşamalarına göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmektedir. Yakın çevre algısı puanının (U=12352.00, p=.04) dolaylı mağduriyet yaşamış olmaya göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmektedir. Dolaylı mağduriyet yaşamayan bireylerin yaşayan bireylere göre çevredeki durumları daha yüksek düzeyde sorun olarak gördükleri anlaşılmaktadır.

Tablo XXIII. Dolaylı Mağduriyete Göre Farklılaşma

	Dolaylı Mağduriyet	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	128	169,66	13460.00	.41
	Hayır	222	178,87		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	128	169,61	13454.00	.40
	Hayır	222	178,90		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	128	169,16	13396.00	.37
	Hayır	222	179,16		
Güvende Hissetme	Evet	128	167,03	13123.50	.23
	Hayır	222	180,39		
Yakın Çevre Algısı	Evet	128	161,00	12352.00	.04
	Hayır	222	183,86		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	128	162,34	12524.00	.06
	Hayır	222	183,09		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	128	162,21	12507.50	.06
	Hayır	222	183,16		

Elde edilen bulgulara göre "Doğrudan ya da dolaylı mağduriyet yaşayan öğrenciler, doğrudan ya da dolaylı mağduriyete maruz kalmayanlara göre daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşar." yönündeki yedinci hipotez doğrulanmamıştır.

Hipotez 8: "Cezai yaptırımların caydırıcı olduğunu, bir suça maruz kalma durumunda polisin yardım edeceğini, son bir yılda suç oranlarında artış olmadığını düşünen ve Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişesi bulunmayan öğrencilerin suç mağduriyet korkusu düzeyi daha düşüktür." yönündeki hipotezi sınamak için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır.

Tablo XXIV'de yer alan Mann- Whitney U testi sonucuna göre, suç mağduriyet korkusu ve alt boyut puanları cezai yaptırımları caydırıcı olarak görüp görmemeye göre anlamlı derecede farklılaşmamaktadır.

Tablo XXIV. Cezai Yaptırımları Caydırıcı Görmeye Göre Farklılaşma

	Yaptırımlar Caydırıcı	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	136	183,79	13424.50	.22
	Hayır	214	170,23		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	136	187,01	12987.00	.09
	Hayır	214	168,19		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	136	179,69	13981.50	.53
	Hayır	214	172,83		
Güvende Hissetme	Evet	136	176,35	14436.00	.90
	Hayır	214	174,96		
Yakın Çevre Algısı	Evet	136	186,27	13087.50	.11
	Hayır	214	168,66		

Fiziksel Çevre Algısı	Evet	136	186,97	12992.00	.08
	Hayır	214	168,21		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	136	184,06	13388.50	.20
	Hayır	214	170,06		

Tablo XXV'te yer alan Mann- Whitney U testi sonucuna göre suç mağduriyet korkusu ve alt boyutları polise güvene göre anlamlı derecede farklılaşmamaktadır.

Tablo XXV. Polise Güvene Göre Farklılaşma

	Polise Güven	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	178	172,66	14802.00	.59
	Hayır	172	178,44		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	178	172,87	14840.00	.62
	Hayır	172	178,22		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	178	172,56	14785.00	.58
	Hayır	172	178,54		
Güvende Hissetme	Evet	178	172,48	14770.00	.56
	Hayır	172	178,63		
Yakın Çevre Algısı	Evet	178	179,92	14520.50	.40
	Hayır	172	170,92		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	178	179,05	14676.50	.50
	Hayır	172	171,83		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	178	180,06	14495.50	.38

	Hayır	172	170,78		

Tablo XXVI'de yer alan Mann- Whitney U testi sonucuna göre suç mağduriyet korkusu puanı (U=12997.50, p=.02), şahsa karşı suç korkusu puanı (U=12905.00, p=.02), yakın çevre algısı puanı (U=12322.00, p=.00), fiziksel çevre algısı puanı (U=12672.00, p=.01) ve sosyal çevre algısı puanı (U=12362.00, p=.00) suç oranlarında artış olduğu düşüncesine göre anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Suç mağduriyet korkusu puanı, şahsa karşı suç korkusu puanı, yakın çevre algısı puanı, fiziksel çevre algısı puanı ve sosyal çevre algısı puanının son 1 yılda suç oranlarında artış olmadığını düşünen bireylerde artış olduğunu düşünen bireylere göre daha yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur.

Tablo XXVI. Suç Oranlarında Artış Olduğu Düşüncesine Göre Farklılaşma

	Suç Artışı	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	198	165,14	12997.50	.02
	Hayır	152	188,99		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	198	164,68	12905.00	.02
	Hayır	152	189,60		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	198	167,59	13481.00	.09
	Hayır	152	185,81		
Güvende Hissetme	Evet	198	169,77	13914.00	.22
	Hayır	152	182,96		
Yakın Çevre Algısı	Evet	198	161,73	12322.00	.00
	Hayır	152	193,43		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	198	163,50	12672.00	.01

	Hayır	152	191,13		
Sosyal Çevre Algısı	Evet	198	161,93	12362.00	.00
	Hayır	152	193,17		

Tablo XXVII'da yer alan Mann- Whitney U testi sonucuna göre suç mağduriyet korkusu puanı (U=11396.50, p=.00), şahsa karşı suç mağduriyet korkusu puanı (U=11221.00, p=.00), mala karşı suç korkusu puanının (U=11877.50, p=.01) Türkiye'ye gelmeden önce ülkedeki güvenlikle ilgili endişeye göre anlamlı olarak farklılaştığı bulunmuştur. Suç mağduriyet korkusu puanı, şahsa karşı suç korkusu puanı ve mala karşı suç korkusu puanının Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişeleri olan bireylerde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo XXVII. Türkiye ile İlgili Güvenlik Endişesi

	Güvenlik Endişesi	N	Sıra Ortalaması	U	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Evet	126	197,05	11396.50	.00
	Hayır	224	163,38		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Evet	126	198,44	11221.00	.00
	Hayır	224	162,59		
Mala Karşı Suç Korkusu	Evet	126	193,23	11877.50	.01
	Hayır	224	165,52		
Güvende Hissetme	Evet	126	176,50	13985.50	.88
	Hayır	224	174,94		
Yakın Çevre Algısı	Evet	126	175,48	14109.00	.99
	Hayır	224	175,51		
Fiziksel Çevre Algısı	Evet	126	178,33	13755.50	.69
	Hayır	224	173,91		

Sosyal Çevre Algısı	Evet	126	172,35	13715.00	.66
	Hayır	224	177,27		

Elde edilen bulgular "Cezai yaptırımların caydırıcı olduğu düşüncesi, bir suça maruz kalma durumunda polisin yardım edeceği düşüncesi, son bir yılda suç oranlarında artış olmadığı düşüncesi, Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişelerin olmamasının düşük düzeyde suç mağduriyet korkusu ile ilişkili olacağı varsayılmaktadır." hipotezini kısmen doğrulamaktadır.

4.4. Diğer Analizler

Uygulanan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre yabancılaşma (U=13367.00, p=.04), kuralsızlık (U=13058.00, p=.01) değişkenlerinin cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı ve kadın katılımcıların yabancılaşma ve kuralsızlık puanlarının erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo XXVIII. Yabancılaşma Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması

	Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	U	p
Yabancılaşma	Kadın	172	186,78	13367,00	,04
	Erkek	178	164,60		
Güçsüzlük	Kadın	172	185,38	13608,00	,07
	Erkek	178	165,95		
Kuralsızlık	Kadın	172	188,58	13058,50	,01
	Erkek	178	162,86		
Toplumsal Yalıtılmışlık	Kadın	172	181,00	14362,50	,31
	Erkek	178	170,19		

Uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda tabloda verilen bilgilere göre gruplararası temas nicelik ve temas nitelik puanları cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmamaktadır.

Tablo XXIX. Gruplararası Temas Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması

Puanlar	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	p
Temas Nicelik	Kadın	172	179,87	14556,00	,42
	Erkek	178	171,28		
Temas Nitelik	Kadın	172	179,24	14665,00	,49
	Erkek	178	171,89		

Uygulanan Mann-Whitney U testi sonucunda tabloda verilen bilgilere göre dış gruba yönelik tutum puanları cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmamaktadır.

Tablo XXX. Dış Gruba Yönelik Tutum Ölçeğinin Cinsiyete Göre Farklılaşması

Puanlar	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	p
Dış Gruba Yönelik Tutum	Kadın	172	172,86	14854,00	,63
	Erkek	178	178,05		

Katılımcıların sosyal yaşamlarını anlamak için katılımcıların birlikte etkinliğe katılmayı tercih ettikleri gruplar belirlenmiş, elde edilen bilgilere göre ölçek puanlarının anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının anlaşılması için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Tablo XXXI'de yer alan analiz sonuçlarında görüleceği üzere sadece temas nicelik değişkeni (X^2: 45.081, $p<.05$) ve temas nitelik (X^2: 9.094, $p<.05$) değişkeni katılımcıların

etkinliklere birlikte katıldıkları kişilere göre anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Diğer değişkenlerde anlamlı düzeyde bir farklılaşma bulunmamıştır.

Tablo XXXI. Birlikte Etkinliğe Katılmayı Tercih Ettikleri Kişilere Göre Farklılaşma

	Etkinliğe Katıldıkları	N	Sıra Ortalaması	X^2	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Ülkesinden	42	187,04	7.796	.06
	Türkiyeliler	30	214,02		
	Farklı Ülke	61	185,61		
	Fark Etmez	172	165,10		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Ülkesinden	42	187,18	6.422	.09
	Türkiyeliler	30	207,58		
	Farklı Ülke	61	186,86		
	Fark Etmez	172	165,61		
Mala Karşı Suç Korkusu	Ülkesinden	42	184,46	7.443	.06
	Türkiyeliler	30	216,72		
	Farklı Ülke	61	182,32		
	Fark Etmez	172	166,15		
Güvende Hissetme	Ülkesinden	42	198,11	3.120	.37
	Türkiyeliler	30	171,92		
	Farklı Ülke	61	162,79		
	Fark Etmez	172	175,19		
Yakın Çevre Algısı	Ülkesinden	42	157,49	4.544	.20
	Türkiyeliler	30	174,52		
	Farklı Ülke	61	158,60		

	Fark Etmez	172	183,87		
Fiziksel Çevre Algısı	Ülkesinden	42	159,94	5.477	.14
	Türkiyeliler	30	175,50		
	Farklı Ülke	61	154,32		
	Fark Etmez	172	184,47		
Sosyal Çevre Algısı	Ülkesinden	42	157,48	3.322	.34
	Türkiyeliler	30	175,05		
	Farklı Ülke	61	163,20		
	Fark Etmez	172	182,51		
Yabancılaşma	Ülkesinden	42	193,48	1.519	.67
	Türkiyeliler	30	174,82		
	Farklı Ülke	61	173,00		
	Fark Etmez	172	172,82		
Güçsüzlük	Ülkesinden	42	200,89	3.973	.26
	Türkiyeliler	30	189,07		
	Farklı Ülke	61	168,82		
	Fark Etmez	172	170,59		
Kuralsızlık	Ülkesinden	42	190,19	2.103	.55
	Türkiyeliler	30	182,00		
	Farklı Ülke	61	183,13		
	Fark Etmez	172	169,61		
Toplumsal Yalıtılmışlık	Ülkesinden	42	201,71	6.415	.09
	Türkiyeliler	30	183,08		
	Farklı Ülke	61	189,71		
	Fark Etmez	172	165,38		

Dış Gruba Yönelik Tutum	Ülkesinden	42	195,48	7.227	.06
	Türkiyeliler	30	155,83		
	Farklı Ülke	61	198,69		
	Fark Etmez	172	167,83		
Gruplararası Temas					
Temas Nicelik	Ülkesinden	42	116,29	45.081	.00
	Türkiyeliler	30	220,43		
	Farklı Ülke	61	123,34		
	Fark Etmez	172	195,41		
Temas Nitelik	Ülkesinden	42	147,88	9.094	.02
	Türkiyeliler	30	202,58		
	Farklı Ülke	61	154,69		
	Fark Etmez	172	182,95		

Katılımcıların geldikleri ülkeler küresel barış endeksine göre sınıflandırılmış ve katılımcıların suç mağduriyet korkusu düzeylerinin, yabancılaşma düzeylerinin, dış gruba yönelik tutum düzeylerinin ve gruplararası temas puanlarının katılımcıların geldikleri ülkelerin çok yüksek, yüksek, orta ve düşük gelişmişlik düzeyinde olmasına göre farklılaşıp farklılaşmadığının anlaşılması için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda suç mağduriyet korkusu ve alt boyutlarının katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış endeksi düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Sadece güvende hissetme puanlarının (X^2: 9.16, $p<.05$) anlamlı düzeyde farklılaştığı ve düşük küresel barış düzeyine dahil ülkelerden gelenlerin diğer ülkelere daha yüksek düzeyde güvensiz hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo XXXII. Suç Mağduriyet Korkusunun Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması

	Barış Endeksi	N	Sıra Ortalaması	X^2	P
Suç Mağduriyet Korkusu	Düşük	137	178.72	2.692	.44
	Orta	96	172.78		
	Yüksek	94	181.21		
	Çok Yüksek	23	144.33		
Şahsa Karşı Suç Korkusu	Düşük	137	174.11	1.653	.64
	Orta	96	176.31		
	Yüksek	94	182.34		
	Çok Yüksek	23	152.48		
Mala Karşı Suç Korkusu	Düşük	137	160.87	4.122	.24
	Orta	96	196.37		
	Yüksek	94	169.47		
	Çok Yüksek	23	169.75		
Güvende Hissetme	Düşük	137	183.45	9.169	.02
	Orta	96	169.02		
	Yüksek	94	179.11		
	Çok Yüksek	23	140.46		
Yakın Çevre Algısı	Düşük	137	174.02	6.841	.07
	Orta	96	193.63		
	Yüksek	94	168.43		
	Çok Yüksek	23	137.54		

Fiziksel Çevre Algısı	Düşük	137	176.01	4.431	.21
	Orta	96	189.82		
	Yüksek	94	166.97		
	Çok Yüksek	137	147.59		
Sosyal Çevre Algısı	Düşük	96	172.20	7.643	.05
	Orta	94	194.93		
	Yüksek	23	170.27		
	Çok Yüksek	60	135.46		

Yapılan analiz sonucunda yabancılaşma (X^2:12.27, p<.01), güçsüzlük (X^2:15.48, p<.01), kuralsızlık (X^2:9.74, p<.05) ve toplumsal yalıtılmışlık (X^2:10.87, p<.05) puanlarının katılımcıların geldikleri ülkelerin barış endeksi düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Düşük küresel barış endeksi düzeyine dahil olan ülkelerden gelen katılımcıların yabancılaşma, güçsüzlük, kuralsızlık ve toplumsal yalıtılmışlık puanlarının orta, yüksek ve çok yüksek düzeyde küresel barış endeksi düzeyine dahil olan ülkelerden gelen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo XXXIII. Yabancılaşma Puanlarının Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması

	Barış Endeksi	N	Sıra Ortalaması	X^2	P
Yabancılaşma	Düşük	137	185.06	12.276	.00
	Orta	96	176.08		
	Yüksek	94	178.07		
	Çok Yüksek	23	105.61		

Güçsüzlük	Düşük	137	187.88	15.486	.00
	Orta	96	179.18		
	Yüksek	94	172.44		
	Çok Yüksek	23	98.91		
Kuralsızlık	Düşük	137	183.73	9.743	.02
	Orta	96	170.45		
	Yüksek	94	183.25		
	Çok Yüksek	23	115.87		
Toplumsal Yalıtılmışlık	Düşük	137	187.45	10.874	.01
	Orta	96	181.63		
	Yüksek	94	166.18		
	Çok Yüksek	23	116.87		

Yapılan analiz sonucunda dış gruba yönelik tutum (X^2:8.61, p<.05) ve temas nicelik (X^2:17.65, p<.01) puanlarının katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış endeksi düzeyine göre anlamlı bir düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Yüksek küresel barış endeksi grubuna dahil olan ülkelerden gelen katılımcıların diğer gruplara göre daha yüksek düzeyde dış gruba yönelik olumsuz tutum bildirdiği görülmüştür. Temas nicelik puanlarında ise çok yüksek küresel barış endeksi düzeyine dahil olan ülkelerden gelen katılımcıların en yüksek puanı aldıkları görülmüştür.

Tablo XXXIV. Dış Gruba Yönelik Tutum ve Gruplararası Temas Puanlarının Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması

	Barış Endeksi	N	Sıra Ortalaması	X^2	P

Dış Gruba Yönelik Tutum	Düşük	137	185.55	8.617	.03
	Orta	96	157.99		
	Yüksek	94	187.70		
	Çok Yüksek	23	138.85		
Gruplararası Temas					
Temas Nicelik	Düşük	137	149.50	17.658	.00
	Orta	96	195.21		
	Yüksek	94	182.35		
	Çok Yüksek	23	220.11		
Temas Nitelik	Düşük	137	165.36	6.385	.09
	Orta	96	197.48		
	Yüksek	94	169.10		
	Çok Yüksek	23	170.28		

Cezai yaptırıma, polise güven, suç artışının olup olmadığı, Türkiye'ye gelmeden önce güvenlik endişesi değişkenlerinin katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış endeksi düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığının anlaşılması için ki-kare testi yapıldı. Yapılan analiz sonucuna göre cezai yaptırımların yeterli olduğu düşüncesinin (X^2:1.13, df=3, p>0.05), polise güvenin (X^2:3.11, df=3, p>0.05), son bir yılda suç oranlarında artış olduğu düşüncesinin (X^2: 7.17, df=3, p>0.05) katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış endeksi düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Türkiye'ye gelmeden önce güvenlik endişesinin (X^2:10.22, df=3, p<0.01) ise katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış gelişme endeksi düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür.

Tablo XXXV. Güvenlik Güçleriyle İlgili Bilgilerin Ülkelerin Küresel Barış Endeksi Düzeylerine Göre Farklılaşması

	Düşük		Orta		Yüksek		Çok Yüksek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Cezai yaptırım										
Evet	55	40.4	40	29.4	33	24.3	8	5.9	136	38.9
Hayır	82	38.3	56	26.2	61	28.5	15	7	214	61.1
Toplam	137	39.1	96	27.4	94	26.9	23	6.6	350	100
Polise Güven										
Evet	70	39.3	55	30.9	42	23.6	11	6.2	178	50.9
Hayır	67	39	41	23.8	52	30.2	12	7	172	49.1
Toplam	137	39.1	96	27.4	94	26.9	23	6.6	350	100
Suç Artışı										
Evet	80	40.4	62	31.3	43	21.7	13	6.6	198	56.6
Hayır	57	37.5	34	22.4	51	33.6	10	6.6	152	43.4
Toplam	137	39.1	96	27.4	94	26.9	23	6.6	350	100
Güvenlik Endişesi										
Evet	42	33.3	35	27.8	34	27	15	11.9	126	36
Hayır	95	42.4	61	27.2	60	26.8	8	3.6	224	64
Toplam	137	39.1	96	27.4	94	26.9	23	6.6	350	100

Yabancılaşma, dış gruba yönelik tutum ve gruplararası temas ölçeklerinin bulunulan semtte yaşayan arkadaşın ve bulunulan semtte aynı ülkeden gelen kişilerin olmasına göre farklılaşıp farklılaşmadığının anlaşılması için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Tablo XXXVI'da yer alan analiz sonuçlarına göre, toplumsal yalıtılmışlık (U=10377,00, p=00), temas nicelik puanı (U=10620,00, p= .00) ve temas nitelik puanı (U=11764,50, p= .01) katılımcıların yaşadıkları semtte arkadaşlarının bulunmasına göre anlamlı şekilde farklılaşmaktadır.

Tablo XXVII'de yer alan analiz sonuçlarına göre temas nicelik puanı (U=13158,00, p= .04) katılımcıların yaşadıkları semtte aynı ülkeden gelen bulunmasına göre anlamlı şekilde farklılaşmaktadır.

Tablo XXXVI. Diğer Ölçeklerin Semtte Arkadaşın Bulunmasına Göre Farklılaşması

	Semtte Arkadaş	N	Sıra Ortalaması	U	P
Yabancılaşma	Evet	225	167,64	12294,50	.04
	Hayır	125	189,64		
Güçsüzlük	Evet	225	168,22	12424,00	.07
	Hayır	125	188,61		
Kuralsızlık	Evet	225	168,45	12475,50	.07
	Hayır	125	188,20		
Toplumsal Yalıtılmışlık	Evet	225	159,12	10377,00	.00
	Hayır	125	204,98		
Dış Gruba Yönelik Tutum	Evet	225	173,26	13559,00	.57
	Hayır	125	179,53		
Temas Nicelik	Evet	225	190,80	10620,00	.00

	Hayır	125	147,96		
Temas Nitelik	Evet	225	185,71	11764,50	.01
	Hayır	125	157,12		

Tablo XXXVII. Diğer Ölçeklerin Semtte Aynı Ülkeden Kişi Bulunmasına Göre Farklılaşması

	Aynı Ülkeden	N	Sıra Ortalaması	U	P
Yabancılaşma	Evet	199	180,08	14114,00	.33
	Hayır	151	169,47		
Güçsüzlük	Evet	199	181,96	13738,50	.17
	Hayır	151	166,98		
Kuralsızlık	Evet	199	177,39	14649,00	.68
	Hayır	151	173,01		
Toplumsal Yalıtılmışlık	Evet	199	176,95	14735,00	.75
	Hayır	151	173,58		
Dış Gruba Yönelik Tutum	Evet	199	176,96	14734,50	.75
	Hayır	151	173,58		
Temas Nicelik	Evet	199	184,88	13158,00	.04
	Hayır	151	163,14		
Temas Nitelik	Evet	199	176,69	14788,00	.80
	Hayır	151	173,93		

4.4.1. Ölçekler ve Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon

Çalışmada kullanılan ölçekler ve sürekli değişkenler arasındaki ilişki düzeyi Sperman korelasyon ile analiz edilmiştir. Elde edilen korelasyon oranları ve anlamlılık dereceleri tabloda verilmiştir (Tablo XXXVIII).

Örneklem grubu göz önüne alındığında suç mağduriyet korkusunun şahsa karşı suç korkusu (r=.958, p<.01), mala karşı suç korkusu (r=.951, p<.01) güvende hissetme (r=.249, p<.01), yakın çevre algısı (r=.253, p<.01), fiziksel çevre algısı (r=.187, p<.01), sosyal çevre algısı (r=.279, p<.01), yabancılaşma (r=.278, p<.01), güçsüzlük (r=.318, p<.01), kuralsızlık (r=.232, p<.01), toplumsal yalıtılmışlık (r=.206, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında şahsa karşı suç korkusunun güvende hissetme (r=.257, p<.01), yakın çevre algısı (r=.211, p<,01), fiziksel çevre algısı (r=.146, p<.01), sosyal çevre algısı (r=.239, p<.01), yabancılaşma (r=.242, p<.01), güçsüzlük (r=.272, p<.01), kuralsızlık (r=.208, p<.01) ve toplumsal yalıtılmışlık (r=.209, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında mala karşı suç korkusunun güvende hissetme (r=.220, p<.01), yakın çevre algısı (r=.282, p<,01), fiziksel çevre algısı (r=.221, p<.01), sosyal çevre algısı (r=.303, p<.01), yabancılaşma (r=.297, p<.01), güçsüzlük (r=.343, p<.01), kuralsızlık (r=.239, p<.01) toplumsal yalıtılmışlık (r=.184, p<.01) ve dış gruba yönelik tutum (r=.109, p<.05) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında güvende hissetme puanının, yakın çevre algısı (r=.277, p<,01), fiziksel çevre algısı (r=.254, p<.01), sosyal çevre algısı (r=.268, p<.01), yabancılaşma (r=.170, p<.01), güçsüzlük (r=.166, p<.01), kuralsızlık (r=.205, p<.01), toplumsal yalıtılmışlık (r=.120, p<.05) ve dış gruba yönelik tutum (r=.147, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında yakın çevre algısının yabancılaşma (r=.166, p<.01), güçsüzlük (r=.123, p<.05), kuralsızlık (r=.204, p<.01) ve temas nicelik (r=.115, p<.05) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında fiziksel çevre algısının yabancılaşma (r=.145, p<.01), kuralsızlık (r=.162, p<.01) ve temas nicelik (r=.124, p<.05) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında sosyal çevre algısının yabancılaşma (r=.163, p<.01), güçsüzlük (r=.137, p<.05), kuralsızlık (r=.213, p<.01), toplumsal yalıtılmışlık (r=.145, p<.05) ve temas nicelik (r=.109, p<.05) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında yabancılaşmanın dış gruba yönelik tutum (r=.229, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında güçsüzlük puanının dış gruba yönelik tutum (r=.250, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde ve temas nicelik (r=-.105, p<.05) ile zayıf düzeyde negatif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında kuralsızlık puanının dış gruba yönelik tutum (r=.213, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında toplumsal yalıtılmışlık puanının dış gruba yönelik tutum (r=.217, p<.01) ile zayıf düzeyde pozitif yönde, temas nicelik (r=-.116, p<.05) ve temas nitelik (r=-.178, p<.01) ile zayıf düzeyde negatif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Örneklem grubu göz önüne alındığında dış gruba yönelik tutumun temas nicelik (r=-.217, p<.01) ile zayıf düzeyde negatif yönde, temas nitelik (r=-.294, p<.01) ile ise orta düzeyde negatif yönde anlamlı korelasyon gösterdiği anlaşılmıştır.

Tablo XXXVIII. Ölçekler ve Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Suç Mağduriyet Korkusu	1	.958**	.951**	.249**	.253**	.187**	.279**	.278**	.318**	.232**	.206**	.096	-.037	-.064
2.Şahsa Karşı Suç Korkusu		1	.825**	.257**	.211**	.146**	.239**	.242**	.272**	.208**	.209**	.079	-.032	-.069
3.Mala Karşı Suç Korkusu			1	.220**	.282**	.221**	.303**	.297**	.343**	.239**	.184**	.109*	-.033	-.055
4.Güvende Hissetme				1	.277**	.254**	.268**	.170**	.166**	.205**	.120*	.147**	.002	-.017
5.Yakın Çevre Algısı					1	.920**	.947**	.166**	.123*	.204**	.088	.060	.120*	.042
6.Fiziksel Çevre Algısı						1	.750**	.145**	.090	.162**	-.002	.053	.124*	.034
7.Sosyal Çevre Algısı							1	.163**	.137*	.213**	.145**	.054	.109*	.052
8.Yabancılaşma								1	.909**	.868**	.283**	.229**	-.084	-.073
9. Güçsüzlük									1	.728**	.389**	.250**	-.105*	-.104
10. Kuralsızlık										1	.334**	.213**	-.052	-.048
11. Toplumsal Yalıtılmışlık											1	.217**	-.116*	-.178**
12. Dış Gruba Yönelik Tutum												1	-.217**	-.394**
13. Temas Nicelik													1	.552**
14. Temas Nitelik														1

**p<.01 *p<.05

4.4.2. Suç Mağduriyet Korkusu Yordayıcıları

Araştırmanın bağımlı değişkeni olan suç mağduriyet korkusunun yordayıcılarını belirlemek için hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Çalışmanın başında bağımsız değişken olarak belirlenen değişkenlerden analizler sonucunda suç mağduriyet korkusu ile anlamlı ilişki bulunan değişkenler analize dahil edilmiştir. Modele dahil edilecek olan bağımsız değişkenler, cinsiyet, Türkiye'ye gelmeden önce ülkeyle ilgili güvenlik endişesi, yabancılaşma, güçsüzlük, kuralsızlık, toplumsal yalıtılmışlık ve dış gruba yönelik tutum olarak belirlenmiştir. Tablo XXXIX'da görüldüğü üzere hiyerarşik çoklu regresyon analizinin birinci adımında cinsiyet, ikinci adımda Türkiye'ye gelmeden önce ülkeyle ilgili güvenlik endişesi, üçüncü adımında yabancılaşma, güçsüzlük, kuralsızlık, toplumsal yalıtılmışlık değişkenleri, dördüncü adımında ise dış gruba yönelik tutum değişkeni yer almaktadır.

Analiz sonucuna göre, analize ilk adımda dahil edilen cinsiyet (ß=-.222, t=-4.241, p<.01) değişkeni suç mağduriyet korkusu düzeyini anlamlı bir şekilde yordamaktadır. Birinci modeldeki cinsiyet değişkeninin suç mağduriyet korkusunun %5'ini açıklayabildiği bulunmuştur (R^2 =.05).

Analizin ikinci adımında dahil edilen güvenlik endişesi (ß=-.125, t=-3.826, p<.05) değişkeninin suç mağduriyet korkusu düzeyini anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Birinci modelde suç mağduriyet korkusunu yordayan cinsiyet (ß=-.201, t=-3.826, p<.01) değişkeninin ikinci modelde de suç mağduriyet korkusunu anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Cinsiyet değişkenine güvenlik endişesi değişkeninin eklendiği ikinci model suç mağduriyet korkusu varyansının %7'sini açıklamaktadır (R^2 =.07). Dolayısıyla güvende hissetme değişkeninin birinci modele %2'lik bir katkı sunduğu anlaşılmaktadır.

Modelin üçüncü adımı değerlendirildiğinde güçsüzlük (ß=.274, t=1.879, p<.05) değişkeninin suç mağduriyet korkusunu anlamlı bir şekilde yordadığı görülmektedir. Birinci ve ikinci modelde suç mağduriyet korkusunu anlamlı düzeyde yordayan cinsiyet değişkeninin (ß=-

.171 t=-3.370, p<.01) üçüncü modelde de suç mağduriyet korkusunu anlamlı bir şekilde yordadığı görülmektedir. İkinci modelde suç mağduriyet korkusunu anlamlı düzeyde yordayan güvenlik endişesi (ß=-.123 t=-2.429, p<.05) değişkeninin üçüncü modelde de suç mağduriyet korkusunu anlamlı bir şekilde yordadığı görülmektedir. Yabancılaşma, güçsüzlük, kuralsızlık ve toplumsal yalıtılmışlık değişkenlerinin dahil edildiği üçüncü model suç mağduriyet korkusu varyansının %16'sını açıklamaktadır (R^2 =.16). Dolayısıyla Yabancılaşma, güçsüzlük, kuralsızlık ve toplumsal yalıtılmışlık değişkenlerinin suç mağduriyet korkusu varyans düzeyine %9'luk bir katkı sunduğu anlaşılmaktadır.

Dördüncü model değerlendirildiğinde dış grup tutum değişkeninin anlamlı düzeyde suç mağduriyet korkusunu yordamadığı görülmektedir. Dördüncü modelin suç mağduriyet korkusu varyans düzeyine katkı sunmadığı anlaşılmaktadır

Tablo XXXIX. Suç Korkusu Yordayıcıları

	Model 1			Model 2			Model 3			Model 4		
Değişkenler	B	SE B	ß	B	SE B	ß	B	SE B	ß	B	SE B	ß
Cinsiyet	-10,824	2,552	-,222**	-9,831	2,570	-,201**	-8,346	2,477	-,171**	-8,424	2,486	-,173**
Güvenlik Endişesi				-6,435	2,706	-,125*	-6,333	2,608	-,123*	-6,227	2,622	-,121*
Yabancılaşma							-,119	,473	-,049	-,110	,474	-,045
Güçsüzlük							1,168	,622	,274*	1,138	,626	,267*
Kuralsızlık							,171	,692	,028	,160	,693	,026
Toplumsal Yalıtılmışlık							,758	,460	,100	,742	,462	,098
Dış Grup Tutum										,047	,107	,023
R^2		.05			.07			.16			.16	
F değişimi		17.98**			11.94**			10.55**			9.05**	

*=p<.05 **=p<.01

5. Tartışma

Bu çalışmada İstanbul'da yükseköğrenim düzeyinde (lisans, yüksek lisans, doktora) öğrenimine devam eden uluslararası öğrencilerin suç mağduru olmaya dair korkularının düzeyleri ve suç mağduru olmayı etkileyen değişkenler anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda katılımcıların demografik bilgileri, yabancılaşma düzeyleri, dış gruba (Türkiyelilere) yönelik tutumları ve gruplararası temas düzeylerinin suç mağduriyet korkusunu yordama gücü değerlendirilmiştir.

Bu çalışmayı diğer çalışmalardan ayıran başlıca özellik uluslararası öğrencilerin yaşadıkları mağduriyet korkusunun ölçülmesi olmuştur. Uluslararası öğrencilerle ilgili yapılan çalışmaların (Kocabıyık vd., 2019; Küçükşen, 2020; Şanlı ve Poyraz, 2018; Taylan, 2019; Yardımcıoğlu vd., 2017)genellikle sadece uluslararası öğrencilerin uyum süreçlerine odaklandığı görülmüş ve bu çalışmanın yapılmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmayı diğer çalışmalardan ayıran bir diğer özellik göç ve suç mağduriyet korkusu konusunda odaklandığı grubun göçmenler olmasıdır. Göçmenlerle ilgili çalışmalarda genelde yerlilerin göçmenlere karşı tutumları, göçmenlerle olan ilişkileri gibi değişkenlere önem verilirken bu çalışmada göçmenlerin yerlilere karşı tutumları ve ülke şartlarına göre kendilerini suç mağduriyet korkusuna karşı ne derecede güvende hissettikleri anlaşılmaya çalışılmıştır.

Çalışmayı diğer göçmen örneklemli çalışmalardan farklı kılan yönlerinden biri gönüllü göçmen kavramının kullanılmasıdır. Öğrencilerin eğitim amacıyla ve zorlamaya maruz kalmadan farklı ülkelerde okumayı seçtikleri kabul edildiği için gönüllü göç ve gönüllü göçmen kavramları kullanılmıştır. Ancak literatürde gönüllü göç kavramı üstünde tartışmalar mevcuttur, her göçün aslında yaşanılan yerlerde şartların elvermemesinden dolayı zorunlu göç kabul edileceği fikri bunlardan biridir (Faist, 2003). Literatürde mülteci kategorisi içinde olduğu kabul edilen Suriyelilerle ilgili birçok çalışma bulunsa da bu çalışmada gönüllü göçmen

kavramı kullanılmış ve katılımcıların özellikle zorunlu göçmenlerden oluşmamasına dikkat edilmiştir. Bunun başlıca sebebi ise zorunlu olarak göç etmek durumunda kalan bireylerin yaşadıkları travma dolayısıyla suç mağduriyet korkusu yaşamalarının zaten beklenen bir durum olmasıdır.

Çalışma kapsamında farklı ülkelerden uluslararası öğrencilere ulaşılarak dengeli dağılıma sahip bir örnekleme ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak çalışmanın pandemi döneminde yapılmış olmasından dolayı uluslararası öğrencilere ulaşmakta zorluk yaşanmış ve istenilen düzeyde katılımcıya ulaşılamamıştır. YÖK (2020) istatistiklerine göre İstanbul'da 171 farklı ülkeden uluslararası öğrenci öğrenimine devam ediyor olsa da çalışma kapsamında 77 farklı ülkeden gelen uluslararası öğrenciye ulaşmak mümkün olmuştur. Ülke bazında bakıldığında her ülkeden istatistiksel olarak ayrı ayrı değerlendirmeye elverişli sayıda öğrenciye ulaşılamadığı için ülkeler arası karşılaştırmaya yer verilmemiş ve öğrencilerin geldikleri ülke bir değişken olarak ele alınmamıştır. Katılımcıların geldikleri ülkeler küresel barış endeksi temel alınarak sınıflandırılmıştır. Ülkeler sıralamalarına göre çok yüksek, yüksek, orta ve düşük olarak sınıflandırılmıştır. Küresel barış endeksi dünyanın 163 ülkesini kapsayacak şekilde ülkelerin çatışma, güvenlik ve barış özelliklerinin ölçülmesiyle oluşturulmuş bir analiz sunmaktadır (Institute for Economics and Peace, 2020). Mevcut çalışmada küresel barış endeksinin tercih edilmesinin sebebi katılımcıların geldikleri ülkelerdeki güvenlik durumunun anlaşılmasıdır. Ülkeleri coğrafi bölgelere göre ayırmak ülkelerin güvenlik durumuyla ilgili yeterli bilgiyi sunamayacağı ve her ülkenin kendi dinamiklerinin ayrı olarak değerlendirilmesi gerektiği için bu sınıflandırmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Yaş ortalaması incelendiğinde (26.02) örneklemi oluşturan bireylerin yükseköğrenim düzeyi öğrencisi oldukları ve %42.2'sinin yüksek lisans ve doktora öğrencisi oldukları göz önüne alındığında elde edilen yaş ortalamasının beklenen bir sonuç olduğu söylenilebilir. Örneklemini uluslararası öğrencilerin oluşturduğu benzer çalışmalarda da katılımcıların 20-26

yaş aralığında olduğu görülmüştür (Küçükşen, 2020; Mehmet Serdar Ercan, 2012; Şanlı ve Poyraz, 2018)

YÖK (2020) verileri (%61,38 erkek, %38.61 kadın) göz önüne alındığında İstanbul'da öğrenim gören uluslararası öğrencilerin cinsiyet dağılımının dengesiz ve erkeklerin kadınlardan sayıca çok daha fazla olduğu görülmüştür. Mevcut çalışmada ise evreni temsil edecek cinsiyet oranlarına ulaşılmak istense de pandemi döneminden dolayı öğrencilere ulaşım sağlamada zorluk yaşandığı için istenen cinsiyet oranlarına ulaşılamamıştır. Çalışmada ulaşılan örneklemin %49.1'ini kadınlar (n=172) ve %50.9'unu (n=178) ise erkekler oluşturmuştur.

Örneklemin Türkiye'deki sosyal yaşamlarını anlamak için aile fertleri ve kendi ülkelerinden arkadaşlarından Türkiye'de yaşayan olup olmadığı, yaşadıkları semtte arkadaş ya kendi ülkelerinden gelen birilerinin olup olmadığına dair bilgi toplanmıştır. Katılımcıların çoğunun Türkiye'de yaşayan arkadaşı olsa da aile fertlerinden Türkiye'de yaşayan sayısının çok az olduğu görülmüştür. Katılımcıların çoğu bulunduğu semtte arkadaşı olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların yarısından çoğu etkinliklere katıldığı kişilerin kendi ülkesinden, diğer ülkelerden ya da Türkiyelilerden olmasının fark etmediğini belirtmiştir. Bu bulgunun yanı sıra etkinliklere Türkiyelilerle katılmayı tercih eden katılımcıların gruplararası temas nicelik ve nitelik puanlarının anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulunmuştur (Tablo XXXI). Allport tarafından geliştirilen gruplararası temas kuramına göre de olumlu gruplararası temasın yani diğer grupla kurulan eşit şartlar altındaki ilişkinin olumlu olduğu ve arkadaşlık potansiyeli barındırdığı sürece diğer grubun üyelerine karşı tutumları da olumlu yönde etkilediği bulunmuştur (Allport, 1954; S. Ç. Bağcı ve Çelebi, 2017)

Katılımcılara doğrudan ve dolaylı mağduriyet yaşantıları sorulmuş ve cinsiyetler arası bir fark bulunamamıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu mağduriyet yaşamadığını bildirmiştir

bunun sebebinin mağduriyet yaşantısı tanımı eksikliğinden kaynaklandığı düşünülebilir. Doğrudan ve dolaylı mağduriyet yaşayan bireylerden mağduru olunan durumu ve faillerini tanımlamaları istenmiş ve doğrudan mağduriyet yaşantısı olduğunu belirten 94 katılımcıdan 89'u, dolaylı mağduriyet yaşantısı olduğunu belirten 128 katılımcıdan 64'ü bu soruyu cevaplamışlardır. Verilen cevaplardan şu şekilde örnekler verilebilir:

Doğrudan mağduriyet yaşadığını belirten bazı katılımcıların cevapları:

-Araç kiralama ile ilgili hesabımdan 5000 TL para çekildi ve geri alamadım. Takiple ilgili bir sonuç alamadım.

-bir arkadaşımla beraber otobüsle yurda dönüyorduk, otobüs şoförü ücra bir yerde durdu, polisi arayıp yardım istedik.

- Türkiye'de hayatımda ilk kez üstelik iki sefer tacize uğradım. Biri akşam ofisten eve dönerken, diğeri de bir iş gezisinde yaşandı

- İşe alırken patron evrak işlemleri için pasaportumu istedi fakat kontrat bitene kadar pasaportumu geri vermedi. Ayrıca maaşımın yarısını vermedi, parayı da sözleşme sonunda ödedi

- Bir halk minibüsünde benden ve annemden 4000 lira çalındı ve polis bu konuda hiçbir şey yapmadı. Ve bizimle birlikte olan ablam iyi seviyede Türkçe konuşmasına rağmen tercümanımız yok diye bizimle ilgilenmediler.

- Sabah üniversiteye giderken bir grup erkek yanıma yaklaştı ve birbirlerine "penisinin şekline bakın" dediler, buna dayanamadım ve olay kavgaya dönüştü. İkinci olayda, bir belge çıkartmam gerekiyordu, kırtasiyeye doğru yürürken bir erkek ve kız arkadaşı yol kenarında oturuyordu. Erkek olanın diğerine gelen maymuna bak dediğini duydum. Bu hayatımdaki en üzücü gündü. Üçüncü olayda şehir merkezinde bir arkadaşla yürüyorduk ve iki erkek bize

Türkçe olarak "saat satıyor musun" diye sordular hayır dedik ama yine aynı soruları tekrar sorarak bizimle alay ettiler. Yine aynı kişiler saat sorusundan sonra penisimizin kaç cm olduğu sorusuna geçtiler.

- Tecavüze teşebbüse maruz kaldım

- Türkiye'de defalarca cinsel saldırıya uğradım. Bir keresinde sokakta tanımadığım bir adam bana doğru koştu ve kalçama dokundu. Başka bir gün arkadaşım olarak gördüğüm biri arkamdan kapıları kilitledi ve tecavüz teşebbüsünde bulundu.

Dolaylı mağduriyet yaşadığını belirten bazı katılımcıların cevapları:

- Komşum 3 yıl boyunca her gün karısını dövdü

- Kurtuluş'ta arkadaşımın dairesine hırsız girdi

- Arkadaşlarım iki kez soygun kurbanı oldu

- Arkadaşımın telefonu çalındı ve büyükelçiliğin araya girmesine rağmen polis hiçbir şey yapmadı.

- Bir arkadaşım polis olduklarını iddia eden bir grup tarafından soyuldu.

- Irkçılık. Adalardaydık ve bir bisiklet kiralayıcı arkadaşımla tartıştı ve bilerek tekme attı. Polisi çağırdığımızda adam polise arkadaşımın Yemenli Arap olduğunu söyledi. Biz polise durumu anlatmaya çalışırken adam arkadaşımı itti ve küfretti.

- Bir arkadaşım soyuldu ve şiddete uğradı. Fakat mağdurlar sorumlu tutuldu suçu işleyenler hak ettikleri cezayı almadı.

Katılımcıların çoğu cezai yaptırımların caydırıcı olmadığını ve son bir yılda suç oranlarında artış olduğunu düşündüklerini bildirmişlerdir. Suç oranlarında en fazla artış olduğunu düşünülen suç türleri sırasıyla hırsızlık, kadına şiddet ve cinsel suçlardır.

Katılımcıların çoğu Türkiye'ye gelmeden önce güvenlikle ilgili endişelerinin olmadığını belirtmiştir (Tablo VII). Cinsiyete göre oranlara bakıldığında ise kadınlarda endişe duyanların oranının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Güvenlik endişelerinin katılımcıların geldikleri ülkelerin küresel barış endeksi düzeyine göre farklılaştığı bulunmuştur. Küresel barış endeksine göre düşük, orta ve yüksek düzeyde ülkelerden gelen katılımcılarda daha az kişinin güvenlik endişesi olduğu görülmüştür. Çok yüksek düzeyde küresel barış endeksi grubuna dahil olan ülkelerden gelen katılımcılarda ise güvenlik endişesi duyanların güvenlik endişesi duymayanlardan daha fazla olduğu görülmüştür (Tablo XXXV). Katılımcıların geldikleri ülkelerin durumları göz önüne alındığında Türkiye'ye gelmeden önce endişe duyma durumlarının Türkiye ile ilgili tutumlarından ziyade kendi ülkeleri ve Türkiye arasındaki kıyaslamadan kaynaklandığı düşünülebilir.

Suç mağduriyet korkusu ölçeğinden alınacak maksimum toplam puan 100'dür, örneklemin ise ortalama puanının 54.40 (ss=24.71) olduğuna ulaşılmıştır. Akgül (2014) tarafından yapılan çalışmada da benzer bir sonuca ulaşılmıştır (x=59.41, ss=25.96) (Akgül, 2014). Mevcut bulgudan yola çıkarak örneklemin suç mağduriyet korkusunun orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Güvende hissetme ölçeği sonuçlarına göre örneklemin puan ortalaması 10.44 (ss=4.12)'tür. Mevcut bulguya göre örneklemin güvende hissetme düzeyinin düşük düzeyde olduğu söylenebilir.

Çevredeki fiziksel ve sosyal durumları sorun olarak görme düzeyinin ölçüldüğü yakın çevre algısı ölçeğinden alınan sonuçlara göre örneklemin sosyal çevre algısı (x=7.78; ss=2.66) puanlarının fiziksel çevre algısı (x=6.93; ss= 2.22) puanlarına göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Mevcut bulgudan yola çıkarak sosyal çevredeki durumların fiziksel çevredeki durumlara göre daha fazla sorun olarak algılandığı söylenebilir. Yapılan başka çalışmalarda da sosyal çevre düzensizliğinin fiziksel çevre düzensizliğinden çok daha yüksek düzeyde

yaşandığı bulunmuştur (Adams ve Serpe, 2000; Katz vd., 2003; Xiong vd., 2017). Sosyal düzensizliğin hem teorik hem de pratik olarak suç mağduriyet korkusuyla yakından ilişkili olduğu görülmüştür.

İlk hipotez olan "Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin yabancılaşma düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusu düzeyi artar" hipotezi mevcut çalışmada elde edilen bulgularla doğrulanmıştır. Suç mağduriyet korkusunun sonuçlarından biri sosyal ve fiziksel çevreden kaçınma davranışlarının sergilenmesidir. Araştırmacılar korku duyan insanların davranışlarını kısıtlama, yabancılaşma ve sıkıntılı hissetme ve iç kontrol odaklarını sağlamakta zorlandıklarını göstermiştir (Salem ve Lewis, 2017; Skogan ve Maxfield, 1981). Kaçınma davranışları ise kişinin fiziksel ve sosyal olarak yabancılaşma yaşamasına yol açmaktadır. Mağdur olmaktan korkarak daha çok eve kapanan, tedbirler alan bireylerin uzaklaşma duygusu anlamına gelen yabancılaşmayı yaşaması beklenen bir durumdur.

Yabancılaşmanın suç mağduriyet korkusunun sonuçlarından biri olduğu bazı çalışmalarla ortaya konmuştur (Adams ve Serpe, 2000; Thompson ve Norris, 1992). Mevcut çalışmada elde edilen bulgular da yabancılaşma ve suç mağduriyet korkusu arasında pozitif yönde korelasyon olduğunu göstermiştir.

Suç mağduriyet korkusunun dış gruba yönelik tutum ile pozitif yönde korelasyon göstermesi beklenen bir durumdur. Dış gruba yönelik tutum puanlarının yüksek olması uluslararası öğrencilerin mevcut çalışmada dış grup olarak kabul edilen Türkiyelilere karşı olumsuz tutumlarının yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Olumsuz tutum düzeyinin yüksek olması dış grupla teması zorlaştıran ve güvensiz hissettiren bir etkiye sahiptir. Olumsuz kalıp yargılar ve yargıların sonucunda oluşan tutumlar genellikle dış grup üyelerinden kaçınmaya neden olur. Bundan dolayı dış grubun iç gruptan farklı olarak algılandığı, özellikle dahil olunan iç grubun azınlıkta olduğu durumlarda bireyler kendilerini daha kaygılı hissederler (Stephan vd., 1999).

Suç mağduriyet korkusu ve ırklar/farklı etnik kökenler arası temas hakkında öne sürülen argümanlar, farklı gruplardan insanlarla ilişkilerin, gruplar arasındaki farklılıkların anlaşılmasını ve bunlara değer verilmesini artırması gerektiğini, bu durumun da diğer gruba yönelik kalıplaşmış görüşleri ve önyargıyı azaltması gerektiğini öne sürmektedir (Mears ve Stewart, 2010). Ancak mevcut çalışmada gruplararası temas ile suç korkusu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bireysel düzeyde gruplar arası etkileşimin kalıp yargıları yıktığı düşünülse de kültürel hiyerarşinin önemli olduğu toplumlarda kültürel bağlamın bireysel düzeydeki temas durumundan daha büyük bir etkisi olabilir (Pettigrew, 2018).

Bunun yanında uluslararası öğrencilerin diğer grup olarak kabul edilen Türkiyelilerle sosyal temaslarının korku ve kırılganlık üzerinde farklı etkileri olabilir. Gruplarararası temasın bir sonucu olarak aidiyet duygusu suç mağduriyet korkusunu azaltıyor gibi görünse de sosyal temasların (örneğin komşuları ziyaret etmek, yemek paylaşmak, Türkiyelilerle etkinliklere katılmak vb.) doğrudan suç mağduriyet korkusunu azaltıcı bir etkisi olmayabilir. (Adams ve Serpe, 2000).

Gruplararası temas düzeyi arttıkça suç mağduriyet korkusunun düşmemesi uluslararası öğrencilerin diğer grup olan Türkiyelilerle kurdukları temasın istendik olmamasından kaynaklandığı düşünülebilir. Gruplararası teması ölçmek için kullanılan sorularda arkadaş çevresi, okul çevresi gibi farklı yakınlık gruplarına dair ayrıma gidilmediği için katılımcıların sorulara bu ayrımı göz ardı ederek cevap verdikleri düşünülebilir. Özellikle resmi kurumlarda Türkiyelilerle kurulan ilişki dil eksikliği, işleyişi bilmeme gibi nedenlerle uluslararası öğrencilerin zorlanmalarına ve bu bahsedilen temasları olumsuz olarak nitelendirmelerine sebep olabilir. Bu durumun başka bir göstergesi olarak mevcut çalışmada sosyal çevre algısı ile temas nicelik arasında zayıf bir ilişki bulunurken, temas nitelikle arasında ilişkinin bulunmaması gösterilebilir. Gruplararası temas nicelik arttıkça yani temas fazlalaştıkça sosyal çevreye karşı olumsuz algı düzeyi artmaktadır. Dolayısıyla temasın fazla olmasının çevreyi

olumsuz olarak algılamayla ilişkisi vardır. Ancak temasın niteliğinin yani ne kadar derin temas kurulduğunun sosyal çevreyi algılamada etkili olmadığı görülmüştür.

Düşük küresel barış endeksine sahip ülkelerden gelenlerin diğer ülkelerden gelen katılımcılara göre yabancılaşma puanlarının anlamlı olarak daha düşük olduğu bulunmuştur. yabancılaşma yaşamalarının ve sebebi güvenliğe dair endişe duymalarından ve güvensiz hissetme puanlarının daha yüksek olması ile ilişkili olabilir. Yabancılaşma toplumdan uzaklaşmayı içermektedir ve güvenlikle ilgili endişe duymak toplumdan uzaklaşma, içine çekilme gibi etkileri de beraberinde getirecektir. Temas nicelik ve nitelik puanları göz önüne alındığından düşük küresel barış endeksine sahip ülkelerden gelenlerin diğer ülkelerden gelenlere göre puanlarının daha düşük olduğu görülmektedir. Daha az gruplararası temasta bulunmak yabancılaşma, toplumsal yalıtılmışlık düzeyinin daha yüksek olmasına sebep olmaktadır. Bunun yanında düşük küresel barış endeksine sahip ülkelerden gelenlerin çok yüksek ve orta düzeydeki ülkelerden gelen katılımcılara göre de dış gruba yönelik olumsuz tutumlarının daha fazla olduğu bulunmuştur.

Cinsiyet değişkeni suç mağduriyet korkusu alanında yapılan çalışmalarda en fazla üzerinde durulan değişken olmuştur. Çalışmalarda kadınların anlamlı olarak erkeklerden daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadığı bulunmuştur (Çardak, 2012; Köseoğlu, 2017; Özaşçılar ve Ziyalar, 2009; Supancic, 1987). Özellikle cinsel saldırı suçu türünde kadınların, mala karşı suçlarda ise erkeklerin daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu deneyimlediği bulunmuştur (Fox vd., 2009). Bu çalışmada ise sadece şahsa karşı ve mala karşı suçlar şeklinde ayrım yapılmış ve hem şahsa karşı hem de mala karşı suçlarda kadınların erkeklerden anlamlı düzeyde farklılaşacak şekilde daha yüksek düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadıkları bulunmuştur. Yakın çevre algısı ise cinsiyete göre anlamlı derecede farklılık göstermemektedir. Elde edilen bulgu literatürde yapılan önceki çalışmalarda çıkan sonuçlarla benzer doğrultudadır (Hendricks vd., 2007; Xiong vd., 2017).

Medeni duruma göre suç mağduriyet korkusu ve alt boyutları arasında anlamlı olarak bir fark bulunamamıştır. Literatürde daha önce yapılan çalışmalarda benzer sonuçların çıktığı görülmektedir ancak bu çalışmalar örneklemini genel popülasyonun oluşturduğu çalışmalardır(Öztürk, 2015). Yapılan diğer çalışmalarda ise evli olanların dul veya bekar olanlara göre daha az düzeyde suç mağduriyet korkusu yaşadıkları bulunmuştur (Gaziarifoğlu, 2009; Kul, 2013). Medeni duruma göre sadece yabancılaşma ve alt boyutları olan güçsüzlük, kuralsızlık ve toplumsal yalıtılmışlık puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı bulunmuştur. Bu değişkenler için bekarların evlilerden daha yüksek puanlar almaları, daha fazla yabancılaşma yaşama eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Romantik ilişkisi olanlar ve olmayanların suç mağduriyet korkusunun anlamlı şekilde farklılaşmadığı bulunmuştur. Temas nicelik puanı anlamlı olarak farklılaştığı halde temas nitelik puanının farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu farkı açıklamada temasın özelliklerinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Daha önceki çalışmalar temasın olumlu etkilerinin bu çalışmada ölçüldüğü gibi temas miktarından ziyade temas niteliği ile sağlandığını göstermiştir (S. Ç. Bağcı ve Çelebi, 2017).

Türkiye'de yaşanılan süre arttıkça suç mağduriyet korkusunun azalacağı varsayılmıştır ancak bu yöndeki hipotezimiz doğrulanmamıştır. Hipotezimizin aksine Türkiye'de yaşanılan süre arttıkça yakın çevreye yönelik olumsuz algının arttığı bulunmuştur. Ancak daha uzun süre yaşamanın daha çok kültürlenmeye maruz kalmak anlamına geldiği ve beklenenin aksine göçmenlerin kültürlenme düzeyi arttıkça mağduriyetlerinin artacağı yönünde görüşler mevcuttur. Buna göre göçmenler suç mağduriyet korkusu yaşayarak kültürlenmenin bedelini öder (McDonald, 2007; Miller, 2007).

Katılımcıların aile fertlerinden, arkadaşlarından Türkiye'de yaşayanların olması, bulundukları semtte arkadaşı ya da kendi ülkelerinden birinin olmasının suç mağduriyet korkusunu azaltıcı bir etkisi olacağı düşünülmüşse de elde edilen bulgularda anlamlı bir

farklılık göstermedikleri anlaşılmıştır. “Türkiye’de yaşayan aile ferdi ya da arkadaşları olan ya da bulundukları semtte arkadaşı bulunan Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu daha düşük düzeyde olacağı beklenmektedir” yönündeki hipotezimizin aksine yaşadıkları semtte kendi ülkelerinden arkadaşları bulunan katılımcıların kendilerini daha az güvende hissettikleri ve fiziksel ve sosyal çevredeki durumları daha yüksek düzeyde sorun olarak algıladıkları görülmüştür. Sosyal düzensizlik teorisine göre semtinde yaşayan kişilerle bağı olduğunu hisseden bireylerin yaşadıkları yeri daha güvenli olarak algılayacakları ve daha az suç korkusu yaşayacağı varsayılmaktadır (Adams ve Serpe, 2000).

Bulunulan semtte arkadaşın olmasının bulunulan semtin daha güvenli algılanmasını sağladığı düşünülse de mevcut çalışmada tam tersi bir bulgu ortaya çıkmıştır. Bulunulan semtte arkadaşı olan katılımcıların suç mağduriyet korku düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmazken kendi ülkelerinden bireylerin aynı semtte bulunmasının güvensiz hissetme ve olumsuz çevre algısını etkilediği görülmektedir. Tablo XXXVI ve Tablo XXXVII’de yapılan analiz sonuçlarına bakıldığında aynı semtte arkadaşı olan katılımcıların toplumsal yalıtılmışlık düzeyinin olmayanlara göre daha düşük olduğu görülürken, aynı semtte kendi ülkesinden gelen bireylerin toplumsal yalıtılmışlık düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Birçok göçmen düzensiz mahallelerde yaşamak zorunda kaldıkları ve toplumun geri kalanına daha az entegre oldukları için göçmenlerin suç mağduru olmaya dair endişelerinin nispeten daha yüksek olması beklenen bir durumdur (Cohen-Louck, 2019). Özellikle İstanbul için düşünülürse şehrin büyüklüğü göz önüne alındığında göçmenlerin kendi tanıdıkları insanların yakınlarında olmasının daha güvenli hissetmeleri için yeterli bir etkisi olmayacağı düşünülebilir.

Önceki mağduriyet yaşantıları suç mağduriyet korkusu yaşanmasında en büyük etken olan değişkenlerden biri olarak kabul edilmektedir (Gaziarifoğlu, 2009). Ancak yapılan analizlerde suç mağduriyet korkusunun kişinin önceden doğrudan veya dolaylı mağduriyet

yaşamasına göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Elde edilen bulgu bu çalışmanın hipoteziyle örtüşmemektedir ancak literatürde örneklemini üniversite öğrencilerinin oluşturduğu daha önce yapılan bazı çalışmalarda da benzer bir bulguya rastlanmıştır (Akgül, 2014; Köseoğlu, 2017; Özaşçılar, 2006).

Yeni gelenlerin ülkedeki suç sorununun ciddiyetine ilişkin beklentileri, güvenliklerine yönelik potansiyel tehdit algılarını etkileyebilir. Eğer bir kişi ülkeye gelmeden önce suçla ilgili endişesi geldiğinde algıladığından veya deneyimlediğinden daha düşük olursa bu karışıklık kişide daha fazla korkuya sebep olabilir. Bu duruma karşı kullanılan argüman ise kendini gerçekleştiren kehanet fikrine dayanır, buna göre eğer kişinin ülkeye gelmeden önce korku dolu bir ortam beklentisi varsa o ortamı bulma olasılığı yüksektir (Sundeen, 1984). Mevcut çalışma bulgularında da bahsedilen bu durumu doğrulayacak bulgular elde edilmiştir. Buna göre bireylerin büyük bir çoğunluğu gelmeden önce Türkiye'deki güvenlikle ilgili endişeleri olmadığını belirtseler de güvenlik endişesinin mağduriyet korkusunun en önemli yordayıcılarından biri olduğu ortaya konmuştur. Küresel barış endeksine göre ülke gruplandırmaları da göz önüne alındığında katılımcıların Türkiye'ye gelmeden önceki güvenlik endişelerinin ve güvende hissetme puanlarının geldikleri ülkenin ait olduğu küresel barış endeksi grubuna göre farklılaştığı bulunmuştur. Düşük küresel barış endeksine sahip ülkelerden gelenlerin Türkiye'ye gelmeden önce ülke ile ilgili endişe duyma oranları düşük olsa da güvende hissetme puanlarının diğer gruplara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bunun sebebi Türkiye'nin güvenli olduğunu düşünseler de genel olarak yaşadıkları güvensiz şartlarla ilgili olduğu düşünülebilir.

Bir suça maruz kaldıklarında katılımcıların yarısı polisin kendisine yardımcı olduğunu diğer yarısı ise yardımcı olmayacağını düşünmektedir. Suç mağduriyet korkusunun polise güvenmeye ve güvenmemeye göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Benzer şekilde Yugoslavya'da yapılan bir çalışmada büyükşehirlerde kamu kurumlarına (devlet, polis, adalet sistemi, askeriye,

siyasi partiler vb.) güvenin suç mağduriyet korkusu üzerinde bir etkisi olmadığı bulunmuştur (Meško ve Vošnjak, 2012). Garofalo (1979) da her ne kadar koruma algısını belirleyen bir değişken olsa da polise güvenme ve suç mağduriyet korkusu arasında çok zayıf bir ilişki olduğunu belirtmiştir (Thompson ve Norris, 1992).

Son bir yılda suç oranlarında artış olduğunu düşünmeyenlerin artış olduğunu düşünenlere göre suç mağduriyet korkusu ve alt boyut puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu bulgu suç korkusunun suçla ilgili bilişsel düşüncelerden daha farklı olduğunu, suçun bilişsel ve duygusal boyutlarının birbirinden bağımsız olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Suç mağduriyet korkusunun yordayıcılarının belirlenmesi için yapılan hiyerarşik regresyon analizine göre suç mağduriyet korkusu değerlendirildiğinde kadın olmanın ve Türkiye'ye gelmeden önce ülkeyle ilgili güvenlik endişesinin olmasının suç mağduriyet korkusunu arttırdığı ve yordamada önemli rolü olduğu anlaşılmıştır. Yabancılaşmanın alt boyutlarından olan güçsüzlük puanının da suç mağduriyet korkusunu yordamada etkisi olduğu görülmüştür. Mevcut değişkenlerle suç mağduriyet korkusunun %16'sının açıklanabildiği bulunmuştur. İlk adımda modelde ele alınan cinsiyet değişkeninin suç mağduriyet korkusunu yordamada etkisinin %5, ikinci modelde eklenen Türkiye'ye gelmeden önce endişe değişkeninin etkisinin %2, üçüncü modelde eklenen yabancılaşma ve alt boyutlarının etkisinin %9 olduğu, dördüncü modelde eklenen dış gruba yönelik tutumun ise suç mağduriyet korkusunu yordamada arttırıcı bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Birçok çalışmada da benzer şekilde cinsiyet değişkeninin suç mağduriyet korkusunun en önemli yordayıcılarından olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Andreescu, 2015; Keller ve Brennan, 2007; Lira ve Andrade-Palos, 1993).

5.1. Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışmanın en önemli sınırlılığı katılımcıların kendi kültürlerine göre uyarlanan ölçeklerin kullanılmaması olmuştur. Ölçekler sadece İngilizce dilinde orijinal haliyle ve Türkçe uyarlamasıyla soru formunda yer almıştır. Katılımcılar 77 farklı ülkeden geldikleri için her kültüre göre uyarlanmış ölçeklere dil engelinden ve mevcut uyarlamaların olmamasından dolayı ulaşmak mümkün olmamıştır.

Bu araştırma İstanbul genelinde devlet ve vakıf üniversitelerinde öğrenim gören, online olarak ulaşılabilen 17-55 yaş uluslararası öğrencileri kapsamaktadır. Bu araştırmanın katılımcıları gönüllü kişi sayısıyla sınırlıdır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar araştırmacı tarafından hazırlanan sosyodemografik form ve diğer ölçeklere verilen yanıtlarla sınırlıdır.

6. Sonuç ve Öneriler

Mevcut çalışmadan elde edilen sonuçlara göre kadınların erkeklere göre suç mağduriyet korkusu düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Suç mağduriyet korkusu arttıkça yabancılaşma düzeyi ve dış gruba yönelik olumsuz tutum da artış göstermektedir. Türkiye'ye gelmeden önce güvenlik endişesi olanların olmayanlara göre daha fazla suç mağduriyet korkusu düzeyi belirttikleri bulunmuştur. Bir diğer bulgu ise bulunduğu semtte kendi ülkesinden bireylerin yaşadığı katılımcıların suç mağduriyet korku düzeylerinin daha yüksek bulunmasıdır.

OECD 2017 raporuna göre dünya genelinde hızla artış gösteren resmi ve gayri resmi göç oranları, araştırmacıların uyum ve düzenlemelerle ilgili bazı faktörlere odaklanmalarını gerektirmektedir. Bu faktörlerden biri de bir suçun mağduru olma korkusudur (Cohen-Louck, 2019). Dolayısıyla bu alandaki çalışmaların arttırılması ve sorunun daha farklı boyutlarıyla ele alınarak genişletilmesi gerekmektedir. Böylece sadece uluslararası öğrencilere değil genel göçmen örneklemine yönelik suç mağduriyeti korkusu çalışmalarının artmasıyla göçmenlere yönelik politikalar oluşturulurken yararlanılabilecek kaynakların oluşturulması sağlanacaktır.

Göçmenlerin yaşadığı suç mağduriyet korkusunun boyutları tam olarak anlaşılmalıdır. Çünkü güvensizlik duygusu sadece kişinin genel refahını olumsuz etkilemekle kalmaz, aynı zamanda topluluk uyumunu ve sosyal istikrarı da zayıflatarak göçmenlerin alıcı ülkeye entegrasyonunu zorlaştırabilir.

Göçmenlere uluslararası öğrenciler özelinde baktığımızda ise bu grubun da eğitim için gittikleri ülkelerde birçok problemle karşılaştıkları görülmektedir. Başvuru süreçlerinde öğrenciler resmi kaynaklardan Türkiye hakkında yeterli bilgiye erişmekte zorluk yaşamaktadırlar. Bu problemlerin çözümü ve uluslararası öğrencilerin bu problemlerle baş etmelerini kolaylaştırmak için birtakım adımlar atılmalıdır. Bunların başında uluslararası öğrencilerin doğru bilgiye erişimlerinin sağlanması gelmektedir. İhtiyaç duydukları bu bilgi ve

yönlendirmelere çeşitli çevrimiçi platformlardan ve gayrı resmi tanıtım sitelerinden eriştikleri için Türkiye ile ilgili doğru olmayan bilgilerle karşılaşarak ülkeye karşı olumsuz önyargı oluşturabilmektedirler. Bu durum da ülkeyle ilgili endişelerini arttırarak geldiklerinde suç mağduriyet korkusu yaşama ihtimallerini arttırmaktadır. Uluslararası öğrencilerin ülkeye gelmeden önce ve geldikten sonra doğru bilgi edinecekleri kaynakların çoğaltılması ve sorunları olduğunda ulaşabilecekleri platformların kurulması güvende hissetme düzeylerinin artmasına ve böylece uyum süreçlerinin de kolaylaşmasına katkı sağlayacaktır.

Uluslararası öğrenciler Türkiye'deki adalet sisteminin işleyişine aşina olmadıklarından ve dil engelinden dolayı ihtiyaç duydukları takdirde kendilerini ifade etmekte zorlandıklarından dolayı olası mağduriyet durumlarında güvenlik güçlerine ve adli mercilere başvurmaktan çekindiklerini ifade etmişlerdir. Uluslararası öğrencilere destek sağlayan gerek resmi kurumların gerekse sivil toplum kuruluşlarının genelde oturum izni, burs başvuruları, okul kaydı gibi durumlarda öğrencilere yardımcı oldukları fakat herhangi bir mağduriyet durumunda ne yapılması gerektiği ile ilgili yönlendirme yapmakta yetersiz oldukları görülmüştür. Dolayısıyla bu hususlarda uluslararası öğrencilerin yeterli desteği almaları sağlanmalıdır.

Uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye uyum sürecini ve suç mağduriyet korkusunu etkileyen faktörlerden biri de medyanın etkisidir. Gerek ulusal basında göçmenlerle ilgili çıkan haberlerde kullanılan dilin, gerekse sosyal medyada yerliler tarafından kullanılan ayrıştırıcı dilin dönüştürülmesi faydalı olacaktır. Bunun yanında uluslararası öğrencilere de medya okuryazarlığı farkındalığı sağlanması uluslararası öğrencilerin medyadan olumsuz olarak etkilenme ihtimallerini azaltacaktır.

Uluslararası öğrencilerin sosyal olarak uyum sağlamaları için yerli öğrencilerden akran mentörlüğü grupları oluşturulmalı ve yerli öğrencilere dış gruba yönelik tutumlara dair eğitim

verilmelidir. Bu çalışma hem uluslararası öğrencilerin ülkeye uyumu kolaylaştıracak hem de resmi birimlerin yükünü azaltmaya yardımcı olacaktır.

Uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusu hakkında yapılacak sonraki çalışmalarda mülakat tipinde görüşmeler yapılması, uluslararası öğrencilerin mağduriyetleri ve güvenlik endişeleri hakkında detaylı bilgi edinilmesi, konunun daha farklı yönlerinin de aydınlatılmasında faydalı olacaktır.

Dolayısıyla bütün Türkiye'de yüksek öğrenim düzeyindeki uluslararası öğrencilerin suç mağduriyet korkusunun anlaşılması için ayrı ayrı iller bazında ya da Türkiye genelini kapsayacak şekilde örneklemlerin oluşturulduğu çalışmalar yapılması, Türkiye'ye öğrenim görmek için gelecek uluslararası öğrencilerle ilgili kolaylaştırıcı politikalar geliştirilerek Türkiye'nin uluslararası öğrenciler tarafından tercih edilebilirliğinin artmasına katkı sunacaktır.

7. Kaynaklar

Ackah, S. (1992). *An Empricial Investigation of The Correlates of Fear of Crime Among Immigrants in The Washington, D.C. Metropolitan Area: A Case Study of Ghanaians*. Howard University.

Adams, R. E., ve Serpe, R. T. (2000). Social integration, Fear of Crime and Life Satisfaction. *Sociological Perspectives*, *43*(4), 605–629. https://doi.org/10.2307/1389550

Adıgüzel, Y. (2016). *Göç Sosyolojisi*. Nobel Yayıncılık.

Akbaş, G. (2010). *Social Identity and Intergroup Relations: The Case of Alevis and Sunnis in Amasya*. *45*, 39. https://www.nber.org/papers/w15827.pdf

Akgül, C. (2014). *İstanbul'da Yaşayan Bireylerde Suç Mağduriyet Korkusunu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi*. Haliç Üniversitesi.

Akhtar, S. (2018). Coğrafi Olarak Yerinden Olma Travması. Içinde Nesli Keskinöz Bilen (Ed.), *Psikanaliz ve Göç* (ss. 26–64). İthaki Yayınları.

Akıncı, B., Nergiz, A., ve Ercan Gedik, V. (2015). Uyum süreci üzerine bir değerlendirme: göç ve toplumsal kabul. *The Journal of Migration Studies*, 58–83.

Aliyev, R., ve Öğülmüş, S. (2016). Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Kültürlenme Düzeylerinin İncelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *2*(1).

Allport, G. (1954). *The Nature of Prejudice*. Addison-Wesley Publishing.

Andreescu, V. (2013). Fear of Violent Victimization Among the Foreign-Born. *Journal of Identity and Migration Studies*, *7*(1).

Andreescu, V. (2015). Concerns about Violent Crime in France: Does Immigrant Status Make a Difference in Public Perceptions of Safety? Içinde *Journal of Identity and Migration*

Studies (C. 9, Sayı 1).

Appleyard, R. (1991). *International Migration: Challenge for Nineties*. International Organization of Migration.

Bağcı, S. Ç., ve Çelebi, E. (2017). Gruplararası Temas ve Çatışma ile Azınlıklara Yönelik Tutumlar ve Çokkültürlülüğe Destek Arasındaki İlişkiler: Gruplararası Tehdit ve Kaygının Aracı Rolü. *Türk Psikoloji Yazıları*, *20*, 3–18. http://www.turkpsikolojidergisi.com/pdf/tpy/39/01.pdf

Bağcı, S., ve Gürler, C. N. (2018). Yabancı Öğrencilere Karşı Tutum Ve Davranışsal Eğilimler: Ulusal Kimlikler Ve Sosyal Baskınlik Yöneliminin Yordayıcı Rolü. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *September*, 849–862. https://doi.org/10.17755/esosder.328215

Bahar, H. İ. (2016). Viktimoloji. Içinde M. A. Sözer ve E. Balcıoğlu (Ed.), *Kriminoloji* (ss. 443–456). Nobel Yayıncılık.

Barkın, E. (2014). 951 Tarihli Mülteciliğin Önlenmesi Sözleşmesi. Içinde *Ankara Barosu Dergisi* (Sayı 1). https://dergipark.org.tr/tr/pub/abd/374463

Berry, J. W. (2001). A Psychology of Immigration. *Journal of Social Issues*, *57*(3), 615–631.

Beter, Ö. (2006). *Sınırlar Ötesi Umutlar*. SABEV Yayınları.

Büyükdağ, G., Gülper, M., ve Çelikçeken, S. (2019). Vaka Çalışması: Türkiye'de Yabancı Uyruklu Göçmen Öğrencilerin Türk Öğrencilere Karşı Duygusal Mesafe Durumlarının İncelenmesi: İstanbul-Avcılar Örneği. *Göç Dergisi*, *6*(2), 249–264. https://doi.org/10.33182/gd.v6i2.650

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (13. Baskı). Pegem Akademi.

Çardak, B. (2012). Kadınların Suç Korkuları Üzerine Nitel Bir Çalışma. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, *1*(1), 23–45.

Castles, S., ve Miller, M. J. (1998). The Age of Migration: International Population Movements in The Modern World. Içinde *International Affairs* (Second, C. 70, Sayı 1). Macmillan Press. https://doi.org/10.2307/2620738

Chadee, D. (2016). Fear Of Crime And Risk Of Victimization : An Ethnic Comparison. *Social and Economic Studies*, *52*(1), 73–97.

Cohen-Louck, K. (2019). Predicting Immigrants' Fear of Crime Based on Ethnicity, Acculturation, and Coping. *Race and Justice*, 215336871986596. https://doi.org/10.1177/2153368719865965

Çoklar, I., ve Solak, N. (2017). Suç Korkusu: Tanım, Ölçüm ve Belirleyiciler. *Nesne Psikoloji Dergisi*, *5*(10), 311–328. https://doi.org/10.7816/nesne-05-10-06

Collins, J. (2007). Immigrants as victims of crime and criminal justice discourse in Australia. *International Review of Victimology*, *14*(1), 57–79. https://doi.org/10.1177/026975800701400104

Corbett, J. (2003). *Ernest George Ravenstein, The Laws of Migration, 1885. CSISS Classics*.

Dean, D. G. (1961). Alienation: Its Meaning and Measurement. *American Sociological Association*, *26*(5), 753–758.

Demirhan, K. (2017). Ulusal Alanyazında Uluslararası Öğrenciler ve Uluslararası Öğrencileri Siyasal Açıdan Düşünmek. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *17*.

DuBow, F., McCabe, E., Kaplan, G., of Law Enforcement, N. I., Justice, C., ve Northwestern University (Evanston, I.). C. for U. A. (1979). *Reactions to crime - A Critical Review of the Literature. Executive summary*. Department of Justice, Law Enforcemeng Assistance

Administration, National Institute of Law Enforcement and Criminal Justice. https://books.google.com.tr/books?id=sovaAAAAMAAJ

Eken, H. (2018). *Türkiye'den Yurtdışına Göç Etmiş Bireylerin Psikososyal Yaşantıları ve Psikolojik Destek İhtiyaçlarının İncelenmesi*. Anadolu Üniversitesi.

Erbaş, H. (2008). Identity Dilemma: Gender and a Sense of Belonging or of Alienization. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, *48*(1), 1–026. https://doi.org/10.1501/dtcfder_0000001179

Erdoğan, İ. (2012). *Pozitivist Metodoloji ve Ötesi*. Erk Yayınları.

Faist, T. (2003). *Uluslararası Göç ve Ulusaşırı Toplumsal Alanlar*. Bağlam Yayınları.

Ferraro, K. F., ve LaGrange, R. L. (1992). Are older people most afraid of crime? Reconsidering age differences in fear of victimization. *Journals of Gerontology*, *47*(5), 233–244. https://doi.org/10.1093/geronj/47.5.S233

Ferraro, Kenneth F. (1995). *Fear of Crime : Interpreting Victimization Risk*. State University of New York Press.

Ferraro, Kenneth F., ve LaGrange, R. (1987). The measurement of fear of crime. *Sociological Inquiry*, *57*(1), 70–101. https://doi.org/10.4324/9781315086613-15

Ferraro, Kenneth F., ve LaGrange, R. L. (1988). Are older people afraid of crime? *Journal of Aging Studies*, *2*(3), 277–287. https://doi.org/10.1016/0890-4065(88)90007-2

Fox, K. A., Nobles, M. R., ve Piquero, A. R. (2009). Gender, crime victimization and fear of crime. *Security Journal*, *22*(1), 24–39. https://doi.org/10.1057/sj.2008.13

Furstenberg, F. F. (1971). Public Reaction to Crime in the Streets. *Source: The American Scholar*, *40*(4), 601–610. https://about.jstor.org/terms

Gaziarifoğlu, Y. (2009). *Suç Mağduriyeti Korkusu Ve Algılanan Suç Mağduriyet Riskinin Değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi.

Gökulu, G. (2011). *Perceived Risk of Victimization and Fear of Crime : a Case Study of Metu Students*. Middle East Technical University.

Güçlü, N. (1996). Yabancı Öğrencilerin Uyum Problemleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *12*, 101–110. https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/102860

Güler, M. (2013). Gruplararası Temas, Kaygı Ve Yanlılığın Sosyal Mesafeye Etkisi: Türk Ve Kürt Kökenli Gruplar Üzerine Bir Çalışma [Ankara Üniversitesi]. Içinde *Ankara Üniversitesi*. https://doi.org/10.11113/jt.v56.60

Gülüm, Z. (2019). *Misafir mi Tehdit mi? Suriyeli Göçmenlere Yönelik Önyargının Ayırt Edici Boyutları*. İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa.

Hale, C. (1996). Fear Of Crime: A Review of Literature. *International Review of Victimology*, *4*, 79–150. https://doi.org/10.1177/026975809600400201

Han, O. (2015). *Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Türkiye'de Sosyal Dışlanma Düzeylerinin Ölçülmesine Yönelik Bir Alan Araştırması*. *October*, 0–19.

Hendricks, N. J., Ortiz, C. W., Sugie, N., Miller, J., ve Hendricks, N. J. (2007). Beyond the numbers: Hate crimes and cultural trauma within Arab American immigrant communities. *International Review of Victimology*, *14*(1), 95–113. https://doi.org/10.1177/026975800701400106

Institute for Economics and Peace. (2020). Global Peace Index 2020: Quantifying Peace and its Benefits. *Institute for Economics and Peace*, 120. http://visionofhumanity.org/reports

Islam, M. R., ve Hewstone, M. (1993). Dimensions of Contact as Predictors of Intergroup Anxiety, Perceived Out- Group Variability, and Out-Group Attitude. *Personality and*

Social Psychology Bulletin, *19*(6), 700–710.

Johnson, H. (2005). *Crime victimisation in Australia : key results of the 2004 International Crime Victimisation Survey*. http://www.aic.gov.au

Karakaya, O. (2015). *Liseli Gençlerde Suç Mağduru Olma Korkusu: Ankara Örneği*. Hacettepe.

Karakuş, P. (2014). *Farklı Kimlik Gruplarında Yer Kimliği, Yerin Anlamları ve Kültürlenme Süreçleri* (C. 8, Sayı 33). Ege Üniversitesi.

Karasu, M. A. (2017). Kentsel Mekanda Suç Korkusu- Şanlıurfa Örneği-. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, *20*(1), 41–76. https://doi.org/10.18490/sosars.308642

Katz, C. M., Webb, V. J., ve Armstrong, T. A. (2003). *Fear of gangs: A test of alternative theoretical models*. https://doi.org/10.1080/07418820300095471

Kehya, R. Ö. (2018). İtalya ve Türkiye'ye Göç Etmiş İnsanlarla İlgili Youtube Video Yorumlarında Nefret Söylemi: Karşılaştırmalı Bir Analiz. Içinde *Ankara Üniversitesi*. https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004

Keller, E. M., ve Brennan, P. K. (2007). Cultural considerations and challenges to service delivery for sudanese victims of domestic violence: Insights from service providers and actors in the criminal justice system. *International Review of Victimology*, *14*(1), 115–141. https://doi.org/10.1177/026975800701400107

Kesteren, J. Van, ve Dijk, J. Van. (2010). Key Victimological Findings from the International Crime Victims Survey. Içinde S. G. Shoham, P. Knepper, ve M. Kett (Ed.), *International Handbook Of Victimology* (ss. 151–179). CRC Press.

Kivisto, P., ve Faist, T. (2010). Beyond a Border: The Causes and Consequences of Contemporary Immigration. Içinde *Sage Publications*. SAGE Publications, Inc. https://doi.org/10.4135/9781483349404

Kocabıyık, O. O., Bacıoğlu, S. D., ve Acar Güvendir, M. (2019). Yükseköğretimde Öğrenim Gören Uluslararası Öğrencilerin Sorunları. *Journal of Human Sciences*, *16*(2), 561–581. https://doi.org/10.14687/jhs.v16i2.5455

Köseoğlu, M. (2017). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Yaşayan Kadınların Suç Mağduriyeti Korkusu* [Hacettepe Üniversitesi]. https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35154.50887

Kubbani, A. (2019). *Türkiye'de Yaşayan Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilerin Göç Travmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*.

Küçükşen, K. (2020). Uluslararası Öğrencilerin Ön Yargı Algıları Ve Sosyal İlişki Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Pearson Journal of Social Sciences and Humanities*, *5*(8), 120–132. https://doi.org/10.46872/pj.152

Kul, M. (2013). *Suçtan Daha Büyük Suç korkusu*. Yeniyüzyıl Yayınları.

LaGrange, R. L., ve Ferraro, K. F. (1987). The elderly's fear of crime: A critical examination of the research. *Research On Aging*, *9*(3), 372–391.

LaGrange, R. L., Ferraro, K. F., ve Supancic, M. (1987). Perceived Risk and Fear of Crime: Role of Social and Physical Incivilities. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, *9*(2), 183–205. http://hjb.sagepub.com.proxy.lib.umich.edu/content/9/2/183.full.pdf+html

Lira, L. R., ve Andrade-Palos, P. (1993). *F ear of Victimization in Mexico*. *3*, 41–51.

Loo, C. M., ve Rolison, G. (1986). Alienation of Ethnic Minority Students at a Predominantly White University. *Source: The Journal of Higher Education*, *57*(1), 58–77.

McDonald, W. F. ; E. E. (2007). Immigrants as victims. *International Review ıf Victimology*, *14*, 1–10. https://doi.org/10.4324/9781317211563

Mears, D. P., ve Stewart, E. A. (2010). Interracial contact and fear of crime. *Journal of Criminal*

Justice, *38*(1), 34–41. https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2009.11.005

Mehmet Serdar Ercan. (2012). *Uluslararası Öğrencilerin Uyum Sorunlarının İncelenmesi ve Bu Sorunların Çözümüne Yönelik Beklentilerin Araştırılması*.

Meško, G., Vošnjak, L., Muratbegović, E., Budimlić, M., Bren, M., ve Kury, H. (2009). Fear of Crime in Urban Neighbourhoods: A Comparative Analysis of Six Capitals. *Journal of Criminal …*, *4*, 397–421. http://www.fvv.uni-mb.si/rV/arhiv/2012-4/02_FoC_6capitals-E.html

Miller, L. A. (2007). The exploitation of acculturating immigrant populations. *International Review of Victimology*, *14*(1), 11–28. https://doi.org/10.1177/026975800701400102

Özaşçılar, M. (2006). *Suç korkusu : İstanbul'da Yaşayan 18-25 Yaşarası Üniversite Öğrencilerinin Mağdur Olma Riskleri Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi.

Özaşçılar, M., ve Ziyalar, N. (2009). Suç Korkusu : İstanbul'da Yaşayan 18–25 Yaş Grubu Üniversite Öğrencilerinin Mağdur Olma Riskleri Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Adli Bilimler Dergisi*, *8*(1), 7–17.

Özoğlu, M., Gür, B. S., ve Çoşkun, İ. (2012). *Küresel Eğilimler Işığında Türkiye'de Uluslararası Öğrenciler*. SETA Yayınları.

Öztürk, M. (2015). *Sosyolojik Açıdan Suç Korkusu ve Yaşam Memnuniyeti: Mersin İli Örneği*. Cumhuriyet Üniversitesi.

Perreault, S. (2008). Immigrants and Victimization. *Canadian Centre for Justice Statistics Profile Series*, *18*.

Pettigrew, T. F. (2018). The Emergence of Contextual Social Psychology. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *44*(7), 963–971. https://doi.org/10.1177/0146167218756033

Sakız, H. (2015). Establishing an Inclusive Psychology of Migration: An Alternative Model. *Göç Araştırmaları Dergisi*, *1*, 150–175.

Salem, G. W., ve Lewis, D. A. (2017). Fear of crime: Incivility and the Production ofSalem, G. W., ve Lewis, D. A. (2017). Fear of crime: Incivility and the Production of a Social Problem. Içinde Fear of Crime: Incivility and the Production of a Social Problem. Taylor and Francis Inc. https://. Içinde *Fear of Crime: Incivility and the Production of a Social Problem*. Taylor and Francis Inc. https://doi.org/10.4324/9780203792032

Şanlı, E., ve Poyraz, Y. (2018). Uluslararası Öğrencilerin Yalnızlık Düzeyleri. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, *2*(3), 49–58.

Sayın, H. (2019a). Katmerli Bir Yabancilaşma Olarak Göçmenlik Üzerine Kavramsal Açıklama Denemesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 0–2. https://doi.org/10.18092/ulikidince.509539

Sayın, H. (2019b). Katmerli Bir Yabancılaşma Olarak Göçmenlik Üzerine Kavramsal Açıklama Denemesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 49–66. https://doi.org/10.18092/ulikidince.509539

Seeman, M. (1959). On The Meaning of Alienation. *Source*, *24*(6), 783–791.

Shoham, S. G., Knepper, P., ve Kett, M. (Ed.). (2010). *International Handbook of Victimology*. CRC Press.

Skogan, W. G., ve Maxfield, M. G. (1981). *Coping With Crime*. SAGE Publications Ltd.

Startup, R. (1971). A Sociology of Migration? *Sociological Quarterly*, *12*(2), 177–190. https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.1971.tb01349.x

Stephan, W. G., Ybarra, O., ve Bachman, G. (1999). Prejudice toward immigrants. *Journal of Applied Social Psychology*, *29*(11), 2221–2237. https://doi.org/10.1111/j.1559-

1816.1999.tb00107.x

Sundeen, R. A. (1984). Explaining the Fear of Crime among International Students from Developing Countries: A Revised Model. *Criminal Justice Review*, *9*(2), 7–13.

Taylan, M. M. (2019). *Uluslararasılaşma ve öğrenci hareketliliği*.

Thompson, M. P., ve Norris, F. H. (1992). Crime, social status, and alienation. *American Journal of Community Psychology*, *20*(1), 97–119. https://doi.org/10.1007/BF00942183

Tonry, M. (2014). The Oxford Handbook of Ethnicity, Crime and Immigration. Içinde S. M. Bucerus ve M. Tonry (Ed.), *Oxford University Press*. https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004

Turner, R. N., West, K., ve Christie, Z. (2013). Out-group trust, intergroup anxiety, and out-group attitude as mediators of the effect of imagined intergroup contact on intergroup behavioral tendencies. *Journal of Applied Social Psychology*, *43*, 196–205. https://doi.org/10.1111/jasp.12019

Uluslararası Göç Örgütü. (2009). *Göç Terimleri Sözlüğü* (R. Perruchoud ve J. Redpath-Cross (Ed.)). Uluslararası Göç Örgütü (IOM).

Uluslararası Göç Örgütü. (2020). *2020 Dünya Göç Raporu*.

Verkuyten, M., ve Martinovic, B. (2012). Social Identity Complexity and Immigrants' Attitude Toward the Host Nation: The Intersection of Ethnic and Religious Group Identification. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *38*(9), 1165–1177. https://doi.org/10.1177/0146167212446164

Wilson, J. Q., ve Kelling, G. L. (1982). Broken Windows. *The Atlantic Monthly*. http://www.theatlantic.com/doc/print/198203/broken-windows

Xiong, L., Nyland, C., Fisher, B. S., ve Smyrnios, K. X. (2017). International students' fear of crime: an Australian case study. *Australian ve New Zealand Journal of Criminology*, *50*(1), 77–99. https://doi.org/10.1177/0004865815608676

Yalçın, M. G. (2017). *Göç Psikolojisi*. Pharmakon Yayınevi.

Yalçın, Ö., ve Dönmez, A. (2017). Sosyal Psikolojik Açıdan Yabancılaşma: Dean'in Yabancılaşma Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *8*(2), 150–175.

Yardımcıoğlu, F., Beşel, F., ve Savaşan, F. (2017). Uluslararası Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Problemleri ve Çözüm Önerileri (Sakarya Üniversitesi Örneği). *Akademik İncelemeler Dergisi*, *12*(1), 203–254. https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.308940

Yavuz, Y. (2019). *Suç Mağduru Olma Korkusuna Sosyolojik Bir Bakış* (C. 8, Sayı 5). Kırıkkale Üniversitesi.

Yayak, A. (2015). Göçmenlerin Ayrımcılık ve Kimlik Algılarının Nefret Suçları Bağlamında İncelenmesi. Içinde *İstanbul Üniversitesi* (C. 16, Sayı 2). https://doi.org/10.1377/hlthaff.2013.0625

Yedikardeş, F. (2017). *Bireylerde Mağduriyet Riski ve Suç Korkusu: LGBTİQ Örneklemi*. İstanbul Üniversitesi.

YÖK. (2021). *Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi*. https://istatistik.yok.gov.tr/

Yükseker, D. (2018). Sosyal Bilimlerde Göç Konusundaki Yaklaşımlar: Türkiye Örneği. Içinde N. K. Bilen (Ed.), *Psikanaliz ve Göç* (ss. 242–253).

8. Ekler

Ek-1: Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

Sayın katılımcı,

Sizi Vildan Bahar ÖNEMLİ tarafından Doç. Dr. Zeynep Belma GÖLGE danışmanlığında yürütülen "Gönüllü Göçmenlerde Suç Mağduriyeti Korkusu ve Yordayıcı Faktörler: İstanbul'da Yüksek Öğrenim Düzeyindeki Uluslararası Öğrenciler Örneği" başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı İstanbul'da yükseköğrenim düzeyinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin suç mağduru olmalarına dair korkuları incelenmesidir. Araştırmada sizden tahminen 8 dk ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya toplamda tahminen 381 kişi katılacaktır. Sizden 4 adet ölçek doldurmanız istenmektedir. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır.

Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir.

Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya aşağıda verilen e-posta adresi aracılığıyla ulaşabilirsiniz.

Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Vildan Bahar ÖNEMLİ

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı / sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı.Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü/yazılı olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi. Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Dear participant,

We invite you to research titled "Fear of Victimization and Predictor Variables in Voluntary Immigrants: The Case of International Students at the Level of Higher Education in Istanbul" conducted by Vildan Bahar ONEMLI, under the guidance of Dr. Zeynep Belma GOLGE. The aim of this research is to examine the fears of international students studying at higher education level in Istanbul as victims of crime. In the research, you are asked to reserve an estimated 8 minutes. An estimated 381 people will participate in the study. You are asked to fill 4 scales. Participation in this study is entirely voluntary. What is expected of you to achieve the purpose of the work is to answer sincerely, giving you the answers that are most appropriate to you, without any pressure or suggestion from anyone.

If you read and approve this form, it will mean that you agree to participate in the research. However, you also have the right not to participate in the work or to stop working at any time after you participate. The information obtained from this study will be used purely for research purposes and your personal information will be kept confidential; however, your data may be used for publication purposes. If you need more information now or after, except for this information about the purpose of the research, you can ask the researcher now or contact them via the email address provided below.

If you would like to see public/personal results shared with you when the research is completed, please provide the researcher with your information.

TRIGGER WARNING: Some questions in this survey may be uncomfortable. If you need, please do not hesitate to contact.

Vildan Bahar ONEMLI

I have read the information that should be given to the participant before the research and understood the scope and purpose of the work that I requested, voluntarily responsible for my participation. The written/ oral explanation of the study was made by the researchers/researchers who mentioned the following. The possible risks and benefits of the study were also expressed verbally/written. Enough confidence that my personal information has been granted.Under these circumstances, I agree to participate in this investigation without any pressure or suggestion.

Ek-2: Kullanılan Soru Bataryası

Türkçe Soru Bataryası

Hangi ülkeden geliyorsunuz?

Öğrenim durumu	**Lisans**	**Yüksek Lisans**	**Doktora**

Cinsiyet	**Kadın**	**Erkek**

Yaşınız

Medeni durum	**Evli**	**Bekar**

Romantik ilişki durumu	**Var**	**Yok**

Kaç yıldır Türkiye'de yaşıyorsunuz?

Yaşadığınız yeri nasıl tanımlarsınız?	**Ev**	**Yurt**

Gelir kaynağınızı belirtiniz	**Burs**	**Aile**	**İş**

	Evet	**Hayır**
Aile fertlerinizden Türkiye'de yaşayan var mı?		
Arkadaşlarınızdan Türkiye'de yaşayan var mı?		
Bulunduğunuz ilçede arkadaşlarınız var mı?		
Bulunduğunuz ilçede sizinle aynı ülkeden gelenler var mı?		

	Gece	Gündüz	Fark etmez
Etkinliklere genelde hangi zaman diliminde katılıyorsunuz?			

Etkinliklere genelde kimlerle katılırsınız?	Kendi ülkemden kişilerle	Türkiyeli	Farklı ülkeden kişilerle	Fark Etmez

	Evet	Hayır
Daha önce hiç suç mağduru oldunuz mu?		
Evet ise, lütfen mağduru olduğunuz suçu tanımlayınız.		
Daha önce aile fertlerinizden ya da yakın arkadaşlarınızdan suç mağduru olan oldu mu?		
Evet ise, lütfen mağduru olduğunuz suçu tanımlayınız.		

	Evet	Hayır
Cezai yaptırımların caydırıcı olduğunu düşünüyor musunuz?		
Bir suça maruz kaldığınızda polisin size yardımcı olacağını düşünüyor musunuz?		
Son 1 yılda suç oranlarında artış olduğunu düşünüyor musunuz?		
Artış olduğunu düşünüyorsanız hangi suç türlerinde?		
Gelmeden önce Türkiye'deki güvenlikle ilgili endişeleriniz var mıydı?		

Suç Korkusu Ölçeği

Sayın Katılımcı, Aşağıdaki sorular suç ile ilgili görüşlerinizi değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Doğru ya da yanlış cevap yoktur. Bilgileriniz gizli tutulacaktır. Lütfen soruları "Hiç" ile " En Çok" arasında onlu bir ölçekte derecelendiriniz. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Lütfen aşağıdaki maddelerle ilgili **KORKUNUZU** derecelendiriniz.

	Hiç									**En çok**
1.Sokakta bir dilencinin ya da para isteyen bir kişinin size yaklaşması	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.Paranız için aldatılmak, kandırılmak veya dolandırılmak	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Siz evde değilken birinin sizin evinize girmesi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.Siz evdeyken birinin sizin evinize girmesi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Tecavüze veya cinsel saldırıya uğramak	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.Öldürülmek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.Birinin size silahla saldırması	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. Arabanızın çalınması	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Sokakta soyulmak veya gasp edilmek	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Malınızın başkaları tarafından hasara uğratılması	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lütfen aşağıdaki maddelerle ilgili kendinizi ne kadar **GÜVENDE** hissettiğinizi belirtin.

	Çok Güvenli	**Biraz Güvenli**	**Biraz Güvensiz**	**Çok Güvensiz**
11. Gündüz vakti kendi semtinizde dışarıda yalnızken kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz?				
12.Semtinizde gece dışarıda yalnızken kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz?				
13. Semtinizde gece dışarıda yalnızken; diyelim ki gün batımından 22:00'a kadar olan sürede yalnızken kendinizi ne kadar güvende hissediyorsunuz?				
14.Gündüz vakti evinizdeyken kendinizi suça karşı ne kadar güvende hissediyorsunuz?				
15. Gece vakti evinizdeyken kendinizi suça karşı ne kadar güvende hissediyorsunuz?				

Aşağıda bireylerin kendi yaşadıkları yerlerde sorun olarak değerlendirdikleri bazı konulardan bahsedilmektedir. Lütfen her bir maddeyi okuyup sorunun sizin semtinizdeki önemini **"Hiç Önemli Bir Sorun Değil", "Zaman Zaman Sorun", "Ciddi Sorun"** biçiminde belirtiniz.

	Hiç Önemli Bir Sorun Değil	**Zaman Zaman Sorun Oluyor**	**Ciddi Bir Sorun**
16.Semtinizde çöplerin çevrede birikmesi			
17. Sokak köpeklerinin başıboş dolaşması			
18.Rahatsızlık veren veya saygısız komşular			
19.Boş evler ve bakımsız arsalar			
20. Denetimsiz gençler			
21. Çok fazla gürültü			
22.Alkol ya da madde etkisi altındaki kişilerin toplum içinde bulunması			
23.Terk edilmiş arabalar veya orta yerde araba parçalarının olması			

Dean'in Yabancılaşma Ölçeği

	Kesinlikle Katılmıyorum				Kesinlikle Katılıyorum
1.Bazen kendimi dünyada tamamen yalnız hissederim.					
2.Bugünün çocuklarını bekleyen gelecek hakkında kaygılanırım.					
3. Bazen diğer insanların beni kullandığı duygusuna kapılırım.					
4. İnsanların düşünceleri o kadar sık değişiyor ki bir gün güvenebileceğimiz bir şeye sahip olabilecek miyiz diye merak ederim.					
5. Gerçek arkadaşlar bulmak çok kolaydır.					
6. Her şey görecelidir ve yaşamın kesin kuralları yoktur.					
7. Sıklıkla hayatın gerçek anlamının ne olduğunu düşünürüm.					
8. Yaşadığımız dünya aslında dostane bir yerdir					
9. Bugünlerde verilecek o kadar çok karar var ki patlamak üzereyim.					
10. Bugünlerde birinin emin olabileceği bir şey varsa, o da hiçbir şeyden emin olamayacağıdır.					
11.Bugünlerde insanları birlikte tutan çok az bağ kalmıştır.					
12. Üstlerden bir kişi işini bırakmadıkça terfi almak için çok az şans vardır.					
13. Bugünlerde üzerimizdeki baskı o kadar kuvvetlidir ki kişisel meselelerimizde bile yapabileceğimiz seçimler sınırlandırılmıştır.					
14. Bizler sadece hayat makinelerinin çark dişlileriyiz.					
15. İnsanlar dostane ve yardımseverdir.					
16. Gelecek çok kasvetli görünüyor.					
17. Arkadaşlarımı istediğim sıklıkta ziyaret etmiyorum					

Dış Gruplara Yönelik Tutum Ölçeği

Yönerge: Aşağıda yer alan her bir madde için Türkiyelilere karşı tutumunuzu belirtiniz.
Türkiyelilere karşı tutumum şöyledir:

1 Hiç düşmanca değil	2	3	4	5	6	7 Son derece düşmanca
1 Hiç hayranlık dolu değil	2	3	4	5	6	7 Son derece hayranlık dolu
1 Hiç antipatik değil	2	3	4	5	6	7 Son derece antipatik
1 Hiç kabullenici değil	2	3	4	5	6	7 Son derece kabullenici
1 Hiç kibirli değil	2	3	4	5	6	7 Son derece kibirli
1 Hiç sevecen değil	2	3	4	5	6	7 Son derece sevecen
1 Hiç küçümseyici değil	2	3	4	5	6	7 Son derece küçümseyici
1 Hiç onaylayıcı değil	2	3	4	5	6	7 Son derece onaylayıcı
1 Hiç nefret dolu değil	2	3	4	5	6	7 Son derece nefret dolu
1 Hiç anlayışlı değil	2	3	4	5	6	7 Son derece anlayışlı
1 Hiç dışlayıcı değil	2	3	4	5	6	7 Son derece dışlayıcı
1 Hiç içten değil	2	3	4	5	6	7 Son derece içten

Gruplararası Temas Ölçeği

Aşağıdaki ankette ait olduğunuz grubun diğer grupla ne düzeyde iletişimde olduğunu anlamak için bazı sorular sorulmuştur. Bütün sorularda "Türkiyelilere" ibaresi bulunmaktadır. Soruların doğru veya yanlış cevabı yoktur. Sizin görüş ve düşüncenize karşılık gelen seçeneği "Hiç"ten "Her Zaman"a giden 1 ile 5 arasındaki uygun gördüğünüz rakamı daire içine alarak belirtiniz.

Temas Nitelik

	Hiç	Nadiren	Ara ara	Sık sık	Her zaman
1. Ne sıklıkta Türkiyelilerle okul/iş gibi resmi yerlerde iletişim halindesiniz?	1	2	3	4	5
2. Ne sıklıkta Türkiyelilerle komşu olarak iletişim halindesiniz?	1	2	3	4	5
3. Ne sıklıkta Türkiyelilerle yakın arkadaş-dost olarak iletişim halindesiniz?	1	2	3	4	5
4. Ne sıklıkta Türkiyelilerle resmi olmayan/özel konuşmalar yapmaktasınız?	1	2	3	4	5
5. Ne sıklıkta Türkiyeli tanıdıklarınıza ev ziyaretine gitmektesiniz?	1	2	3	4	5

Temas Nicelik

1.Türkiyelilerle olan ilişkilerinizde iki tarafın da eşit olduğunu hisseder misiniz?				
1 Kesinlikle Değil	2	3	4	5 Kesinlikle Eşit
2.Türkiyelilerle ilişkilerinizi gönüllü olarak mı yoksa istemeden/mecburi olarak mı sürdürüyorsunuz?				
1 Tamamıyla İstemeden	2	3	4	5 Tamamıyla İsteyerek
3.Türkiyelilerle olan ilişkiniz yüzeysel mi yoksa tamamen içten midir?				
1 Tamamıyla Yüzeysel	2	3	4	5 Tamamıyla İçten
4.Türkiyelilerle olan ilişkinizden keyif/memnuniyet duyar mısınız?				
1 Kesinlikle Memnunum	2	3	4	5 Kesinlikle Değilim
5.Türkiyelilerle olan ilişkiniz rekabete mi yoksa iş birliğine mi dayanır?				
1 Rekabete Dayanır	2	3	4	5 İşbirliğine Dayanır

İngilizce Soru Bataryası

Which country do you come from?

Education level	**University**	**Master**	**Doctorate**

Sex	**Female**	**Male**

Age

Marital Status	**Married**	**Single**

Romantic relationship status	**Yes**	**No**

How many years have you lived in Turkey?

How would you describe where you live?	**Apartment**	**Dormitory**

State your source of income	**Scholarship**	**Family**	**Job (salary)**

	Yes	**No**
Do any of your family members live in Turkey?		
Do any of your friends live in Turkey?		
Do you have friends in your neighborhood?		
Are there any people in your neighborhood from the same country as you?		

In what time frame do you usually attend events?	**Night**	**Day**	**Both**

Who do you usually attend events with?	**With people from my own country**	**With Turkish people**	**With people from other countries**

	Yes	**No**
Have you ever been a victim of crime before?		
If yes, please describe the crime that you have been victim of and perpetrators of the crime.		
Have any of your family members or close friends ever been victims of crime?		
If yes, please describe the crime that they have been victim of and perpetrators of the crime.		
Answer the following question if the answer is yes		

	Yes	**No**
Do you think criminal sanctions are deterrent enough in Turkey?		
Do you think the police will help you when you're exposed to a crime in Turkey?		
Do you think there's been an increase in crime rates in the last year in Turkey?		
If you think there's been an increase, what type of crime do you think it's in?		
Did you have any security concerns before coming to Turkey		

Fear Of Crime

Measures of Fear of Crime

At one time or another, most of us have experienced fear about becoming the victim of crime. Some crimes probably frighten you more than others. We are interested in *how afraid* people are in everyday life of being a victim of different of kinds of crimes. Please rate your fear on scale of 1 to 10 where 1 means you are NOT AFRAID AT ALL and 10 means you are VERY AFRAID.

How afraid are you of…

	Not									**Very**
1. Being approached on the street by a beggar or panhandler?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. Being cheated, conned, or swindled out of your Money?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Having someone break into your home while you are away	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Having someone break into your home while you are there	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Being raped or sexually assaulted?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6. Being murdered?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. Being attacked by someone with a weapon?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. Having your car stolen?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Being robbed or mugged on the street?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Having your property damaged by vandals?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

	Very Safely			**Not Safely**
11. How safe do you feel being out alone in your neighborhood during the day?				
12.How safe do you feel being out alone in your neighborhood at night?				
13. How safe do you feel being out alone in your neighborhood from dusk to 10 pm?				
14.How safe do you feel being at home during the day?				
15. How safe do you feel being at home during the night?				

Measures of Incivility

Now I will mention a few things that people sometimes consider to be problems in their local neighborhood. After reading each item, please tell HOW SERIOUS a problem it is in YOUR neighborhood by indicating whether it's not a problem, somewhat a problem, or a very serious problem.

	It's not a problem	**Somewhat a problem**	**Very Serious Problem**
16. Trash and litter lying around your neighborhood?			
17. Neighborhood dogs running loose?			
18. Inconsiderate or disruptive neighbors?			
19. Vacant houses and unkept lots?			
20. Unsupervised youth?			
21. Too much noise?			
22. People drunk or high on drugs in public?			
23. Abandoned car sor car parts lying around?			

Dean’s Alienization Scale

	Strongly Agree				Strongly Disagree
1.Sometimes i feel alone in the world					
2. I worry about the future facing today’s children.					
3. Sometimes i have the feeling that other people are using me.					
4. People's ideas change so much that I wonder if we'll ever have anything to depend on.					
5. Real friends are as easy as ever to find.					
6. Everything is indefinite and there just aren't any definite rules to live by.					
7. I often wonder what the meaning of life really is.					
8. The world in which we live is basically a friendly place.					
9. There are so many decisions that have to he made today that sometimes I could just "blow up.					
10. The only thing one can be sure of today is that he/she can be sure of nothing.					
11.There are few dependable ties between people any more.					
12. There is little chance for promotion on the job unless a man gets a break.					
13. We're so hemmed in today that there's not much room for choice even in personal matters.					
14. We are just so many cogs in the machinery of life.					
15. People are just naturally friendly and helpful.					
16. The future looks very dismal.					
17. I don't get to visit friends as often as I'd really like.					

Attitudes Toward Out-Groups

Hostility						
1	2	3	4	5	6	7
Admiration						
1	2	3	4	5	6	7
Disliking						
1	2	3	4	5	6	7
Acceptance						
1	2	3	4	5	6	7
Superiority						
1	2	3	4	5	6	7
Affection						
1	2	3	4	5	6	7
Disdain						
1	2	3	4	5	6	7
Approval						
1	2	3	4	5	6	7
Hatred						
1	2	3	4	5	6	7
Sympathy						
1	2	3	4	5	6	7
Rejection						
1	2	3	4	5	6	7
Warmth						
1	2	3	4	5	6	7

Social Contact Scale

Contact Quantity

	None At All				A Great Deal
1. Please tell us how much contact you had in the past or do you now have with Turkish people at university?	1	2	3	4	5
1. Please tell us how much contact you had in the past or do you now have with Turkish people as neighbors?	1	2	3	4	5
1. Please tell us how much contact you had in the past or do you now have with Turkish people as friends/ close friends?	1	2	3	4	5
4. Please tell us how many informal talks you are having in everyday life in general with your Turkish classmates, neighbours, friends and other people	1	2	3	4	5
5. Please tell us how often you have visited the home of a Turkish family?	1	2	3	4	5

Contact Quality

1. When you come into contact with Turkish people do you work together as equal?				
1	2	3	4	5
Definitely No				Definitely Yes
2. Is the contact you have had in the recent past or you are having now with Turkish people in general voluntary or involuntary?				
1	2	3	4	5
Definitely involuntary				Definitely voluntary
3. Is the contact you have had in the recent past or are having now with Turkish people in general intimate or superficial?				
1	2	3	4	5
Very Superficial				Very Intimate
4.Please tell us is your contact experience with Turkish people pleasant and enjoyable.				
1	2	3	4	5
Not At All				Very Much
5. Does the contact you have had in the recent past or are having now with Turkish people in general take place on a cooperative or competitive basis?				
1	2	3	4	5
Very Competitive				Very Cooperative

Ek 3: Ölçek Kullanım İzinleri İçin Onay Mailleri

Mine Özaşçılar

Gülçin Akbaş Uslu

Adım Vildan Bahar Önemli, İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Ensitüsü'nde yüksek lisans öğrenciyim. Makalenizde yazan mail adresini kullanarak size ulaşmaya çalıştığımda mail adresinin kullanılmadığına dair hata mesajı alınca buradan yazmaya karar verdim, kusura bakmayın.
"Gönüllü Göçmenlerde Suç Mağduriyeti Korkusu ve Yordayıcı Faktörler: İstanbul'da Yüksek Öğrenim Düzeyindeki Uluslararası Öğrenciler Örneği" başlıklı tezimde kullanmak için Türkçe uyarlamasını yaptığınız Dean'in yabancılaşma ölçeğini kullanmak istiyorum. Uluslararası öğrencilerle çalışacağım için ölçeğin orijinali olan İngilizce versiyonuna da ulaşmam lazım. Yardımcı olabilirseniz çok sevinirim.

İyi çalışmalar dilerim.

Özgen Yalçın to you Dec 16, 2019

Merhaba,
Elbette kullanabilirsiniz. Olcegin bilgilerinin bulundugu tezin ve tezden yaptigimiz makalenin tam metinlerine asagidaki linklerden ulasabilirsiniz. Bilginiz olsun, yakin tarihli olan makalede, digerinden farkli gecerlik analizleri de yer aliyor.
Ingilizcesi'ni arsivimde bulamadim. Ancak, su kitabin icinde bulabilirsiniz:
Dean, D. G. (1969). Dynamic social psychology. New York: Random House.
Emin degilim ama asagidaki makalede de maddelerin olmasi gerek.
https://academic.oup.com/sf/article-abstract/48/2/252/2228792?redirectedFrom=PDF

Ek 4: Etik Kurul Kararı

9. Özgeçmiş

1. Adı ve Soyadı: Vildan Bahar Önemli

2. Unvanı: Psikolog

3. Öğrenim Durumu

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Psikoloji	Melikşah Üniversitesi	2012-2016
Lisans	Yeni Medya	Gelişim Üniversitesi	2018-2022
Yüksek Lisans	Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü /Sosyal Bilimler Anabilim Dalı	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	2018-2021

ORCID No: 0000-0002-0936-0083